

Rady Gminy w Łanietach z dnia 27 czerwca 2000r. w sprawie uchwalenia "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łanieto".

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.5 z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym /tj. Dz.U.Nr 13 poz.74 z późn.zm./ oraz na podstawie art.6 ust.6 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym /Dz.U.Nr 15 poz. 139 z późn.zm./ uchwala się co następuje:

§ 1

Przyjmuje się przedstawione przez Zarząd Gminy "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łanieto".

§ 2

"Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łanieto" obejmuje ustalenia zawarte w załącznikach stanowiących studium, które obejmuje:

1. Tekst "Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łanieto" - załącznik nr 1
2. Plansza podstawowa - "Rozwój przestrzenny" w skali 1:10 000 - załącznik nr 2
3. Plansza tematyczna - "Infrastruktura, elektroenergetyka i telekomunikacja , środowisko przyrodnicze" w skali 1:25 000 - załącznik nr 3
4. Plansza tematyczna - "Komunikacja - uwarunkowania" w skali 1:25 000 - załącznik nr 4

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodniczący Rady Gminy  
w Łanietach

Mirosław Oleradzki

**ekoPLAN**

Urbanistyczno-Architektoniczna Pracownia Projektowa 91 710 Łódź ul. Harcerska 5/18 tel./fax. 042 656 23 65  
**Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łanięta**  
GENERALNY PROJEKTANT : *dr inż. arch. BARBARA SIERECKA - NOWAKOWSKA*

# ŁANIĘTA

## STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

WERSJA OSTATECZNA

MAJ 2000

**ekoPLAN**

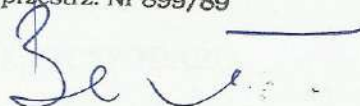
Urbanistyczno-Architektoniczna Pracownia Projektowa 91 710 Łódź ul. Hucerska 5/18 tel./fax. 042 656 23 65  
Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łanięta  
GENERALNY PROJEKTANT : dr inż. arch. BARBARA SIERECKA - NOWAKOWSKA

**SKŁAD ZESPOŁU**

dr inż. arch. **Barbara Sierecka-Nowakowska**  
– generalny projektant

mgr inż. Mirosław Caban  
mgr Maria Michalska-Budzyńska  
mgr inż. Marianna Nalewajczyk  
mgr inż. Andrzej Newecki  
mgr inż arch. Radomir Nowakowski  
mgr Danuta Wiktorowska-Karśnicka  
student arch. PŁ Tomasz Skorzybót

PROJEKTANT UPRAWNIONY  
Barbara Sierecka - Nowakowska  
dr inż. architekt  
upr. bud.-prp. Nr 99/89 WL  
upr. w pl. przestrz. Nr 899/89



METODA OPRACOWANIA ORAZ ZAPISU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW  
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŁANIĘTA PODLEGA OCHRONIE PRAWNEJ Z  
TYTUŁU PRAWA AUTORSKIEGO. KOPIOWANIE I ROZPOWSZECHNIANIE BEZ ZGODY ZARZĄDU  
GMINY I AUTORA ZABRONIONE.



## SPIS TREŚCI

|                                                                                                                                                                                                                                            |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| I. USTALENIA OGÓLNE .....                                                                                                                                                                                                                  | 4  |
| 1. Wprowadzenie .....                                                                                                                                                                                                                      | 4  |
| 2. Cel i zadania Studium .....                                                                                                                                                                                                             | 4  |
| <b>DIAGNOZA</b> .....                                                                                                                                                                                                                      | 9  |
| II. ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA WPŁYWAJĄCE NA KSZTAŁTOWANIE KIERUNKÓW ROZWOJU GMINY .....                                                                                                                                                     | 9  |
| 1. Zadania dla gminy Łanięta wynikające ze „Studium zagospodarowania przestrzennego województwa płockiego” .....                                                                                                                           | 9  |
| 2. Położenie gminy w strukturach ponadlokalnych .....                                                                                                                                                                                      | 12 |
| III. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY STANU ZAGOSPODAROWANIA GMINY ŁANIĘTA .....                                                                                                                                                        | 14 |
| 1. Środowisko przyrodnicze .....                                                                                                                                                                                                           | 14 |
| 2. Środowisko kulturowe .....                                                                                                                                                                                                              | 30 |
| 3. Demografia .....                                                                                                                                                                                                                        | 35 |
| 4. Zasoby mieszkaniowe .....                                                                                                                                                                                                               | 39 |
| 5. Infrastruktura społeczna i działalność gospodarcza .....                                                                                                                                                                                | 41 |
| 6. Rolnictwo .....                                                                                                                                                                                                                         | 42 |
| 7. Infrastruktura techniczna .....                                                                                                                                                                                                         | 47 |
| 8. Komunikacja .....                                                                                                                                                                                                                       | 51 |
| <b>KONCEPCJA</b> .....                                                                                                                                                                                                                     | 55 |
| IV. KIERUNKI ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE ZE STANU ZAGOSPODAROWANIA .....                                                                                                                                                                      | 55 |
| 1. Kierunki rozwoju wynikające z uwarunkowań środowiska przyrodniczo-kulturowego .....                                                                                                                                                     | 55 |
| 2. Główne kierunki rozwoju gospodarczego i wskazania wynikające ze stanu zainwestowania i dotychczasowych tendencji rozwojowych .....                                                                                                      | 62 |
| 3. Rozwój przestrzenny gminy .....                                                                                                                                                                                                         | 66 |
| 4. Infrastruktura techniczna .....                                                                                                                                                                                                         | 70 |
| 5. Komunikacja .....                                                                                                                                                                                                                       | 74 |
| V. UWAGI ORGANÓW OPINIUJĄCYCH I ODPOWIEDZI AUTORSKIE                                                                                                                                                                                       |    |
| VI. ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE                                                                                                                                                                                                                   |    |
| 1. Plansza podstawowa – „Rozwój przestrzenny”, skala 1:10 000 (oryginał na płótnie jako plansza pogładowa x 1 egz. w tekście zmniejszony x 5)                                                                                              |    |
| 2. Plansza tematyczna – „Infrastruktura, elektroenergetyka i telekomunikacja, środowisko przyrodnicze”, skala 1:25 000 – uwarunkowania i kierunki rozwoju (oryginał na płótnie jako plansza pogładowa x 1, egz. w tekście zmniejszony x 5) |    |
| 3. Plansza tematyczna – „Komunikacja – uwarunkowania”, skala 1:25 000 – diagnoza stanu i uwarunkowania rozwoju (oryginał na płótnie jako plansza pogładowa x 1)                                                                            |    |



# I. USTALENIA OGÓLNE

## 1. Wprowadzenie

Realizując ustalenia ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz.U. Nr 89, poz. 415), zgodnie z art. 6 ust. 1 Rada Gminy Łanięta podjęła uchwałę Nr 49/8/99 w dniu 30.04.1999 r. o przystąpieniu do sporządzenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łanięta”.

Podstawą formalną ww. opracowania jest Umowa o dzieło nr 1 z dnia 01.10.1999 r. zawarta pomiędzy Zarządem Gminy Łanięta i Pracownią Projektową Urbanistyczno-Architektoniczną „EKO-PLAN” w Łodzi.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 sporządzającym Studium jest Zarząd Gminy.

Studium jako dokument przyjmowany jest uchwałą Rady Gminnej i podlega nadzorowi wojewody co do zgodności z prawem.

## 2. Cel i zadania Studium

Pojęcie „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” wprowadzone zostało ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz.U. Nr 89, poz. 415 z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z powyższą ustawą na poziomie gminy sporządza się dwa rodzaje dokumentów planistycznych: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (zwany studium) oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (zwany planem), do którego dołącza się prognozę skutków wpływu ustaleń planu na środowisko przyrodnicze (art. 10, ust. 2). Studium zostało uznane (w cytowanej ustawie) za element miejscowego planowania przestrzennego, w ramach którego wyodrębniono podział zadań pomiędzy Studium a plan miejscowy.

Na podstawie ustawy przyjmuje się, że **ogólnym celem** opracowywanych studiów jest sformułowanie lokalnej polityki przestrzennej wpisanej w politykę przestrzenną państwa, zaś celem miejscowych planów



zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenów służących realizacji określonej polityki przestrzennej gminy.

Studium wykonuje się obligatoryjnie dla całej gminy, lecz nie jest ono powszechnie obowiązującym przepisem gminnym (art. 6, ust. 7), a jedynie wewnętrznym zobowiązaniem władz gminy (inaczej aktem kierownictwa wewnętrznego). Nie stanowi podstawy wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

**Głównym zadaniem** Studium jest określenie polityki przestrzennej gminy (art. 6, ust. 1) wpisanej w politykę przestrzenną państwa. Natomiast rola planu sprowadza się do ustalenia przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu (art. 2, ust. 1) w oparciu o określoną politykę przestrzenną gminy. Generalnie można przyjąć, że Studium kreuje politykę przestrzenną gminy, a plan ją konkretyzuje.

Ponieważ polityka przestrzenna gminy to celowe oddziaływanie władz gminy na wszelką działalność wszelkich podmiotów na jej terenie, mającą istotny wpływ na sposób zagospodarowania i zabudowy oraz jego zmiany, dlatego Studium ma odgrywać ważną rolę w procesie rozwoju gminy, niezbędnego przeobrażania i użytkowania jej przestrzeni. W zapisie Studium powinny więc zostać sformułowane takie kierunki polityki przestrzennej, które są niezbędne dla osiągnięcia zamierzonych celów rozwojowych. Ponadto uznano, że stopień szczegółowości wypowiedzi powinien być adekwatny do zadań Studium.

**Celem polityki przestrzennej** Studium gminy Łanięta jest ukierunkowanie procesu podnoszenia jakości życia mieszkańców i poziomu funkcjonowania gminy poprzez ocenę i wykorzystywanie terytorialnych warunków dla jego rozwoju (w znacznym stopniu walorów środowiska przyrodniczego i położenia w regionie).

Niezbędne jest sprecyzowanie zasad, na jakich powinny przebiegać procesy związane ze zmianami w zagospodarowaniu obszaru gminy w nawiązaniu do podstawowych istniejących i spodziewanych uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych.

Działalność decyzyjna (w tym przypadku zmierzająca do zmiany w fizycznym zagospodarowaniu obszaru i organizacji funkcjonowania gminy) nie licząca się z uwarunkowaniami wynikającymi m.in. z dziedziny środowiska przyrodniczego, kulturowego, powiązań infrastrukturalnych, stanu zagospodarowania urbanistycznego, rysujących się tendencji



gospodarczych i społecznych, prowadzić może do regresu w zagospodarowaniu i funkcjonowaniu gminy, do jego negatywnych skutków.

Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym w art. 55 stanowi, że „w celu określenia podstaw i kierunków polityki przestrzennej państwa naczelne organy administracji państwowej oraz wojewodowie prowadzą analizy i studia oraz opracowują koncepcje i sporządzają programy odnoszące się do obszarów i zagadnień odpowiednio do potrzeb i celów podejmowanych prac”.

Zastrzeżono, że „Kształtowanie polityki przestrzennej państwa oraz koordynacja programów o znaczeniu ponadlokalnym dla realizacji celów publicznych należy do zadań właściwych naczelnym i centralnym organów administracji państwowej oraz wojewodów” (art. 4.2.).

Zgodnie z zapisem ustawowym (art. 6 ust. 4 i 5) w niniejszym Studium skoncentrowano się przede wszystkim na dwóch podstawowych zagadnieniach:

- ustaleniu występujących uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy;
- sformułowaniu kierunków polityki przestrzennej i zagospodarowania przestrzennego gminy.

Każdy z wyżej wymienionych elementów wymaga skompletowania materiałów źródłowych, przetworzenia ich na potrzeby wynikające ze specyfiki Studium, określenia syntetycznych wniosków do uwarunkowań rozwoju i formułowania kierunków zagospodarowania przestrzennego i polityki przestrzennej dla obszaru objętego opracowaniem.

Analiza uwarunkowań rozwoju stanowi jedną z podstawowych faz prac nad Studium ponieważ:

- zwrócenie uwagi zarówno na pozytywne, jak i negatywne elementy zagospodarowania gminy, jego funkcjonowania, warunki naturalne, zaszczości historyczne itp. służy określeniu koncepcji rozwojowych i formułowaniu zasad zagospodarowania przestrzeni dla gminy;
- przedstawiony uporządkowany obraz gminy, zarówno w ujęciu analitycznym, jak i syntetycznym stwarza warunki dla wykorzystywania informacji przy podejmowaniu rozstrzygnięć (przez władzę lokalną) dotyczących np. kierunków rozwoju, specjalistycznych programów związanych z ochroną środowiska, komunikacją, polityką mieszkaniową itp.



Za celowe uznano dokonanie analizy i oceny uwarunkowań wpływających na kierunek rozwoju wyodrębniając w nich dwa podstawowe nurty:

- zewnętrznych uwarunkowań rozwoju;
- wewnętrznych uwarunkowań rozwoju.

Do nurtu **uwarunkowań zewnętrznych** przyjęto (ogólnie rzecz ujmując) zależności wynikające z: położenia gminy w regionie i ich różnorodnych związków zewnętrznych (przyrodniczych, komunikacyjnych, społecznych gospodarczych itp.), przewidywanych zmian i tendencji kształtowania strategii rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego na szczeblu centralnym i wojewódzkim.

Do nurtu **uwarunkowań wewnętrznych** przyjęto (ogólnie rzecz ujmując) zależności wynikające z dotychczasowych procesów urbanizacyjnych (a w tym przeznaczenia terenów, wartości użytkowej i technicznej zainwestowania), stanu i zróżnicowania walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego, stopnia ich zagrożenia, rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wyrażanych poglądów i ustaleń dotyczących rozwoju gminy.

Uznano, że materiały analityczne powinny być przetworzone na potrzeby Studium w takiej formie i zakresie, by uzyskać syntetyczną ocenę zainwestowania i użytkowania terenów z uwzględnieniem zachodzących procesów realizacyjnych i projektowych, tzn. wraz z wyartykułowaniem poglądów na koncepcję przeobrażeń gminy.

Materiał diagnostyczny powinien określić przesłanki do kształtowania strategii rozwoju, a w tym polityki przestrzennej Rady Gminy poprzez:

- ustalenie rodzaju i miejsca występowania ewentualnych konfliktów w użytkowaniu terenu, zainwestowaniu i funkcjonowaniu gminy;
- obszary objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych;
- lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiska;
- obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy;
- obszary zabudowane ze wskazaniem, w miarę potrzeby, terenów wymagających przekształceń lub rehabilitacji;
- obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę, ze wskazaniem, w miarę potrzeby, obszarów przewidzianych do zorganizowanej działalności inwestycyjnej;



- obszary, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wynikającą z potrzeby zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej;
- kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej (uzbrojenia);
- obszary, dla których sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe;
- obszary przewidywane do realizacji zadań i programów ponadlokalnych, wynikających z polityki przestrzennej województwa i państwa.

Celem powyższego opracowania jest wskazanie obszarów, dla którego sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego stworzy możliwości dla realizacji podstawowych kierunków polityki przestrzennej gminy Łanięta.

Opracowanie obejmuje obszar gminy w granicach administracyjnych, powinno ono przyjąć formę elaboratu składającego się z:

- zapisu przedstawionego w formie uchwały Rady Gminy Łanięta;
- tekstu zawierającego uwarunkowania i kierunki rozwoju oraz rysunków (plansz).

## DIAGNOZA

### II. ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA WPLYWAJĄCE NA KSZTAŁTOWANIE KIERUNKÓW ROZWOJU GMINY

#### 1. Zadania dla gminy Łanięta wynikające ze „Studium zagospodarowania przestrzennego województwa płockiego”

Do uwarunkowań mających znaczenie w kształtowaniu kierunków rozwoju gminy należą m.in. zadania wynikające z planów i programów wyższego rzędu. Opracowaniem, którego kierunki rozwoju winny być uwzględnione w Studium gminy jest „Studium zagospodarowania przestrzennego województwa”.

Zasadniczym celem studium województwa jest przełożenie polityki przestrzennej państwa na obszar województwa i powiązanie jej z lokalną polityką przestrzenną gmin, jak również udział w formułowaniu polityki przestrzennej z pozycji celów i priorytetów rozwoju województwa.

Informacje do „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łanięta” wynikające ze „Studium zagospodarowania przestrzennego województwa płockiego” opracowane zostały przez Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Płocku w 1999 r.

Za główne zadania i kierunki rozwoju gminy Łanięta w Studium województwa płockiego uznano:



1. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych:
  - budowa autostrady A-1 północ-południe;
  - realizacja „programu małej retencji w województwie płockim”;
  - zwiększenie lesistości obszaru województwa.

2. Potencjalne strefy rozwoju i obszary polityki przestrzennej:

#### **Strefa aktywizacji gospodarczej**

Gmina Łanięta zaliczana jest do obszarów wielofunkcyjnego rozwoju wsi opartego na procesach restrukturyzacji rolnictwa z preferencją dla jego intensyfikacji i rozwoju przy utrzymaniu dominacji funkcji produkcyjno-rolniczych, a główne działania powinny koncentrować się na:

- wspieraniu procesów restrukturyzacyjnych rolnictwa zmierzających do poprawy struktury agrarnej;
- promocji rozwoju produkcji rolniczej dostosowanej do aktualnej sytuacji rynkowej i występujących tu naturalnych warunków glebowych;
- tworzeniu warunków i preferencji dla rozwoju obsługi kapitałowej i handlowej rolnictwa;
- tworzeniu warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju wsi i preferencji dla alternatywnych źródeł zatrudnienia

Na obszarze występowania udokumentowanego złoża soli kamiennej wymagane jest zachowanie warunków wynikających z decyzji o ustanowieniu Obszaru Górniczego Łanięta (decyzja Nr RN-5/82/pfn z dnia 8.09.1982 r.

#### **Strefa przywrócenia równowagi ekologicznej**

Gmina Łanięta jest obszarem o niskim stopniu wyposażenia w infrastrukturę techniczną, wymagającym doinwestowania i uzupełnienia w tym zakresie, a podejmowane tu działania powinny zmierzać w kierunku:

- stosowania zasady kompleksowego rozwiązywania problemów gospodarki wodno-ściekowej w jednostkach osadniczych o skupionej zabudowie, to jest realizowania wodociągów grupowych łącznie z systemami odprowadzania i oczyszczania ścieków;
- wspierania inicjatyw realizacji komunalnych systemów kanalizacji ściekowej w jednostkach osadniczych wyposażonych już w sieć wodociagową a nie posiadających jeszcze uporządkowanej gospodarki ściekowej.

Wspieranie i podejmowanie działań wynikających z wojewódzkich programów:

- zwiększenie lesistości obszaru gminy poprzez zalesianie gruntów o



- niskiej przydatności do produkcji rolniczej i nieużytków;  
– realizacji „małej retencji”.

3. Kierunki polityki przestrzennej w zakresie komunikacji:

- utrzymanie ustalonego przez obszar gminy przebiegu projektowanej autostrady A-1 północ-południe i tworzenie warunków dla jej realizacji;
- utrzymanie przebiegu istniejącej drogi wojewódzkiej regionalnej nr 581 Krośniewice–Gostynin i tworzenie warunków dla jej modernizacji.

W opracowanym Studium gminy Łanięta należy uwzględnić następujące uwarunkowania rozwoju:

1. Gmina Łanięta to obszar o bardzo dobrych warunkach glebowo-rolniczych, korzystnych dla intensyfikacji i rozwoju produkcji rolniczej. Wskaźnik bonitacji gleb kształtujący się tu na poziomie 1,17–1,10 lokuje gminę w tym zakresie na jednej z czołowych pozycji. W strukturze agrarnej udział gospodarstw wielkości powyżej 10,0 ha wynosi obecnie około 24%.
2. Stan zwodociągowania gminy w 1997 r. osiągnął poziom 63,7%, natomiast brak jest na terenie gminy zbiorowych komunalnych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków. Występują one jedynie w niektórych ośrodkach gospodarczych jako systemy zakładowe.
3. W rejonie wsi Łanięta występuje udokumentowane złożo soli kamiennej, dla którego w ubiegłych latach sporządzone zostało studium techniczno-ekonomiczne budowy kopalni. Decyzją Nr RN-5/82/pfn Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 8 września 1982 r. ustanowiony został Obszar górniczy Łanięta.
4. W środkowej części gminy występuje obszar zasobnych warstw wodonośnych i ochrony ujęć wód podziemnych, natomiast możliwości budowy ujęć dla wodociągów grupowych występują prawie na całym obszarze gminy.
5. Środkowo-wschodnia część gminy ze względu na jej walory krajobrazowe, kwalifikowana jest do objęcia strefą ochrony krajobrazu.
6. Przebiegająca przez obszar gminy droga wojewódzka regionalna nr 581 relacji Krośniewice–Gostynin, prowadząca ruch tranzytowy z udziałem ruchu międzynarodowego, przewidziana jest do modernizacji wraz z objęciem terenów zurbanizowanych wsi Łanięta.
7. Północnym skrajem obszaru gminy, na dwóch odcinkach, wyznaczony został przebieg autostrady A-1 północ-południe.



## 2. Położenie gminy w strukturach ponadlokalnych

Gmina Łanięta położona jest w północno-zachodniej części powiatu kutnowskiego należącego do województwa łódzkiego, a do końca 1999 r. leżąca w południowo-zachodniej części województwa płockiego.

Gmina ta graniczy:

- od wschodu z gminą Strzelce;
- od południa i zachodu z gminą Nowe Ostrowy;
- od północy z gminami Lubień Kujawski i Gostynin w województwie kujawsko-pomorskim.

Gmina położona jest w bliskiej odległości od Kutna – siedziby władz powiatowych. Jest to miasto mające największe oddziaływanie na gminę Łanięta.

Gmina ma korzystne połączenia komunikacyjne poprzez układ drogowy, rozchodzący się promieniście, łącząc wieś gminną Łanięta z całym obszarem gminy i regionem. Gęsta sieć dróg gminnych i lokalnych daje korzystne połączenie komunikacyjne przede wszystkim z trzema najbliższymi miastami, jak Kutno (jeden z ważnych węzłów komunikacyjnych w kraju), Krośnice (leżące przy głównej trasie północ-południe) i Gostynin.

Pod względem fizyczno-geograficznym gmina Łanięta należy do Wysoczyzny Kłodawskiej przynależącej do makroregionu Niziny Południowo-wielkopolskiej.

Wszystkie ciekły gminy Łanięta, z wyjątkiem rz. Lublinianki, mają na terenie tej gminy swoje obszary źródłowe. Na tym terenie są to ciekły prowadzące niewielkie ilości wody, a ich doliny są tu słabo wykształcone, szerokie i płaskie. Stanowią jednak w rzeźbie terenu wyraźny element urozmaiający krajobraz.

Przechodzący przez północno-wschodnią część gminy dział wodny II rzędu, oddziela zlewnie rzeki Wisły od zlewni rz. Bzury, a więc doprowadza wody wszystkich cieków gminy do obu tych rzek, które w systemie krajowym odgrywają ważną rolę.

Doliny rzeczne mniejszych cieków to sięgające ekologiczne, które w całym układzie stanowią ważną funkcję w utrzymaniu przestrzennej ciągłości obszarów aktywnych biologicznie.

Występujące na terenie gminy trzy główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) spowodowały, że znaczna część powierzchni gminy znajduje się w strefie wysokiej ochrony wód podziemnych OWO.

Z ujęć wody zlokalizowanych na terenie gminy korzystają również, poprzez sieć wodociagową, gminy sąsiednie, jak Nowe Ostrowy i Strzelce.



Udokumentowane złoża soli kamiennej to złoża o znaczeniu przemysłowym, które po rozpoczęciu eksploatacji odgrywać mogą znaczącą rolę gospodarczą aktywizującą nie tylko gminę Łanięta, ale również cały rejon.

Gmina Łanięta rozpatrywana na tle najbliższego regionu, tj. powiatu i województwa należy do grupy gmin:

- o najmniejszej powierzchni ogólnej oraz najmniejszej liczbie mieszkańców;
- o najniższym wskaźniku zaludnienia wynoszącym 50 osób/km<sup>2</sup>; średnia gęstość zaludnienia w powiecie kutnowskim – 127 osób/km<sup>2</sup>, a w województwie łódzkim – 146 osób/km<sup>2</sup> w 1998 r.;
- charakteryzujących się najwyższym spadkiem zaludnienia, wahającym się średnio między 5–10%;
- o zaawansowanym procesie „demograficznego starzenia się” ludności; cały powiat kutnowski charakteryzuje się najniższym wskaźnikiem ludności w wieku przedprodukcyjnym;
- najslabiej zurbanizowanych, mało aktywnych gospodarczo, w których zlokalizowanych jest najmniej podmiotów gospodarczych.

Gmina Łanięta jest jedną z siedmiu gmin tego powiatu należącą do „Związku Gmin Regionu Kutnowskiego”, którego zadaniem jest m.in. realizacja „Programu ochrony środowiska”.

Z inicjatywy Zarządu ZGRK opracowano „Program restrukturyzacji zagospodarowania odpadów komunalnych na obszarze Związku Gmin”.



### III. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DIAGNOZY STANU ZAGOSPODAROWANIA GMINY ŁANIĘTA

#### 1. Środowisko przyrodnicze

##### Położenie fizyczno-geograficzne

Pod względem fizyczno-geograficznym, według podziału J. Kondrackiego i A. Rychlinga, gmina Łanięta leży na terenie mezoregionu: Wysoczyzna Kłódzka, przynależnej do makroregionu Nizina Południowowielkopolska.

##### Geologia

Gmina Łanięta leży w obrębie wału środkowopolskiego. W procesach geologicznych obszaru, na którym leży gmina, ale w znacznie szerszym niż granice gminy zakresie, uczestniczyły fragmenty dwóch zasadniczych jednostek tektonicznych – niecki brzeżnej inaczej zwanej synklinorium brzeżnym – oraz towarzyszącego jej od południowego zachodu wału środkowopolskiego określanego na tym odcinku antyklinorium pomorsko-kujawskim. Obie te jednostki tworzyły się w obrębie rozległej bruzdy zwanej bruzdą duńsko-polską, utworzonej na przedpolu płyty wschodnio-europejskiej pod koniec ery paleozoicznej i na początku ery mezozoicznej. Prekambryjskie podłoże krystaliczne wraz ze spoczywającą na nim pokrywą skał paleozoicznych ugięto się stopniowo pod ciężarem gromadzących się osadów mezozoicznych jurajskich i kredowych. Łączna miąższość utworów mezozoicznych osiągnęła 6000 m.

Dzięki rosnącemu naciskowi mas skalnych bruzda kilkakrotnie się odnawiała, przy czym w okresach szczególnego pogłębiania wkraczało na ten obszar morze wypierane następnie stopniowo przez stale narastające osady. Procesy sedymentacji utworów przebiegały nierównomiernie, co prowadziło do zróżnicowania miąższości osadów w poszczególnych częściach bruzdy i do zaburzenia równowagi mas skalnych.

Wyzwalały się wskutek tego wyrównawcze ruchy pionowe, dzięki którym w obrębie skał mezozoicznych zaznaczyły się antyklinarne wypiętrzenia i syklinarne obniżenia. Nacisk serii mezozoicznych wywołał ponadto uplastycznienie pokładów górnopermskiej (cechsztyńskiej) soli i migracji mas skalnych w płaszczyźnie poziomej, wskutek czego zaczęły się tworzyć liczne wybrzuszenia w postaci tzw. poduszek solnych. W strefie uskoków i szczelin plastyczne masy solne przebijały się pionowo poprzez nadległe masy mezozoiczne. Wytworzyły się w ten sposób słupy lub pnie solne zwane wysadami, egzematami lub diapirami.



Pod koniec jury, w fazie największego nasilenia ruchów górotwórczych, wzdłuż osiowej strefy bruzdy duńsko-polskiej powstało antyklinalne wypiętrzenie skał triasowych i jurajskich, wyodrębnione pod nazwą wału środkowopolskiego. Utwory jurajskie reprezentowane są głównie przez wapienie, w nieco mniejszym stopniu przez margle, łupki i piaskowce.

W okresie dolnej kredy w warunkach lądowych wał środkowopolski ulegał niszczeniu a znoszony materiał skalny gromadził się w przyległych nieckach, co spowodowało zapadanie się ich partii dennych i sprzyjało wejściu morza w górnej kredzie. W nieckach osadziła się wówczas duża seria osadów węglanowych. Pod koniec kredy miały miejsce ruchy górotwórcze zwane laramijskimi. Sprzyjały one migracji cechsztyńskich mas solnych, która doprowadziła do ostatecznego wykształcenia wysadów solnych. Jeden z takich wysadów występuje w okolicy miejscowości Łanięta.

Zalegające na osadach jurajskich osady trzeciorzędowe są wykształcone jako ropy, piaski i węgiel brunatny. Utwory trzeciorzędowe zalegają płasko nie tworząc ciągłych powierzchni. W okresie starszego trzeciorzędu, a głównie w oligocenie wał środkowopolski oraz towarzyszące mu niecki zostały częściowo objęte zalewem morza. Tam, gdzie nie było morza, panowały procesy erozyjne. Na ściętych strukturach wału środkowopolskiego, niekiedy na utworach jurajskich osadziły się utwory młodszego trzeciorzędu – miocenu i pliocenu.

Z okresem czwartorzędu wiążą się procesy związane z działalnością lodowca. Na terenie Wysoczyzny Kłódawskiej można zauważyć ślady dwóch zlodowaceń. Seria osadów stadiału mazowiecko-podlaskiego wykształcona jest w postaci mułków i glin. Natomiast utwory akumulacji wodnolodowcowej fazy poznańsko-dobrzyńskiej stadiału głównego zlodowacenia północno-polskiego reprezentowane są przez osady piaszczyste z domieszką żwiru. Akumulacja utworów żwirowo-piaszczystych odbywała się za pośrednictwem wód roztopowych lądolodu, czyli tzw. wód glacyfluwialnych.

W holocenie rozpoczęły się procesy modelowania powierzchni. Do utworów holocenów, powszechnie występujących należy zaliczyć piaski i mady nagromadzone w dolinach rzecznych oraz mułki i torfy.

Zachodzące na przestrzeni wieków procesy geologiczne wywarły wpływ zarówno na rzeźbę terenu, jak i na surowce naturalne.

### **Surowce naturalne**

Jedynym udokumentowanym złożem na terenie gminy Łanięta jest złożo soli kamiennej. Jest to wysad solny powstały na skutek nacisku serii mezozoicznych na starsze pokłady górnopermskiej cechsztyńskiej soli, która na skutek tego nacisku przebijała się przez nadległe warstwy mezozoiczne w formie wysadu. Wysad stanowi jądro struktury anyklinarnej, której osłoną są utwory mezozoiczne, a ich najmłodszym ogniwem są osady malmu.



Złoże soli składa się z całego szeregu ławic soli kamiennej, w różnym stopniu zanieczyszczonych, lokalnie zawierających wytrącenia soli potasowo-magnezowych oraz z warstw anhydrytów, iłów i iłowców solnych. Kompletny zespół ewaporytów łącznie z przedzielającymi je osadami klasycznymi, ułożonymi w takiej kolejności, w jakiej pierwotnie się osadziły tworzy tzw. serię solną. Tektonika wysadu solnego jest skomplikowana, gdyż warstwy serii solnej uległy silnym zaburzeniom charakterystycznym dla cechsztyńskich wysadów solnych Europy Środkowej.

Zaburzenia w ułożeniu tych warstw są spotęgowane w stosunku do zaburzeń, jakim uległo złoże jako całość morfologiczna, występująca wśród otaczających ją formacji skalnych. Prawdopodobnie w częściach centralnych wysadu występują sole starsze, a przy jego brzegach należy się liczyć z możliwością wystąpienia soli młodszych.

Kopalinami użytecznymi w wysadzie solnym odkrytym i zbadanym dotychczas wierceniami są sole kamienne, które ze względu na możliwość zastosowania odpowiadają normom technologicznym, a zarazem tworzą większe skupienie. Są to – sól kamienna w warstwach nie zawierających wkładki anhydrytu i ewentualnie sole potasowo-magnezowe, których występowanie stwierdzono w serii warstw przejściowych.

Prawdopodobne jest też odkrycie większych skupień soli potasowo-magnezowych, należących do poziomu starszej soli. Rozmiar przemysłowych skupień ww. kopalin oraz dalsze możliwości poszukiwawcze uzależnione są od uprzedniego dokładniejszego poznania tektoniki wewnętrznej wysadu solnego.

Zgodnie z kryteriami bilansowości sole wysadu w obecnym stopniu rozpoznania odpowiadają przeciętnie normie dla soli kamiennej przemysłowej szarej, natomiast przy szczegółowej klasyfikacji niektóre odcinki zaliczyć można do kamiennej soli białej. Średnia ważona zawartość NaCl dla złoża Łanięta wynosi 96,15%.

Parametry wysadu przedstawiają się następująco:

- długość wysadu 3,7 km,
- szerokość wysadu 3,3 km,
- powierzchnia wysadu 9,562 km<sup>2</sup>,
- najwyższy punkt zwierciadła solnego 89 m,
- maksymalna głębokość wiercenia zatrzymanego w utworach solnych 500,5 m,
- udział % objętości kopaliny użytecznej w masie skał solnych wysadu – sól kamienna biała – 30,3%,
- ciężar objętościowy soli kamiennej 2,1 t/m<sup>3</sup>.



Zasoby złoża soli kamiennej białej w wysadzie solnym (do głębokości 1000 m) według stanu na rok 1963 wynosiły kat. C – 4 056,242 tys ton.

Wysad stanowi strukturę kulistą o średnicy ok. 3,5 km.

Dalsze prace badawcze były prowadzone w latach 1980–1990. Badania te zweryfikowały wcześniejsze parametry. I tak, zasoby złoża obliczone do głębokości 1000 m p.p.t. kształtowały się na poziomie 2460 mln Mg., średnia zawartość NaCl – ok. 97,4% w kat C1. Najwyższy punkt zwierciadła solnego stwierdzono na głębokości ok. 235 m p.p.t.

Dla złoża zostało sporządzone Studium techniczno-ekonomiczne budowy kopalni. Budowę kopalni założono na lata 1990–2000. Decyzją Nr RN - 5/82/pfn Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 8 września 1982 r. ustanowiony został obszar górniczy Łanięta. Złoże posiada również wyznaczony teren górniczy. Na obszarze występowania udokumentowanego złoża wymagane jest zachowanie warunków wynikających z decyzji o ustanowieniu Obszaru Górniczego Łanięta. Docelowe wydobycie określono na 1,5 mln Mg/r. Za najkorzystniejszą ze względu na czasokres budowy, stopień ryzyka jak i możliwość kompleksowego zagospodarowania złoża uznano budowę kopalni szybowej. Projektowana zabudowa przemysłowa została usytuowana w centralnej części wysadu solnego, w trójkącie dróg publicznych Łanięta – Mikształ, Łanięta – Suchodębie i Suchodębie – Budy Stare. Liczbę zatrudnionych w kopalni określono na ok. 1000 osób. Rozważana była możliwość podzielenia wysadu na rejon eksploatacji metodą suchą i rejon eksploatacji metodą ługowania otworami wiertniczymi z powierzchni lub skojarzenie suchej eksploatacji soli z budową i eksploatacją zbiorników magazynowych.

Dla potrzeb transportowych postulowano budowę bocznic kolejowej do Ostrowów lub Chodcza. W razie budowy kopalni należy się liczyć z wystąpieniem szkód górniczych.

Według bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce, stanu na 31.12. 1998 r. zasoby bilansowe złoża wynoszą razem 2 127 000 A+B+C1.

Złoże do tej pory nie zostało zagospodarowane. Wprawdzie w 1987 r. podjęto przygotowania do budowy kopalni, ale na tym poprzestano.

### Rzeźba terenu

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej, jak już wspomniano wcześniej, gmina Łanięta leży na terenie mezoregionu Wysoczyzna Kłódzka. Pod względem morfologicznym obszar ten stanowi morenową równinę denudacyjną zbudowaną z utworów zlodowacenia środkowopolskiego o rzeźbie wykształconej w okresie tegoż zlodowacenia, a ukształtowaną w okresie zlodowacenia bałtyckiego. Podczas maksymalnego zasięgu glacjału północno-polskiego obszary Wysoczyzny Kłódzkiej, a więc i teren gminy znalazły się



w strefie peryglacjalnej, gdzie w wyniku procesów denudacji i erozji nastąpiło zmniejszenie różnic wysokości i wygładzenie młodych form glacialnych. Jest to więc obszar, na którym dominują jednostajne równinne lub lekko faliste powierzchnie wysoczyzn, porozcinane dolinami cieków. Różnica wysokości na terenie gminy, między najniższym a najwyższym punktem, wynosi ok. 21 m. Najniższy punkt gminy – 115,0 m n.p.m. znajduje się w dolinie cieku płynącego przez Święciny, dopływu Ochni, w miejscu przecięcia doliny z granicą gminy. Najwyższy – 136,5 m. n.p.m. na pagórku na zachód od miejscowości Witoldów.

#### **Ukształtowanie gminy ma następujące cechy charakterystyczne:**

Przez środek gminy z północy na południe przebiega garb, którego najwyższe punkty to wspomniane wzgórze koło Witoldowa 136,5 m n.p.m. i nieco niższe wzgórze znajdujące się koło Chrosna 130,0 m n.p.m. Od tych kulminacyjnych punktów teren opada ku północy i południowi. Od biegnącego środkiem gminy wału, teren opada ku zachodowi i ku wschodowi. Na zachód ku dolinom: dolinie Lublinianki dopływu Ochni, której dolina kształtuje się na wysokości 122–118 m n.p.m. oraz dolinie cieku płynącego przez Święciny, którego dolina znajduje się na wysokości 125–115 m n.p.m. Na zachód od obu dolin teren się znów podnosi. Ku wschodowi teren opada w części północno-wschodniej ku dolinie Skrwy, w południowo-wschodniej części ku dolinie Głogowianki. Przy wschodniej granicy gminy wysoczyzna kształtuje się na poziomie 120 (w dolinkach) do 130 (na wzgórzach) m n.p.m.

Głównym urozmaicheniem ogólnie płaskiego obszaru stanowią doliny cieków. Ponieważ są to odcinki źródłowe, doliny te są słabo wykształcone. Szerokie i płaskie, bardziej wyraziste doliny o płaskich dnach mają Skrwa od Łanięt i Lublinianka. Stanowią one w rzeźbie gminy wyraźny, urozmaicający krajobraz element.

#### **Wody powierzchniowe**

Przez obszar gminy Łanięta, w jego północno-wschodniej części, przechodzi dział wodny II rzędu oddzielający zlewnię rzeki Wisły od zlewni rzeki Bzury, natomiast grzbietem przechodzącym przez środek gminy z północy na południe biegnie dział wodny między zlewnią rzeki Ochni a zlewnią rzeki Głogowianki, dopływów Bzury. W związku z tym na terenie gminy występują w większości źródłowe odcinki cieków. Jedynym ciekiem przepływającym przez gminę jest Lublinianka, dopływ Ochni. Przecina ona zachodni skrawek gminy.

System wodny gminy przedstawia się następująco:

Na południe od Łanięt bierze początek rzeka Skrwa, dopływ Wisły. Jest to jej źródłowy kilkukilometrowy odcinek. Rzeka płynie ku północy, by pod Pomorzanami skręcić na zachód i opuścić gminę. Spod Jackowa wypływa mały ciek, dopływ Skrwy. Na zachód od Klonowca wypływa drugi niewielki



ciek, którego właściwie tylko obszar źródłowy znajduje się na terenie gminy. Jest to dopływ lub jeden z odcinków źródłowych Głogowianki wpływającej do Bzury w Kutnie.

Na północ od Chruścinka bierze początek następny ciek, który po kilometrze opuszcza gminę. Jest to dopływ rzeki Ochni, wpływający do niej w rejonie wsi Gradów w gminie Nowe Ostrowy.

W rejonie Wilkowic bierze początek następny ciek. Płyne on zachodnim skrajem gminy, by po ok. 4 kilometrach, w rejonie Święcin, opuścić gminę. Jest to następny dopływ Ochni, uchodzący do niej w rejonie wsi Miksztal (gmina Nowe Ostrowy).

Ostatnim ciekim jest wspomniana wcześniej rzeka Lublinianka, przecinająca gminę na przestrzeni ok. 3 km. Rzeka po opuszczeniu gminy po kilku kilometrach wpływa do Ochni w rejonie wsi Imielinek (gmina Nowe Ostrowy).

Wszystkie cieki występujące na terenie gminy są niewielkie. Wszystkie, z wyjątkiem Lublinianki, mają na terenie gminy swoje obszary źródłowe. Prowadzą one niewiele wody. Na ciekach tych nie były prowadzone badania, dlatego też ich klasa czystości jest niewiadoma. Z uwagi na fakt, że ilość wody w ciekach jest niewielka i nawet niewielka ilość zanieczyszczeń powoduje pogorszenie stanu ich czystości, oraz że płyną one przez tereny rolnicze, jak również fakt, że nad nimi zlokalizowane są duże jednostki osadnicze, można wnosić, że są one znacznie zanieczyszczone. Zanieczyszczenie powodują mieszkańcy wsi, wylewając w sposób niekontrolowany ścieki do cieków, przydrożnych rowów lub gleby, skąd dostają się one do wód płynących. Podczas pogody deszczowej w stosunkowo krótkim czasie dostaje się do odbiorników znaczna ilość zanieczyszczeń spowodowana przez spływy powierzchniowe.

W ostatnich latach zagrożenie zanieczyszczeniem rzek znacznie wzrosło. Przyczyną tego jest wodociągowanie wsi bez jednoczesnego ich kanalizowania. Zwiększenie ilości wykorzystanej wody ze stosowanymi powszechnie środkami chemicznymi daje zwiększenie ilości ścieków a tym samym większe zagrożenie dla wód.

Na terenie gminy nie ma większych naturalnych lub sztucznych zbiorników wodnych. Wszystkie występujące tu zbiorniki to stawy lub pozostałości po wyrobiskach. Na szczególną uwagę zasługują zbiorniki wodne w zabytkowych parkach, z których największym jest staw w Łanętach w parku o powierzchni 0,89 ha. Staw ten znajduje się w programie małej retencji woj. łódzkiego jako zbiornik retencyjny.

Wszystkie pozostałe zbiorniki wodne na terenie gminy posiadają powierzchnie mniejsze niż 1 ha.



## Wody podziemne

Poziomy wodonośne związane są z osadami piaszczystymi i piaszczysto-zwirowymi występującymi na różnych głębokościach. Bardzo płytkie wody gruntowe do 1 m. występują wzdłuż dolin rzecznych, a także w obniżeniach terenowych wypełnionych torfami. W obniżeniach terenowych, znajdujących się w zasięgu płytkich wód gruntowych (aluwialnych i wierzchówek) występują mokradła stałe i okresowe. Uwilgotnienie tych obszarów jest uzależnione od głębokości występowania wód gruntowych i charakteru litologicznego utworów przypowierzchniowych.

Hydroizobata 2 m obejmuje wyższe partie dolin. Na terenie wysoczyznowym woda znajduje się na różnej głębokości, również głębiej niż 10 m. Mogą tu występować płytkie zawieszone wody wierzchówkowe, które nie tworzą stałego poziomu.

Wody wgłębne kształtują się na kilku poziomach. Na terenie gminy występują trzy Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP). Są to:

- zbiornik jurajski o charakterze szczelinowo-krasowym, który obejmuje południową część gminy,
- zbiornik trzeciorzędowy o charakterze porowym, w którego zasięgu znajduje się prawie cała gmina, z wyjątkiem południowej części,
- zbiornik czwartorzędowy o charakterze porowym, w którego zasięgu jego znajduje się cała gmina, z wyjątkiem południowego skrawka.

Dla ujęć wody wykorzystywane są zbiorniki czwartorzędowy i jurajski.

W związku z występowaniem zbiorników wód podziemnych znaczna część powierzchni gminy znajduje się w strefie wysokiej ochrony wód podziemnych OWO.

## Klimat i mikroklimat

Klimat obszaru, na którym leży gmina, według klasyfikacji Romera należy do typu klimatów Wielkich Dolin występujących w całym środkowym pasie Polski. W rolniczo-klimatycznej klasyfikacji Gumińskiego (1948) teren ten jest zaliczony do dzielnicy środkowej. Ogólnie pod względem klimatu gmina nie wyróżnia się spośród otaczających terenów. Średnie dane klimatyczne za okres 1881–1930 dla wsi Ostrowy, położonej w niewielkiej odległości od gminy mogą zobrazować w przybliżony sposób warunki klimatyczne na terenie gminy Łanięta.

Przedstawiają się one w rozkładzie rocznym następująco:

Opady:

| Miesiąc     | I    | II   | III  | IV   | V    | VI   | VII  | VIII | IX   | X    | XI   | XII  | śr. roczna |
|-------------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------------|
| Opady w mm  | 32,0 | 24,0 | 31,0 | 40,0 | 47,0 | 60,0 | 84,0 | 64,0 | 43,0 | 34,0 | 31,0 | 34,0 | 52,1       |
| Temperatura | -2,8 | -1,9 | 1,7  | 7,1  | 12,8 | 16,0 | 17,7 | 16,2 | 12,8 | 7,7  | 2,5  | -0,9 | 7,4        |



Pierwsze przymrozki występują w I dekadzie października, ostatnie między 10–15 maja. Dni bez przymrozków około 190, z przymrozkami ok. 160. Dni mroźnych ok. 30–50. Utrzymywanie się pokrywy śnieżnej ok. 60 dni.

Od tego czasu klimat uległ pewnym zmianom. Dotyczy to również opadów, których ilość wyraźnie się zmniejszyła. Mała ilość opadów jest najbardziej niekorzystną cechą klimatu tego rejonu. W latach 1991–1995 średnia suma opadów kształtowała się na poziomie ok. 470 mm. Można spodziewać się średnio ok. 150 dni z opadem równym lub powyżej 0,1 mm, w tym ok. 34 dni z opadem śniegu, a w przebiegu rocznym zaznacza się wyraźnie maksimum lipcowe oraz minimum w marcu i październiku. Od sierpnia do października łącznie opady są niższe od parowania terenowego.

Wielkość i częstość występowania opadów atmosferycznych ma istotny wpływ nie tylko na zasoby wód powierzchniowych i stosunki wodne w glebie, ale również na wilgotność powietrza i jego oczyszczanie poprzez wymywanie zanieczyszczeń pyłowo-gazowych. Rezultatem niedoboru opadów jest tendencja do stepowienia. Zagrożenie stepowieniem występuje już przy 490 mm opadu. W ostatnich 10-ciu latach występuje wyraźna tendencja do obniżania się opadów atmosferycznych i pojawia tendencja zwiększania ilości lat suchych. Ponieważ parowanie terenowe kształtuje się na wysokości ok. 500 mm/rok, oznacza to, że nawet przy normalnych opadach może występować deficyt wody w glebie. Małe opady są przyczyną zagrożenia dla naturalnej formacji roślinnej w tym dla lasów a także dla wielu upraw.

Dla prowadzonej w gminie gospodarki większe niż klimat znaczenie ma mikroklimat. Jest on wyraźnie zróżnicowany. Najbardziej niekorzystny mikroklimat posiadają dość szerokie, płaskie i podmokłe doliny rzek Lublinianki i Skrwy, szczególnie niekorzystny tam, gdzie dolinę przecinają przegrody poprzeczne. Tworzą się tu zastoiska zimnego powietrza i mrozowiska. Niekorzystny bioklimat posiadają również mniejsze doliny cieków. Korzystny mikroklimat mają tylko wyniesione ponad doliny płaskie powierzchnie wysoczyzn.

Na terenie gminy nie ma obecnie obiektów szczególnie szkodliwie lub uciążliwie oddziałujących na środowisko. Niekorzystny wpływ na czystość powietrza posiadają zwłaszcza w zimie paleniska domowe. Występują one jednak na większości terenu w dużym rozproszeniu. Źródłami zanieczyszczeń mogą być również niewielkie lokalne kotłownie.

Przez północno-wschodni skrawek gminy przechodzi projektowana autostrada A1. Będzie ona poważnym emitorem zanieczyszczeń powietrza.



## Gleby

Na obszarze gminy występują gleby utworzone przeważnie na podłożu glin i piasków gliniastych a częściowo z piasków wodnolodowcowych. Są to przeważnie:

- gleby płowe odznaczające się profilem zbliżonym do gleb bieliców, wytworzone na podłożu z piasków słabogliniastych i gliniastych, piasków leżących na glinie i z glin morenowych lekkich oraz utworów pylastych. Właściwości rolnicze gleb płowych zależą od rodzaju oraz od poziomu kultury rolnej. Gleby uprawiane od dawna o wysokiej kulturze stanowią z reguły kompleks pszenney dobry.
- gleby brunatne wytworzone z piasków słabogliniastych i gliniastych, z piasków na glinach oraz z glin morenowych. Rozwinęły się one w środowisku lasów liściastych, głównie dębowo-grabowych, które ustąpiły miejsca gospodarce rolnej;
- czarne i szare ziemie wytworzyły się w słabo odwodnionych powierzchniach płaskich lub w płytkich zagłębieniach w środowisku roślinności darniowej na podłożu glin i utworów pyłowych, bogatych w węglan wapnia sprzyjający gromadzeniu się próchnicy. Zaliczane są do kompleksu pszennego bardzo dobrego lub dobrego;
- gleby hydromorfologiczne rozwinęły się w dnach rynien lodowcowych i podmokłych rynnowych dolin. Są one powszechnie wykorzystywane jako użytki zielone.

Gmina ma bardzo dobre warunki glebowe.

|               |              |                |                |                   |
|---------------|--------------|----------------|----------------|-------------------|
| Gleby klasy:  | II           | zajmują        | 5,9 %          | powierzchni gminy |
|               | III a        |                | 37,1 %         |                   |
|               | III b        |                | 17,5 %         |                   |
|               |              | <b>łącznie</b> | <b>60,5 %</b>  |                   |
| Gleby klasy : | IV a         |                | 22,9 %         |                   |
|               | IV b         |                | 4,5 %          |                   |
|               |              | <b>łącznie</b> | <b>27,4 %</b>  |                   |
| Gleby klasy   | V            |                | 11,7 %         |                   |
|               | VI           |                | 0,4 %          |                   |
|               |              | <b>łącznie</b> | <b>12,1 %</b>  |                   |
|               | <b>Razem</b> |                | <b>100,0 %</b> |                   |



Wykaz klas bonitacyjnych dla obrębów wiejskich przedstawia tabela:

Tabela. Klasy bonitacyjne gleb

| Miejscowość          | I |   | II     |       | III     |       | IV      |       | V      |       | VI    |      | Powierzchnia<br>gruntów ornych<br>w ha |
|----------------------|---|---|--------|-------|---------|-------|---------|-------|--------|-------|-------|------|----------------------------------------|
|                      | h | % | ha     | %     | ha      | %     | ha      | %     | ha     | %     | ha    | %    |                                        |
| Łuków i Franciszków  | - | - | 2,35   | 0,64  | 104,18  | 28,54 | 161,54  | 44,25 | 95,74  | 26,23 | 1,65  | 0,45 | 365,46                                 |
| Arnielina Pomarzany  | - | - | 0,34   | 0,20  | 74,60   | 44,67 | 72,48   | 43,40 | 18,53  | 11,09 | 0,96  | 0,57 | 166,91                                 |
| Zigoda               | - | - | 2,06   | 1,04  | 142,15  | 71,44 | 52,11   | 26,18 | 2,65   | 1,33  | -     | -    | 198,97                                 |
| Budy Nowe            | - | - | -      | -     | 51,34   | 33,55 | 69,51   | 45,43 | 30,97  | 20,24 | 1,58  | 1,03 | 153,40                                 |
| Budy Stare Wierzbów  | - | - | -      | -     | 114,56  | 44,47 | 84,54   | 32,89 | 56,54  | 22,00 | 1,96  | 0,57 | 257,60                                 |
| Wilkowia             | - | - | -      | -     | 11,37   | 8,35  | 38,34   | 25,81 | 91,43  | 61,77 | 6,57  | 4,43 | 147,61                                 |
| Wyszardów            | - | - | -      | -     | 26,07   | 20,69 | 51,73   | 41,05 | 48,72  | 38,66 | -     | -    | 126,52                                 |
| Rajmundów            | - | - | -      | -     | 57,21   | 23,83 | 107,52  | 44,80 | 72,43  | 30,17 | 3,54  | 1,47 | 240,70                                 |
| Łanięta              | - | - | 38,98  | 6,74  | 320,10  | 55,38 | 183,42  | 31,7  | 36,00  | 6,22  | -     | -    | 578,50                                 |
| Włomowiec Wielki     | - | - | 0,40   | 0,13  | 278,22  | 91,51 | 24,71   | 8,12  | 1,32   | 0,43  | -     | -    | 304,65                                 |
| Chorosno             | - | - | -      | -     | 143,95  | 65,73 | 74,48   | 34,00 | 11,6   | 0,52  | -     | -    | 219,59                                 |
| Chruscinek           | - | - | 1,91   | 0,86  | 134,13  | 60,69 | 39,76   | 17,99 | 43,53  | 19,69 | 2,07  | 0,93 | 221,40                                 |
| Wola Chruscińska     | - | - | -      | -     | 173,26  | 79,47 | 45,04   | 20,66 | 0,28   | 0,12  | -     | -    | 218,58                                 |
| Buzhodębie Wierzanów | - | - | -      | -     | 195,87  | 69,95 | 83,02   | 29,65 | 2,00   | 0,71  | -     | -    | 280,89                                 |
| Buzhodębie d. PCR    | - | - | 209,97 | 28,03 | 432,79  | 57,78 | 102,08  | 13,62 | 4,89   | 0,65  | -     | -    | 749,73                                 |
| Łwęciny Łwęcinki     | - | - | 23,80  | 7,72  | 248,49  | 80,67 | 29,47   | 9,56  | 6,74   | 2,18  | -     | -    | 308,50                                 |
| Kupy                 | - | - | -      | -     | 65,50   | 36,00 | 76,83   | 42,28 | 39,37  | 21,66 | -     | -    | 181,70                                 |
| <b>Łącznie</b>       | - | - | 279,81 | 5,92  | 2573,79 | 52,92 | 1296,48 | 42,28 | 552,30 | 11,70 | 18,33 | 0,38 | 4720,71                                |

z tego  
 IIIa 1749,73 37,07  
 IIIb 824,06 17,45

z tego  
 IVa 1081,69 22,91  
 IVb 214,79 4,55



Reasumując, sytuacja w zakresie głównych kategorii gleb w odsetkach w poszczególnych miejscowościach przedstawia się następująco:

| Miejscowości         | gleby kl. II i III | gleby kl. IV | gleby kl. V i VI |
|----------------------|--------------------|--------------|------------------|
| Juków, Franciszków   | 29,2               | 44,1         | 26,7             |
| Anielin, Pomarzany   | 44,9               | 43,4         | 11,7             |
| Zgoda                | 72,5               | 26,2         | 1,3              |
| Budy Nowe            | 33,5               | 45,4         | 21,2             |
| Stare, Witoldów      | 44,5               | 32,8         | 22,7             |
| Wilkowia             | 8,3                | 25,8         | 66,2             |
| Ryszardów            | 20,6               | 41,0         | 38,6             |
| Rajmundów            | 23,8               | 44,8         | 31,6             |
| Łanięta              | 62,1               | 31,7         | 6,2              |
| Klonowiec Wielki     | 91,6               | 8,1          | 0,4              |
| Chrosno              | 65,7               | 34,0         | 0,5              |
| Chruściń             | 61,5               | 18,0         | 20,5             |
| Wola Chruścińska     | 79,4               | 20,6         | 0,1              |
| Suchodębie, Marianów | 69,9               | 29,6         | 0,6              |
| Suchodębie d. PGR    | 85,8               | 13,6         | 0,7              |
| Śwęciny, Śwęcinki    | 88,4               | 9,6          | 2,2              |
| Kąty                 | 36,0               | 42,3         | 21,7             |

Z powyższego zestawienia wynika, że najlepsze gleby posiada miejscowość Klonowiec Wielki, bo aż ponad 90% gleb najwyższych klas bonitacyjnych, oraz Śwęciny i Śwęcinki, Suchodębie d. PGR i Wola Chruścińska.

W miejscowościach Zgoda, Klonowiec Wielki, Chrosno, Wola Chruścińska, Suchodębie Marianów oraz Suchodębie d. PGR gleb klasy bonitacyjnej V i VI zajmują obszar poniżej 1%.

Znacznie gorsze warunki glebowe posiadają rejony wsi Juków, Franciszków, Budy Stare, Witoldów, Ryszardów, Rajmundów.

Zdecydowanie najgorsze warunki glebowe posiada wieś Wilkowia, gdzie gleb klasy III jest tylko 8,3 %, zaś gleb klasy V i VI aż 66,2 %.

Gleb o najwyższej bonitacji klas II najwięcej posiada Suchodębie d. PGR – 28,1% oraz Łanięta – 6,7 %. Widać zatem wyraźnie zarysowujące się rejony gleb o najwyższych i najniższych bonitacjach uwidacznijące wyraźnie rejony preferowane do funkcji rolniczej oraz rejony gdzie wskazane jest wprowadzenie innych funkcji.



Potwierdza to zestawienie kompleksów glebowych przedstawione w tabeli:

Tabela. Kompleksy glebowe

| Miejscowości          | 1    |     | 2      |      | 3  |   | 4     |      | 5      |      | 6     |      | 7    |     | 8     |      | 9    |     | Pow. ogólna |
|-----------------------|------|-----|--------|------|----|---|-------|------|--------|------|-------|------|------|-----|-------|------|------|-----|-------------|
|                       | ha   | %   | ha     | %    | ha | % | ha    | %    | ha     | %    | ha    | %    | ha   | %   | ha    | %    | ha   | %   |             |
| Laniew, Franciszków   | 2,4  | 0,6 | 88,2   | 23,4 | -  | - | 22,6  | 6,0  | 115,2  | 30,6 | 130,0 | 34,5 | -    | -   | 16,1  | 4,3  | 2,0  | 0,5 | 376,5       |
| Łaniew, Wyrzyski      | -    | -   | 37,3   | 21,2 | -  | - | 42,6  | 24,3 | 67,7   | 38,6 | 24,8  | 14,1 | 1,1  | 0,6 | -     | -    | 2,1  | 1,2 | 175,6       |
| Łaniew                | -    | -   | 109,8  | 53,1 | -  | - | 34,5  | 16,7 | 43,7   | 21,2 | 10,8  | 5,2  | -    | -   | 7,8   | 3,8  | -    | -   | 206,6       |
| Łaniew Nowe           | -    | -   | 51,0   | 33,1 | -  | - | -     | -    | 64,7   | 42,0 | 37,1  | 24,1 | 1,1  | 0,7 | -     | -    | -    | -   | 153,9       |
| Łaniew Stary Wierzbów | -    | -   | 102,6  | 38,5 | -  | - | 21,3  | 8,0  | 78,3   | 29,4 | 59,4  | 22,3 | 2,0  | 0,8 | 2,8   | 1,0  | -    | 1,0 | 266,4       |
| Wilkowia              | -    | -   | 13,6   | 8,8  | -  | - | 11,2  | 7,2  | 8,7    | 5,6  | 99,3  | 64,3 | 5,5  | 3,6 | 5,5   | 3,6  | 10,6 | 6,9 | 154,5       |
| Łaniew                | -    | -   | 27,4   | 20,9 | -  | - | 3,8   | 2,9  | 45,9   | 35,0 | 50,7  | 38,6 | -    | -   | -     | -    | 3,4  | 2,6 | 131,2       |
| Łaniew                | -    | -   | 31,8   | 12,6 | -  | - | 24,7  | 9,8  | 99,1   | 39,2 | 88,6  | 35,0 | 4,4  | 1,7 | 4,2   | 1,7  | -    | -   | 252,8       |
| Lanięta               | 36,9 | 6,2 | 325,4  | 55,0 | -  | - | 21,1  | 3,6  | 172,6  | 29,6 | 33,5  | 5,7  | -    | -   | 2,3   | 0,4  | -    | -   | 591,8       |
| Łaniewiec Wielki      | -    | -   | 204,0  | 65,6 | -  | - | 59,2  | 19,0 | 47,8   | 15,4 | -     | -    | -    | -   | -     | -    | -    | -   | 311,0       |
| Łaniewiec Mały        | -    | -   | 94,5   | 31,5 | -  | - | 110,6 | 36,8 | 88,9   | 29,6 | 6,3   | 2,1  | -    | -   | -     | -    | -    | -   | 300,3       |
| Łaniewiec Mały, PGR   | -    | -   | 522,3  | 68,2 | -  | - | 134,7 | 17,6 | 91,0   | 11,9 | 18,1  | 2,3  | -    | -   | -     | -    | -    | -   | 766,0       |
| Łaniew                | -    | -   | 87,3   | 39,6 | -  | - | 58,3  | 26,5 | 68,6   | 31,1 | 6,1   | 2,8  | -    | -   | -     | -    | -    | -   | 220,3       |
| Łaniew                | -    | -   | 76,1   | 33,0 | -  | - | 30,7  | 13,3 | 43,9   | 19,0 | 46,9  | 20,3 | -    | -   | 33,2  | 14,4 | -    | -   | 230,8       |
| Łaniew Chruscińska    | -    | -   | -      | -    | -  | - | 202,0 | 90,0 | 6,6    | 2,9  | 1,8   | 0,8  | -    | -   | 14,1  | 6,3  | -    | -   | 224,5       |
| Łaniew                | -    | -   | 23,8   | 12,4 | -  | - | 46,8  | 24,3 | 75,1   | 39,0 | 38,9  | 20,2 | -    | -   | -     | -    | 8,0  | 4,2 | 192,6       |
| Łaniew, Łaniew        | -    | -   | 235,2  | 67,9 | -  | - | 53,7  | 15,5 | 5,1    | 1,4  | 19,6  | 5,6  | -    | -   | 32,8  | 9,5  | -    | -   | 346,4       |
| Łaniew                | 39,3 | 0,8 | 2330,3 | 44,1 | -  | - | 877,8 | 17,9 | 1122,9 | 22,9 | 671,8 | 13,7 | 14,1 | 0,3 | 118,8 | 2,4  | 26,1 | 0,5 | 4901,1      |

Przedstawione w tabelach dane pochodzą sprzed kilkunastu lat dają jednak ogólny obraz warunków glebowo-rolniczych na terenie gminy.



piaskiem luźnym lub żwirem. Gleby te są zbyt przepuszczalne, okresowo za suche, ubogie w składniki pokarmowe. Są to typowe gleby żytinioziemniaczane.

Kompleksy 7. **żytni najslabszy**, żytinio-łubinowy, 8. zbożowo-pastewny mocny i 9. zbożowo-pastewny słaby mają znaczenie marginalne.

Powierzchnię gleb w poszczególnych kompleksach oraz procent powierzchni użytków rolnych przedstawiono w tabeli.

Ogólnie najlepsze warunki glebowe posiadają miejscowości Suchodębie (ziemie PGR), Świeciny, Klonowiec Wielki, Łanięta i Zgoda.

Te wyróżniające się pod względem glebowym obszary powinny być zdecydowanie wykorzystane dla produkcji rolnej.

Okolo 60 % gminy jest zmeliorowane.

### Szata roślinna i użytkowanie terenu

Gmina Łanięta posiada roślinność daleką od naturalnej. Gmina została prawie całkowicie wylesiona. Zdecydowaną przewagę posiadają grunty orne, zajmujące aż 84,6 % powierzchni gminy. Zaledwie niewielki procent terenu to lasy i użytki zielone.

Użytkowanie terenu w gminie przedstawia się następująco:

| Powierzchnia       | w ha  | w %    |        |
|--------------------|-------|--------|--------|
| Gmina ogółem       | 5 476 | 100,00 |        |
| w tym:             |       |        |        |
| użytki rolne       | 4 797 | 87,60  | 100,00 |
| w tym:             |       |        |        |
| grunty orne        | 4 630 |        | 96,51  |
| sady               | 13    |        | 0,27   |
| łąki               | 85    |        | 1,83   |
| pastwiska          | 69    |        | 1,59   |
| las i grunty leśne | 352   | 6,40   |        |
| pozostałe grunty   | 327   | 5,90   |        |

Tak duży udział gruntów orných świadczy o bardzo dużych przemianach, jakie nastąpiły na tym terenie na przestrzeni wieków na skutek rozwoju gospodarki rolnej kosztem porastających ten teren lasów. Niecałe 2% powierzchni gminy zajmują pastwiska. Powstały również na skutek działalności człowieka.

Do roślinności stosunkowo najmniej przekształconej należą lasy i łąki. Lasów i gruntów leśnych jest na terenie gminy 325 ha, co stanowi 6,4% powierzchni gminy. Są to w większości lasy stanowiące własność OZLP.

Największe kompleksy występują w rejonie wsi Chrosno. Chruścinek, Suchodębie, Łanięta i Kąty. Lasy w rejonie Chruścinka to drzewostany dębowo-



topolowe, w Chrosnie występują drzewostany dębowo-świerkowo-modrzewiowe, w uroczysku Suchodębie występują w przewadze drzewostany sosnowe podobnie jak w uroczysku Łanięta, przy czym w uroczysku Łanięta lasy są młodsze niż w uroczysku Suchodębie; w uroczysku Kąty występują drzewostany sosnowo-dębowe.

Siedliskowo są to bory świeże i lasy świeże, a miejscami w obniżeniach terenu bory wilgotne.

W szerokiej i płaskiej dolinie Łagiewniczanki występują kompleksy łąk miejscami wilgotnych. Znacznie mniejszą powierzchnię zajmują łąki w dolinie rzeki Skrwy.

Użytki zielone zajmują na terenie gminy zaledwie 3,42% użytków rolnych.

Do kompleksów zieleni wysokiej można zaliczyć również:

- sady, których powierzchnia jest bardzo niewielka, zajmują bowiem tylko 13 ha, co stanowi 0,27% powierzchni użytków rolnych i 0,23% powierzchni gminy;
- zieleń cmentarna;
- zieleń urządzoną, w tym głównie zieleń parkową.

#### Obszary i obiekty prawnie chronione

Do obiektów i obszarów prawnie chronionych należą:

- pomniki przyrody
  - ◊ 2 jesiony wyniosłe i dąb szypułkowy w parku zabytkowym w Łaniętach,
  - ◊ 1 dąb szypułkowy przy szosie Łanięta – Kutno, naprzeciw wjazdu do parku w Łaniętach,
  - ◊ 2 lipy drobnolistne w Łaniętach;
- parki – 8 parków podworskich, z których część to parki zabytkowe, a część – parki wiejskie. Do parków zabytkowych należą parki w Łaniskach, Franciszkowie, Suchodębiu i Kątach. Do parków wiejskich – parki w Chrosnie, Chruścinku, Klonowcu Wielkim i Święcinach. Poza parkami wymienionymi w Łaniętach znajdował się park przy gorzelni, który obecnie jest w stanie szczątkowym.  
 Z parków tych najlepiej zachowany jest park w miejscowości Święciny. Parki w Chruścinku i Klonowcu Wielkim są w stanie szczątkowym.
- lasy ochronne; do lasów ochronnych na terenie gminy należą:
  - ◊ uroczyska Chrosno i Chruścinek (oddz. 59) – jako lasy położone w odległości 10 km od miasta Kutna,
  - ◊ uroczysko Chrosno (oddz. 59) – jako las wodochronny,
  - ◊ uroczysko Suchodębie – jako las wodochronny,
  - ◊ uroczysko Łanięta – jako las wodochronny,



◇ uroczysko Kąty – jako las wodochronny.

Projektowana do objęcia ochroną jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy jest dolina rzeki Lublinianki z zespołem zabytkowym w Kątach.

Do objęcia ochroną wskazane są źródłowe odcinki cieków: rzeki Skrwy i cieku wypływającego spod Wilkowi dopływu Ochni.

Podsumowując przedstawione uwarunkowania przyrodnicze gminy Łanięta za szczególnie znaczące dla działalności gospodarczej uznać należy:

- płaską, mało urozmaiconą rzeźbą terenu nie powodującą utrudnień zarówno dla rolnictwa, jak i dla prowadzenia inwestycji;
  - znajdujące się złoża soli kamiennej i przystąpienie do jego eksploatacja mogące wpłynąć aktywizująco na rozwój gospodarczy gminy;
  - bardzo małą ilość wód powierzchniowych płynących i stojących, jako negatywny element środowiska;
  - niedobór wód opadowych wpływający niekorzystnie na warunki gruntowo-wodne gminy, co grozi jej stepowaniem;
  - dobre warunki glebowo-rolnicze preferujące gminę do rozwoju funkcji rolniczej, w tym rolnictwa ekologicznego;
  - brak obecnie obiektów szczególnie szkodliwie bądź uciążliwie oddziałujących na środowisko stwarza korzystne warunki dla ekologicznej produkcji rolniczej; w okresie perspektywicznym obiektem powodującym degradację środowiska w pasie szerokości około 1 km będzie autostrada A 1. Autostrada ze swej istoty oddziałuje negatywnie na środowisko. Mówiąc o ponadnormatywnym oddziaływaniu autostrady na środowisko należy wziąć pod uwagę przede wszystkim zanieczyszczenia atmosfery, hałas, zanieczyszczenie gleb. Przyjmując kryteria 60 dB dla pory dziennej i 50 dB dla pory nocnej strefa ponadnormatywnych oddziaływań akustycznych będzie miała dla dnia 90–100 m (na wysokości 6,0 m). Oszacowana strefa zanieczyszczeń powietrza nie przekracza na ogół 20 m. Strefa najbardziej szkodliwych zanieczyszczeń komunikacyjnych dla gleb sięga z reguły 10–20 m w zależności od warunków lokalnych. Natomiast bezpośrednie oddziaływanie na zawartość substancji szkodliwych w glebach odnotowane jest w odległości kilkudziesięciu metrów. Sumując powyższe dane wyznaczono trzy strefy ponadnormatywnego oddziaływania.
- Obszar oddziaływań ekstremalnych – zasięg 20 m (emisja zanieczyszczeń, hałas, zanieczyszczenia gleb).
  - Strefa zagrożeń – zasięg 50 m (hałas, zanieczyszczenia gleb).
  - Strefa uciążliwości – zasięg 150 m (hałas).



- bardzo mała ilość zieleni wysokiej, lasów i sadów, co wpływa niekorzystnie na warunki gruntowo-wodne i mikroklimatyczne,
- nieliczne pomnikami przyrody i parki wiejskie; poza nimi nie ma na terenie gminy terenów objętych ochroną prawną.

## 2. Środowisko kulturowe

### Rys historyczny

Teren, na którym znajduje się gmina Łanięta został zasiedlony późno. Ślady osadnictwa z Woli Chruścińskiej, Kątów, Łaniąt i Wilkowii pochodzą z okresu nowożytnego. Starsze osadnictwo to kilka stanowisk z okresu średniowiecza. Powodem słabego osadnictwa było wododziałowe położenie gminy.

Do najstarszych udokumentowanych historycznie miejscowości należą: Łanięta, Święciny i Suchodębie. Pod koniec XIX w. istniała już większość występujących dziś na terenie gminy miejscowości. W XIX w. większość *obecnego terenu gminy przynależała do gminy Mikształ, znajdującej się dziś w granicach gminy Ostrowy, część do gminy Sójki a niewielki skrawek do gminy Plecka Dąbrowa.*

Ukształtowane w XIX w. osadnictwo rzutuje na obecne środowisko kulturowe gminy. Sytuacja osadnicza była zbliżona do obecnej i obejmowała następujące miejscowości:

- **Budy Stare i Budy Nowe** – były wsiami włościańskimi i należały do gminy Mikształ i parafii Łanięta. Pod koniec XIX w. Budy Stare liczyły 15 domów i 212 mieszkańców, zaś Budy Nowe 16 dm. i 249 mk.
- **Kąty** – zostały założone na terenach leśnych. Należały do gminy Mikształ i par. Lubień; pod koniec XIX w. posiadały 18 dm. i 186 mk. Znajdował się tu również folwark. Według Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego dobra Kąty i Morzyce składały się z folwarków Kąty i Morzyce, wsi Kąty, Morzyce, Nowa Wieś i Roźdzeniec oraz osady Maksymilianów. Obecnie na terenie gminy znajduje się tylko majątek Kąty. W ówczesnym czasie folwark posiadał 9 murowanych budynków i 10 drewnianych.
- **Święciny** – w XVI w. nosiły nazwę Swieczyny duplex (Święciny i Święcinki). Wieś i folwark należały do gminy Mikształ, par. Grochów i dawały dziesięcinę plebanii w Grochowie. Według Reg. Pol. Powiatu łęczyckiego w 1576 r. we wsi Święciny siedziała uboga szlachta nie mająca kmieci. Z ośmiu właścicieli żaden nie posiadał więcej ziemi niż



1 łan. W 1827 r. Świąciny liczyły 10 dm. i 66 mk., Świącinki 8 dm. i 69 mk. W Świącinach był folwark, który w 1888 r. posiadał 6 budynków murowanych i 6 drewnianych.

- **Wola Chruścińska** – wieś należała do gminy Mikształ i par. Grochów. W 1827 r. liczyła 11 dm. i 70 mk, pod koniec XIX w. 20 dm. i 179 mk.
- **Chrosno** – wieś i folwark. Należała do par. Grochów i do gminy Sójki. W 1827 r. było tu 11 dm. i 86 mk., zaś pod koniec XIX w. 8 dm. i 109 mk.
- **Chruścinek** – wieś i folwark. Należał do par. Grochów i gminy Sójki. W 1827 r. wieś liczyła 12 dm. i 69 mk., zaś pod koniec XIX w. 8 dm. i 103 mk. Folwark posiadał 2 budynki murowane i 16 drewnianych. Był również wiatrak, dziś już nieistniejący lecz jeszcze występujący w ewidencji WKZ.
- **Klonowiec Wielki** albo **Szlachecki** – należał do gminy Sójki i par. Głogowiec. Wieś i folwark. W 1827 r. wieś liczyła 23 dm. i 273 mk., a pod koniec XIX w. 9 dm. i 110 mk. Folwark był własnością Wincentego Stępowskiego i był dobrze zagospodarowany. Posiadał 7 budynków murowanych i 4 drewniane. Była również cegielnia.
- **Suchodębie** – wieś i folwark w XVI w. znana jako Suchedambye. Należały do gminy Mikształ i par. Łanięta. Gospodarstwo folwarczne liczyło w 1827 r. 18 dm i 231 mk., pod koniec XIX w. 352 mk. W 1885 r. dobra składały się z folwarków Suchodębie, Lipie i Benignów. Folwark Suchodębie posiadał 10 budynków murowanych i 8 drewnianych. Dobra suchodębskie stanowiły jedną całość z dobrami Łanięta.
- **Franciszków** – folwark i kolonia należały do gminy i par. Plecka Dąbrowa. Kolonia liczyła 8 dm. i 88 mk. Folwark posiadał 1 dom i 22 mk.
- **Juków Kolonia** – należała do gminy Mikształ i par. Łanięta. W 1827 r. liczył 8 dm. i 87 mk, pod koniec XIX w. 17 dm. i 319 mk. Była tu cegielnia należąca do dóbr Łanięta i wyrabiająca cegłę tylko na miejscowe potrzeby.
- **Łanięta** – w XV w. musiały być już znaczną miejscowością. W 1469 r. został tu zbudowany kościół fundowany przez Mikołaja i Barbarę z Kutna. Była tu szkoła początkowa licząca trzy oddziały. W 1827 r.



miejscowość liczyła 28 dm. i 243 mk. W 1846 r. została otwarta cukrownia, która przerabiała średnio ok. 50 000 korcy buraków i zatrudniała ok. 300 robotników. Właścicielem cukrowni był Naftal Mejzner. Znajdował się tu również folwark należący do Rajmunda Skarżyńskiego. W majątku była gorzelnia, browar i owczarnia na 4400 sztuk rasy negretti. Rozległy majątek miał silne podstawy ekonomiczne. Chcąc nadać odpowiednią rangę posiadłości Skarżyńscy przebudowali rezydencję. Dawny dwór zostaje przekształcony na neogotycki zameczek. Nieco dalej znajduje się klasycystyczny dwór. Dookoła obiektów zostaje założony park krajobrazowy. W 1868 r. zostaje przez Skarżyńskiego przeprowadzony remont kościoła. W 1884 r. oprócz wsi i folwarku znajdowała się w Łaniętach osada fabryczna. Była również szkoła początkowa jednoklasowa. Według Tow. Kredytowego Ziemskiego majątek obejmował folwark Łanięta z osiedlem Rokita, wsie Łanięta, Juków, Suchodębie, Budy Stare i Nowe i Pomorzany. Folwark posiadał 17 budynków murowanych i 34 drewnianych, gorzelnię, browar, 2 wiatraki, cegielnię i fabrykę cukru. Pod koniec XIX w. Łanięta liczyły 63 domy i 800 mieszkańców.

### Środowisko kulturowe

Z omówionej powyżej historii terenu gminy pozostało niewiele i przedstawia się następująco:

- **zespół sakralny**

- zespół kościoła par. p.w. Wniebowzięcia NMP w Łaniętach – **zespół zabytkowy**, nr dec. 456 z dn. 16.09.1978 r.:

- ◊ kościół murowany z XV w. z wystrojem architektonicznym, restaurowany w 1868 r. przez R. Skarżyńskiego;
- ◊ dzwonnica z ok. 1866 r.;
- ◊ cmentarz kościelny;

- **zespoły dworsko-parkowe:**

- zespół podworski w Łaniętach:

- ◊ dwór I – dom mieszkalny murow. z XVI w. przebudowany na oficynę, tzw. zameczek w stylu neogotyckim, przebudowany i rozbudowany w 4 ćw. XIX w. – **obiekt zabytkowy** nr dec. 413/322 z dn. 11.07.1967r.;
- ◊ dwór II – budynek murowany z poł. XIX w. przebudowany w stylu klasycystycznym w 4 ćw. XIX w. – **obiekt zabytkowy** nr dec. 414/323 z dn. 11.07.1967 r.;
- ◊ czworak murowany z k. XIX w. – obiekt w ewidencji WKZ;
- ◊ park krajobrazowy z 1 poł. XIX w. – **obiekt zabytkowy** nr



dec.519 z dn. 12.01.1980 r.;

- zespół podworski we Franciszkowie – **obiekt zabytkowy** nr dec. 536, z dn. 09.09.1980 r.:

- ◊ dwór murowany z k. XIX w. przebud w latach 20-tych XX w.;
- ◊ park krajobrazowy z 2 poł. XIX w.;

- zespół podworski w Suchodębiu – **obiekt zabytkowy** nr dec. 533, z dn. 09.09.1979 r.:

- ◊ dwór murowany z poł. XIX w.
- ◊ park z poł. XIX w.

- zespół podworski w Kątach – **obiekt zabytkowy** nr dec. 493, z dn. 10.04.1979 r.:

- ◊ dwór murowany z k. XIX w. zrujnowany;
- ◊ park z poł. XIX w.;

- **zespoły przemysłowe:**

- zespół cukrowni w Łaniętach – w ewidencji WKZ:

- ◊ rządówka ob. dom mieszkalny, murow. z k. XIX w.;
- ◊ 3 domy robotnicze ob. mieszkalne, murow. z k. XIX w.;
- ◊ magazyn cukru z 1904 r.;
- ◊ brama murowana z k. XIX w.;

- zespół gorzelni w Łaniętach - w ewidencji WKZ:

- ◊ gorzelnia murow. z 2 poł. XIX w.;
- ◊ park z 2 poł. XIX w.;

- **zespoły zieleni**

- parki podworskie – w ewidencji WKZ:

- ◊ Chrośno – park krajobrazowy z XIX w.;
- ◊ Chrościnek;
- ◊ Klonowiec Wielki;
- ◊ Święciny z 1 poł. XIX w.;

- **elementy sztuki sepulkralnej:**

- cmentarze

- ◊ cmentarz rzymskokatolicki czynny w Łaniętach z elementami sztuki sepulkralnej;
- ◊ cmentarz choleryczny nieczynny w Łaniętach;



- **krzyże i kapliczki**
- **obiekty martyrologii**
  - ◊ pomnik pomordowanych w Łaniętach
- **stanowiska archeologiczne**
  - ◊ występuje ich na terenie gminy kilkanaście, przedstawione zostały na planszy Studium.

### Diagnoza stanu

Cechą charakterystyczną osadnictwa na terenie gminy była duża liczba, jak na tak mały obszar, majątków ziemskich. Każdy z nich posiadał zespół dworsko-parkowy oraz zabudowania folwarczne. Poza folwarkami było kilka wsi włościańskich oraz osada fabryczna. Znajdował się też jeden kościół pełniący rolę parafii.

Obecnie najlepiej zachowane i użytkowane zgodnie z przeznaczeniem są: zespół kościelny oraz gorzelnia we wsi Łanięta. Z drugiego zespołu przemysłowego pozostały obiekty mieszkalne, a więc rządówka i 3 domy robotnicze, wykorzystywane dziś również jako obiekty mieszkalne, zabytkowa brama oraz magazyn cukru obecnie bardzo zniszczony. Bez śladu zniknęły wiatraki i cegielnia. Zaniknął również, znajdujący się jeszcze w ewidencji WKZ, park przy gorzelnii w Łaniętach.

Zespoły dworsko-parkowe zachowały się w różnym stanie.

Piękna niegdyś rezydencja w Łaniętach dziś znajduje się w opłakanym stanie. Neogotycki dwór jest w ruinie. Nie zabezpieczony, bez drzwi i okien niszczeje coraz bardziej. W lepszym stanie jest dwór klasycystyczny. Znajduje się w nim biblioteka gminna. Zdewastowany jest park. Jego powierzchnia została uszczuplona poprzez wprowadzenie nowej zabudowy. Zaniknął dawny układ parku poprzez powstanie wielu wydeptanych ścieżek. Znajduje się też wiele elementów szpecących park. Cały park jest zaniedbany.

Zespół podworski we Franciszkowie jest dobrze utrzymany, zarówno dwór jak i park. Zachowało się dość dobrze założenie parkowe i drzewostan. Dwór jest zagospodarowany. Znajduje się w nim szpital psychiatryczny.

Zespół podworski w Kątach jest zachowany znacznie gorzej. Wprawdzie park zachował w pewnym stopniu dawny układ i drzewostan, jest jednak ogólnie zaniedbany, zaś dwór znajduje się w ruinie. Nieco lepiej wygląda sytuacja w Suchodębii, gdzie w lepszym stanie znajduje się dwór.

Z pozostałych parków w najlepszym stanie znajduje się park w Święcinach. Jest on jednak bardzo zarośnięty i zaniedbany. Parki w Chrosnie i Chruscinku znajdują się w szczątkowym stanie a park w Klonowcu Wielkim praktycznie nie istnieje.



### 3. Demografia

Jedną z podstawowych przesłanek warunkujących rozwój gminy oraz charakteryzujących jej atrakcyjność stanowią mieszkańcy.

Liczba ludności, ich struktura wieku, ruch naturalny (przyrost, saldo migracji), poziom wykształcenia wpływają na kształtowanie szeregu zmian w gminie i sposobie zagospodarowania jej terenu.

W ciągu ostatnich lat w gminie Łanięta obserwowany jest minimalny, ale systematyczny spadek liczby ludności.

| Rok  | Ludność |           |         |                      | Kobiety na 100 mężczyzn |
|------|---------|-----------|---------|----------------------|-------------------------|
|      | Ogółem  | Mężczyźni | Kobiety | Na 1 km <sup>2</sup> |                         |
| 1994 | 2824    | 1442      | 1382    | 52                   | 95,8                    |
| 1995 | 2811    | 1430      | 1381    | 51                   | 96,6                    |
| 1996 | 2767    |           |         | 51                   | 94,3                    |
| 1998 | 2761    | 1435      | 1326    | 50                   | 92,0                    |

Dane: Województwo łódzkie w 1998 r., Urząd Statystyczny w Łodzi. Rocznik statystyczny województwa płockiego, 1996 r. Gminy w Polsce w 1996 r., GUS.

Wskaźnik **gęstości zaludnienia** wynoszący w 1998 r. 50 osób na km<sup>2</sup> był ponad dwukrotnie niższy niż na terenie powiatu kutnowskiego – 127 osób/km<sup>2</sup>.

Liczba ludności stanowiąca jedynie 2,5% mieszkańców powiatu oraz gęstość zaludnienia kwalifikują gminę Łanięta do trzech najmniejszych gmin powiatu kutnowskiego.

**Zasoby ludnościowe** kształtowane są pod wpływem dynamiki wzrostu demograficznego, o którym bezpośrednio decyduje przyrost naturalny oraz procesy migracyjne.

#### Ruch naturalny ludności

| Rok  | Ruch naturalny ludności  |       |          |                  |       |          |
|------|--------------------------|-------|----------|------------------|-------|----------|
|      | w liczbach bezwzględnych |       |          | na 1000 ludności |       |          |
|      | Urodzenia                | Zgony | Przyrost | Urodzenia        | Zgony | Przyrost |
| 1994 | 42                       | 32    | 10       | 14,44            | 11,00 | 3,44     |
| 1995 | 39                       | 46    | -7       | 13,58            | 16,02 | -2,44    |
| 1998 | 42                       | 32    | 10       | 14,97            | 11,40 | 3,56     |
|      | powiat kutnowski         |       |          | 9,03             | 11,91 | -2,00    |

Dane: Departament Badań Demograficznych, GUS, stan w 1998 r. Rocznik statystyczny województwa płockiego, 1996 r. Województwo łódzkie w 1998 r.



**Przyrost naturalny** w ostatnich latach wykazywał zmienne wielkości, z minimalną tendencją wzrostową.

Wskaźnik ten korzystniejszy był w gminie Łanięta niż w gminach wiejskich byłego województwa płockiego oraz w powiecie kutnowskim (wynoszącym w 1998 r. 2,00/1000 osób).

### Migracje ludności

#### Migracje ludności

| Rok  | Zameldowania | Wymeldowania | Saldo migracji |
|------|--------------|--------------|----------------|
| 1994 | 52           | 67           | -16            |
| 1995 | 28           | 57           | -28            |
| 1998 | 26           | 24           | +2             |

Dane: Departament Badań Demograficznych, GUS, stan w 1998 r. *Rocznik statystyczny województwa płockiego*, 1996 r. *Gminy w Polsce w 1996 r.*, GUS.

Niekorzystne, w latach 1994–1995, ujemne saldo migracji było wynikiem wyjątkowo dużego odpływu mieszkańców gminy. Wyjazdy na inne tereny wiejskie były większe lub równe emigracji do miast, co nie należy do zjawisk typowych. Był to okres dość znacznego ruchu migracyjnego w gminie Łanięta.

W 1998 r. ruch migracyjny znacznie zmalał, przy czym napływ o 50% (przyjmując wielkość 1994 r. – 100%) a odpływ o 36%, co dało niewielkie dodatnie saldo migracji (dla porównania w powiecie kutnowskim w 1998 r. saldo było ujemne).

Korzystny wskaźnik przyrostu naturalnego oraz minimalne ale dodatnie saldo migracji pozwala przewidywać utrzymanie dotychczasowego stanu ludności gminy z ewentualną możliwością pewnego jej przyrostu (w zależności od zachodzących proporcji pomiędzy wymienionymi wielkościami).

Czynniki kształtujące dynamikę rozwoju ludnościowego mogą być aktywnie lub zahamowane różnymi działaniami ekonomicznymi wpływającymi na sytuację bytową jej mieszkańców.



## Rozmieszczenie mieszkańców gminy Łanięta według sołectw

| Nazwa<br>sołectwa | 1997 r. |       | 1998 r. |       | 1999 r. |       |
|-------------------|---------|-------|---------|-------|---------|-------|
|                   | Razem   | %     | Razem   | %     | Razem   | %     |
| Anielin           | 91      | 3,2   | 92      | 3,2   | 90      | 3,2   |
| Budy Nowe         | 79      | 2,8   | 80      | 2,8   | 79      | 2,8   |
| Chrosno           | 315     | 11,2  | 323     | 11,5  | 328     | 11,6  |
| Inków             | 208     | 7,4   | 209     | 7,4   | 213     | 7,5   |
| Katy              | 123     | 4,3   | 120     | 4,3   | 122     | 4,3   |
| Łanięta           | 636     | 22,5  | 642     | 22,8  | 643     | 22,8  |
| Rajmundów         | 145     | 5,2   | 140     | 5,0   | 142     | 5,0   |
| Suchodębie        | 490     | 17,5  | 489     | 17,3  | 487     | 17,2  |
| Święciny          | 140     | 5,0   | 146     | 5,2   | 139     | 4,9   |
| Wilkowice         | 194     | 6,9   | 192     | 6,8   | 191     | 6,8   |
| Witoldów          | 186     | 6,6   | 184     | 6,5   | 183     | 6,5   |
| Wola Chruścińska  | 108     | 3,8   | 105     | 3,7   | 113     | 4,0   |
| Zgoda             | 93      | 3,3   | 95      | 3,4   | 96      | 3,4   |
| Razem             | 2808    | 100,0 | 2817    | 100,0 | 2826    | 100,0 |

Dane: Starostwo Powiatowe w Kutnie – Oddział Architektury i Budownictwa.

Rozmieszczenie ludności gminy wskazuje wyraźną koncentrację w kilku największych ośrodkach osadniczych gminy Łanięta, do których należą:

- Łanięta, w których zamieszkuje niemal 1/4 mieszkańców gminy i tu obserwowany jest niewielki, ale systematyczny przyrost ludności (o 1% w ciągu 3 lat);
- Suchodębie, gdzie skupia się ponad 17% ogółu ludności gminy, ale udział ich, w ogólnej liczbie mieszkańców, wykazuje minimalny spadek;
- Chrosno, gdzie mieszka ponad 11% mieszkańców gminy i wykazuje systematyczny przyrost ludności.

W trzech wymienionych sołectwach mieszka ponad 50% ludności gminy Łanięta. Pozostała liczba mieszkańców rozmieszczona jest w 10 pozostałych sołectwach, w których zamieszkuje od 2 do 7% ogólnej liczby ludności.

Ponieważ ludność to jeden z elementów wpływających na rozwój gospodarczy, stąd trzy największe sołectwa gminy posiadają największe szanse rozwoju ekonomicznego.

Pod względem **struktury wieku** mieszkańcy gminy Łanięta charakteryzują się korzystnymi wskaźnikami:

- przeciętnym udziałem dzieci i młodzieży (na poziomie gmin wiejskich powiatu kutnowskiego i znacznie wyższym niż wskaźnik województwa łódzkiego);
- wyższym wskaźnikiem ludności w wieku produkcyjnym niż w gminach wiejskich powiatu;



- niskim udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym (niższy niż w powiecie i województwie).

| Ludność w 1998 r. | Gmina Łanięta |       | Gminy wiejskie powiatu kutnowskiego % | Województwo łódzkie |
|-------------------|---------------|-------|---------------------------------------|---------------------|
|                   | razem         | %     |                                       |                     |
| Ludność ogółem    | 2791          | 100,0 | 100,0                                 | 100,0               |
| w tym w wieku:    |               |       |                                       |                     |
| przedprodukcyjnym | 695           | 25,2  | 25,1                                  | 23,1                |
| produkcyjnym      | 1612          | 58,4  | 56,2                                  | 60,2                |
| poprodukcyjnym    | 454           | 16,4  | 18,7                                  | 16,7                |

Dane: Województwo łódzkie w 1998 r., Urząd Statystyczny, Łódź 1999 r.

O pozytywnej strukturze wieku mieszkańców gminy świadczy również liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym. Wskaźnik wynoszący w 1996 r. 73,8 był najniższy spośród odpowiednich wskaźników w gminach wiejskich województwa płockiego.

**Struktura zatrudnienia.** Zmiany w strukturze zatrudnienia przeanalizowano w trzech podstawowych sekcjach EKD (europejskiej klasyfikacji działalności), które przedstawia tabela:

| Pracujący                          | 1994   |       | 1998   |       | W gminach wiejskich pow. kutnowskiego w % |
|------------------------------------|--------|-------|--------|-------|-------------------------------------------|
|                                    | ogółem | %     | ogółem | %     |                                           |
| Ogółem, w tym:                     | 282    | 100,0 | 324    | 100,0 | 100,0                                     |
| działalność produkcyjna            | 33     | 11,7  | 63     | 19,4  | 31,4                                      |
| budownictwo                        | 2      | 2,1   | 15     | 4,6   | 22,2                                      |
| handel (hurt + detal)              | 4      |       |        |       |                                           |
| transport i gospodarka magazynowa  | 22     | 42,2  | 193    | 59,6  | 34,9                                      |
| edukacja                           | 97     |       |        |       |                                           |
| ochrona zdrowia i opieka społeczna |        |       |        |       |                                           |

Dane: Rocznik statystyczny woj. płockiego, 1996 r., Województwo łódzkie w 1998 r.

Według tej klasyfikacji do usług nierynkowych zaliczono administrację publiczną, edukację, ochronę zdrowia i opiekę społeczną, a do usług rynkowych – szeroko pojętą działalność handlową, obsługę nieruchomości, działalność usługową komunalną, socjalną i indywidualną.

W ogólnej strukturze zatrudnienia mieszkańców gminy (poza gospodarką mlną) zachodzą pewne pozytywne zmiany, do których należy:



- ogólny wzrost zatrudnienia w ww. działalności gospodarczej;
- najwyższy udział i największy przyrost zatrudnienia w usługach nierynkowych;
- znaczny przyrost zatrudnienia w działalności produkcyjnej.

Powyższa struktura zatrudnienia a także zarysowujące się zmiany świadczą o małej aktywności gospodarczej gminy. Minimalny jest udział sektora usług rynkowych, które najczęściej są pierwszym motorem rozwoju, głównie dla mniej zasobnej grupy mieszkańców rozpoczynającej działalność gospodarczą. W gminie Łanięta ten rodzaj działalności, w zobrazowanej strukturze zatrudnienia, stanowi najmniejszy udział.

Wyjątkowo duże zatrudnienie w ochronie zdrowia i opiece społecznej jest wynikiem działania na terenie tej gminy dwóch obiektów służby zdrowia o znaczeniu ponadlokalnym, tj. Domów Pomocy Społecznej.

Funkcjonowanie tych obiektów na terenie gminy należy do korzystnej działalności, daje bowiem dodatkowe miejsca pracy, ale nie jest to rodzaj działalności wpływającej aktywizująco na dalszy rozwój gospodarczy gminy.

**Bezrobocie**, utrzymujące się na tym samym poziomie, obejmujące około 11,5% ludności gminy to niewykorzystane prognozy dla gminy, świadczące o stagnacji w działalności gospodarczej

| Rok  | Bezrobotni |                            |                  |
|------|------------|----------------------------|------------------|
|      | Ogółem     | w tym bez prawa do zasiłku | % ogółu ludności |
| 1994 | 294        | 101                        | 10,4             |
| 1995 | 323        | 254                        | 11,5             |

## 4 Zasoby mieszkaniowe

Gmina Łanięta należąca do najmniejszych gmin w tym rejonie (w b. województwie płockim i w powiecie kutnowskim) posiada również najmniejsze zasoby mieszkaniowe.

Stan zasobów mieszkaniowych oraz zmiany zachodzące w ich wielkości przedstawia następująca tabela:

| Wyszczególnienie                            | 1994 | 1995 | 1998  |
|---------------------------------------------|------|------|-------|
| Mieszkania                                  | 813  | 813  | 814   |
| Izby                                        | 2503 | 2503 | 2510  |
| Powierzchnia użytkowa w tys. m <sup>2</sup> | 47,4 | 47,4 | 49,97 |

Dane: Rocznik statystyczny woj. płockiego 1996 r., Województwo łódzkie w 1998 r.



Powyższe dane wskazują na stagnację w zakresie budownictwa mieszkaniowego, a głównie w stanie zasobów mieszkaniowych. Minimalny wzrost, w ciągu kilku ostatnich lat, nastąpił jedynie we wzroście powierzchni użytkowej oraz liczby izb. Jest to efektem nielicznie występującej wymiany starych, niewielkich budynków mieszkalnych, na nowe, większe powierzchniowo oraz o większej ilości liczb.

Od 1995 r. na terenie całej gminy nie oddano do użytku ani jednego budynku mieszkalnego, a w ciągu 3 ostatnich lat Urząd Gminy wydał tylko jedno pozwolenie na rozbudowę budynku mieszkalnego.

Tak długotrwały okres stagnacji w budownictwie mieszkaniowym w gminie jest wyjątkowo niekorzystnym zjawiskiem w rozwoju gminy, świadczącym o całkowitym braku działań inwestycyjnych.

Jedynym dostępnym miernikiem oceny warunków mieszkaniowych w gminie Łanięta są następujące wskaźniki:

| Wskaźniki                                       | Gmina |      |      | Gminy wiejskie<br>woj. płockiego | Województwo<br>łódzkie |
|-------------------------------------------------|-------|------|------|----------------------------------|------------------------|
|                                                 | 1994  | 1996 | 1998 | 1996 r.                          | 1998 r.                |
| Powierzchnia użytkowa w m <sup>2</sup> /1 osobę | 17,6  | 17,9 | 18,1 | 18,1                             | 19,3                   |
| Powierzchnia użytkowa w m <sup>2</sup> /mieszk. | 58,3  |      |      | 67,2                             | -                      |
| Liczba osób na 1 mieszkanie                     | 3,32  | 3,25 | 3,24 | 3,72                             | 2,9                    |
| Liczba osób na 1 izbę                           | 1,08  | 1,06 | 1,1  | 1,05                             | -                      |

Dane: Rocznik statystyczny woj. płockiego 1996 r., Województwo łódzkie w 1998 r., Gminy w Polsce w 1996 r.

Analiza wskaźników charakteryzujących warunki mieszkaniowe wskazują

- niewielki wzrost powierzchni użytkowej mieszkań; chociaż wielkości tej powierzchni przypadające na 1 osobę i na 1 mieszkanie pozostają niższe w gminie niż były one średnio w gminach wiejskich województwa płockiego oraz pozostają mniejsze od tych wskaźników województwa łódzkiego;
- zmniejszające się zagęszczenie mieszkań, liczba osób przypadająca na 1 mieszkanie powoli, ale systematycznie maleje, chociaż i ten wskaźnik jest mniej korzystny w gminie niż średnio w województwie łódzkim.

Generalnie stwierdzić należy, że rozgęszczenie zasobów mieszkaniowych w gminie Łanięta przejawiające się w poprawie wskaźników charakteryzujących wielkości jest efektem głównie malejącej liczby mieszkańców, a jedynie w minimalnym stopniu rozwojem nowego budownictwa.



W ogólnej zabudowie mieszkaniowej przeważa zabudowa zagrodowa i jednorodzinna.

Budownictwo wielorodzinne to:

- 3 budynki w Łaniętach 1–2 kondygnacyjne, bez żadnego wyposażenia, pochodzące z okresu międzywojennego;
- tzw. czworaki w Łaniętach i Klonowcu Wielkim;
- zespół (około 10 budynków) zabudowy szeregowej zlokalizowany w Chrosnie w sąsiedztwie Nadleśnictwa Kutno, dla pracowników nadleśnictwa.

Generalnie zabudowa mieszkaniowa skoncentrowana jest wzdłuż tras komunikacyjnych we wsiach typu ulicowego, mniej lub bardziej rozproszonego. Zabudowę zwartą charakteryzuje się głównie wieś gminna Łanięta.

Ogólnie, warunki środowiska przyrodniczego nie stwarzają zasadniczych barier w rozwoju budownictwa. Główne ograniczenia związane są z występowaniem:

- gleb o wysokich klasach bonitacyjnych oraz dobrych kompleksach rolnych;
- obszarów podmokłych przede wszystkim wzdłuż cieków wodnych i zespołu stawów;
- udokumentowanych złóż soli kamiennej w miejscowości Łanięta itd.

W miejscowości Łanięta ograniczenia dotyczą zarówno zasięgu inwestowania, jak i rodzaju budownictwa – budynków wielokondygnacyjnych ze względu na możliwość występowania szkód górniczych.

## 5. Infrastruktura społeczna i działalność gospodarcza

Gmina Łanięta należy do gmin powiatu kutnowskiego najsłabiej wyposażonych w usługi należące do sieci infrastruktury społecznej.

Osadnictwo w gminie koncentruje się w 13 sołectwach o znacznie rozproszonej zabudowie, a sieć usług dla ludności jest nieliczna i jednorodna, obejmuje głównie sklepy i punkty wymiany butli gazowych jako usługi podstawowe, znajdujące się w większych miejscowościach gminy, jak Suchodęby, Pomarzany, Klonowiec Wielki oraz Wilkowie, Witoldów, Budy Stare, Rajmundów i Juków.

Natomiast we wsi Franciszków znajduje się Dom Pomocy Społecznej (dla mężczyzn) a w Woli Chruścińskiej Dom Pomocy Społecznej (dla kobiet).

Większość usług skoncentrowana jest w ośrodku gminnym w Łaniętach. Są to obiekty głównie o funkcji gminnej, do których należą: Urząd Gminy, Urząd Pocztovo-Telekomunikacyjny, Komenda Policji, Bank Spółdzielczy, szkoła



gminna i gimnazjum, przedszkole, biblioteka gminna, przychodnia weterynaryjna, punkty skupu mleka i żywca, a także zakłady o działalności produkcyjnej, jak gorzelnia, piekarnia i młyn.

Ogółem na terenie gminy Łanięta działało w 1998 r. 78 podmiotów gospodarczych, co stanowiło jedynie 6,9% ogólnej liczby podmiotów funkcjonujących we wszystkich gminach wiejskich powiatu kutnowskiego. Łanięta należą do gmin tego powiatu o najmniejszej liczbie podmiotów gospodarczych.

Istniejące wyposażenie w obiekty infrastruktury społecznej nie jest wystarczające i powinno być wzbogacone. Jednak dalszy rozwój oraz uzupełnienie liczby i rodzaju usług następować będzie stosownie do możliwości finansowych budżetów samorządowych oraz zainteresowań inwestorów prywatnych.

## 6 Rolnictwo

Gmina Łanięta zajmuje powierzchnię 5476 ha, co stanowi 6,2% ogólnej powierzchni powiatu kutnowskiego.

Gmina charakteryzuje się bardzo dobrymi warunkami glebowo-rolniczymi. Dominują tu gleby o wysokich wartościach bonitacyjnych i stanowią one podstawę dla rozwoju intensywnej produkcji rolniczej.

**Struktura użytkowania gruntów** w gminie Łanięta przedstawia się następująco:

| Struktura użytkowania<br>gruntów w ha | 1996   |       | 1998   |       |
|---------------------------------------|--------|-------|--------|-------|
|                                       | Ogółem | %     | Ogółem | %     |
| Powierzchnia ogólna                   | 5476   | 100,0 | 5476   | 100,0 |
| I UŻYTKI ROLNE                        | 4863   | 88,8  | 4797   | 87,6  |
| w tym:                                |        |       |        |       |
| grunty orne pod zasiewami             | 4633   | 84,6  | 4630   | 84,6  |
| sady                                  | 65     | 1,2   | 13     | 0,2   |
| łąki                                  | 164*   | 3,0*  | 85     | 2,8*  |
| pastwiska                             |        |       | 69     |       |
| II LASY I GRUNTY LEŚNE                | 252    | 4,6   | 352    | 6,4   |
| III POZOSTAŁE GRUNTY I NIEUŻYTKI      | 361    | 6,6   | 327    | 6,0   |

\* Razem z pastwiskami.

Dane: Gminy w Polsce w 1996 r. Województwo łódzkie w 1998 r.

W ogólnej strukturze użytkowania gruntów dominują użytki rolne zajmujące 88% ogólnej powierzchni gminy.

Powierzchnia użytków rolnych w 96,5% użytkowana jest jako grunty orne. Tak wysoki udział gruntów ornych posiadały w 1996 r. tylko trzy gminy



województwa płockiego (średni wskaźnik województwa płockiego wynosił 55,3%), a obecnie w powiecie kutnowskim tylko dwie gminy.

Najwyższy udział gruntów ornych w ogólnej powierzchni charakteryzuje niemal wszystkie miejscowości położone we wschodniej i południowo-wschodniej części gminy Łanięta (wsie Łanięta, Juków, Franciszków, Suchodębie, Klonowiec Wielki, Chrosno i Chruscinek) i są to tereny o przewadze najlepszych gleb – klas II, III i IV (ponad 90% gruntów ornych stanowią tu gleby chronione).

Najwięcej gleb słabych klas V i VI oraz najmniejsze powierzchnie gruntów ornych znajduje się w miejscowościach położonych w zachodniej części gminy zawarte w trójkącie pomiędzy wsiami Łanięta – Kąty – Wilkowie.

Minimalną rolę w strukturze użytkowania gruntów odgrywają pozostałe użytki rolne, jak sady, łąki i pastwiska, zajmujące zaledwie kilka procent powierzchni ogólnej.

Również udział lasów i gruntów leśnych, w ogólnej powierzchni gminy należy do niewielkich. W 1996 r. wskaźnik ten był trzykrotnie niższy w gminie Łanięta niż przeciętnie w gminach wiejskich województwa płockiego, ale nieco wyższy w 1998 r. od wskaźnika lesistości przypadającego w gminach wiejskich powiatu kutnowskiego.

Zmiany zachodzące w ogólnej strukturze użytkowania gruntów zanotowane w ciągu dwóch lat wskazują na:

- utrzymujący się wysoki udział gruntów ornych jako powierzchni upraw rolnych;
- duży spadek gruntów użytkowanych jako uprawy sadownicze;
- minimalny spadek użytków zielonych;
- znaczny przyrost terenów leśnych.

Gmina ma charakter ogólnorolniczy oparty na uprawach zbóż podstawowych i ziemniaków.

W strukturze prowadzonych upraw dominują zboża – 3 podstawowe zboża (pszenica, jęczmień i żyto) – których powierzchnia zasiewów wynosiła 44% powierzchni użytków rolnych, oraz rośliny motylkowe i ziemniaki uprawiane na około 16% powierzchni użytków rolnych.

Około 60% powierzchni użytków rolnych zajętych pod uprawę pięciu rodzajów roślin świadczy o monokulturowej gospodarce rolnej i niewykorzystaniu wyjątkowo korzystnych warunków naturalnych, głównie glebowych.

Powyższe uprawy prowadzi również najwyższa liczba gospodarstw:

- 80% gospodarstw – uprawy ziemniaków;
- 64% gospodarstw – uprawy pszenicy;
- 50% gospodarstw – uprawy jęczmienia;



45% gospodarstw – uprawy roślin motylkowych.

Uprawy ziemniaków i pszenicy dominują w gospodarstwach małych i średnich o powierzchni do 5,0 ha użytków rolnych.

Gospodarstwa większe uprawiają przede wszystkim jęczmień i pszenicę, a więc zboża wyżej plonujące.

Bardzo niewielką rolę, w ogólnych uprawach, zajmuje warzywnictwo. Tego rodzaju uprawy prowadzi ponad 70% gospodarstw, ale zajmują one zaledwie 0,8% powierzchni użytków rolnych. Są to uprawy prowadzone na najmniejszych działkach rolnych o powierzchni poniżej 0,1 ha.

W produkcji zwierzęcej głównym kierunkiem jest hodowla bydła oraz chów drobi i chów chlewnej. Pozostałe kierunki produkcji, jak owce, drób i inne nie mają większego znaczenia.

Powierzchnia uprawy oraz liczba gospodarstw zajmujących się uprawą zbóż, ziemniaków, okopowych i warzyw (według spisu rolnego 1996 r.)

|                  | Ogółem |       | Grupy obszarowe powierzchni upraw w ha |     |     |      |       |       |       |       |      |
|------------------|--------|-------|----------------------------------------|-----|-----|------|-------|-------|-------|-------|------|
|                  | razem  | %     | < 1                                    | 1-2 | 2-5 | 5-10 | 10-15 | 15-20 | 20-30 | 30-50 | > 50 |
| Użytki rolne     | 4047   | 100,0 |                                        |     |     |      |       |       |       |       |      |
| Liczba gospod.   | 514    | 100,0 |                                        |     |     |      |       |       |       |       |      |
| <b>ZBOŻA</b>     |        |       |                                        |     |     |      |       |       |       |       |      |
| 1. Pszenica      |        |       |                                        |     |     |      |       |       |       |       |      |
| powierzchnia     | 788    | 19,5  | 44                                     | 113 | 403 | 186  | 10    | -     | -     | 32    | -    |
| liczba gospod.   | 330    | 63,8  | 72                                     | 91  | 135 | 30   | 1     | -     | -     | 1     | -    |
| 2. Zyto          |        |       |                                        |     |     |      |       |       |       |       |      |
| powierzchnia     | 439    | 10,8  | 25                                     | 97  | 220 | 74   | -     | -     | 24    | -     | -    |
| liczba gospod.   | 217    | 41,9  | 46                                     | 79  | 79  | 12   | -     | -     | 1     | -     | -    |
| 3. Jęczmień      |        |       |                                        |     |     |      |       |       |       |       |      |
| powierzchnia     | 547    | 13,5  | 28                                     | 132 | 207 | 86   | 10    | 16    | 20    | 48    | -    |
| liczba gospod.   | 256    | 49,5  | 49                                     | 108 | 80  | 15   | 1     | 1     | 1     | 1     | -    |
| 4. Owies         |        |       |                                        |     |     |      |       |       |       |       |      |
| powierzchnia     | 110    | 2,8   | 13                                     | 55  | 42  | -    | -     | -     | -     | -     | -    |
| liczba gospod.   | 87     | 16,9  | 24                                     | 45  | 18  | -    | -     | -     | -     | -     | -    |
| 5. Pszenżyto     |        |       |                                        |     |     |      |       |       |       |       |      |
| powierzchnia     | 270    | 6,7   | 24                                     | 92  | 120 | 19   | 14    | -     | -     | -     | -    |
| liczba gospod.   | 170    | 32,9  | 42                                     | 77  | 47  | 3    | 1     | -     | -     | -     | -    |
| 6. Mieszanki     |        |       |                                        |     |     |      |       |       |       |       |      |
| powierzchnia     | 256    | 6,3   | 33                                     | 102 | 117 | 6    | -     | -     | -     | -     | -    |
| liczba gospod.   | 183    | 35,3  | 57                                     | 82  | 43  | 1    | -     | -     | -     | -     | -    |
| <b>ZIEMNIAKI</b> |        |       |                                        |     |     |      |       |       |       |       |      |
| powierzchnia     | 316    | 7,8   | 115                                    | 154 | 41  | 6    | -     | -     | -     | -     | -    |
| liczba gospod.   | 412    | 79,7  | 256                                    | 137 | 18  | 1    | -     | -     | -     | -     | -    |
| <b>PASTEWNE</b>  |        |       |                                        |     |     |      |       |       |       |       |      |
| 1. Okopowe       |        |       |                                        |     |     |      |       |       |       |       |      |
| powierzchnia     | 15     | 0,3   | 15                                     | -   | -   | -    | -     | -     | -     | -     | -    |
| liczba gospod.   | 58     | 12,2  | 58                                     | -   | -   | -    | -     | -     | -     | -     | -    |



|                |     |      |       |         |       |     |     |       |   |   |   |
|----------------|-----|------|-------|---------|-------|-----|-----|-------|---|---|---|
| 2. Strączkowe  |     |      |       |         |       |     |     |       |   |   |   |
| powierzchnia   | 62  | 1,5  | 10    | 33      | 19    | -   | -   | -     | - | - | - |
| liczba gospod. | 51  | 0,9  | 17    | 26      | 8     | -   | -   | -     | - | - | - |
| 3. Motylkowe   |     |      |       |         |       |     |     |       |   |   |   |
| powierzchnia   | 329 | 8,1  | 44    | 125     | 160   | -   | -   | -     | - | - | - |
| liczba gospod. | 232 | 44,9 | 77    | 94      | 61    | -   | -   | -     | - | - | - |
| WARZYWA        |     |      | < 0,1 | 0,1-0,5 | 0,5-1 | 1-2 | 2-5 | 5 i > |   |   |   |
| powierzchnia   | 32  | 0,8  | 11    | 12      | 1     | 8   | -   | -     |   |   |   |
| liczba gospod. | 379 | 93,3 | 291   | 81      | 1     | 6   | -   | -     |   |   |   |

Powierzchnia i liczba **indywidualnych gospodarstw** i działek rolnych według grup obszarowych użytków rolnych w 1996 r. przedstawia tabela:

| Powierzchnia gospodarstw w ha | Powierzchnia użytków rolnych w ha |       | Liczba gospodarstw |       |
|-------------------------------|-----------------------------------|-------|--------------------|-------|
|                               | ogółem                            | %     | ogółem             | %     |
| Razem                         | 4047                              | 100,0 | 514                | 100,0 |
| poniżej 1                     | 41                                | 1,0   | 95                 | 18,5  |
| 1-2                           | 47                                | 1,1   | 31                 | 6,0   |
| 2-3                           | 60                                | 1,5   | 24                 | 4,6   |
| 3-5                           | 236                               | 5,9   | 55                 | 10,7  |
| 5-7                           | 470                               | 11,7  | 77                 | 15,0  |
| 7-10                          | 637                               | 15,8  | 78                 | 15,2  |
| powyżej 10                    | 2497                              | 63,0  | 154                | 30,0  |

Dane: Powszechny spis rolny 1996 r. Urząd Statystyczny w Płocku, 1997 r.

Według przeprowadzonego w 1996 r. powszechnego spisu rolnego na terenie gminy Łanięta znajdowało się 514 indywidualnych gospodarstw i działek rolnych, które zajmowały 4047 ha powierzchni UR.

Średnia powierzchnia indywidualnego gospodarstwa rolnego wynosiła 7,87 ha (w województwie płockim 8,83 ha a bez działek rolnych (o powierzchni do 1 ha) – 9,56 ha.

Wśród indywidualnych gospodarstw rolnych najwięcej jest gospodarstw największych – o powierzchni powyżej 10 ha użytków rolnych – 30% ogólnej liczby gospodarstw indywidualnych.

Drugie miejsce zajmują użytkownicy działek rolnych o powierzchni poniżej 1 ha UR – 18,5, a kolejne gospodarstwa duże o powierzchniach 7-10 ha i 5-7 ha stanowią po około 15% ogólnej liczby indywidualnych gospodarstw rolnych. Tak więc 60% użytkowników gospodarstw indywidualnych zajmuje 90% powierzchni UR w gminie.

Stan wyposażenia gospodarstw w obiekty budowlane oraz stopień ich wykorzystania przedstawia następująca tabela:



| Rodzaj<br>budynków        | Liczba<br>budyn-<br>ków | Powierzchnia w m <sup>2</sup> |                                |                   |                      | Stopień wykorzystania w % |                                |                   |                      |
|---------------------------|-------------------------|-------------------------------|--------------------------------|-------------------|----------------------|---------------------------|--------------------------------|-------------------|----------------------|
|                           |                         | ogółem                        | wykorzystana na<br>działalność |                   | niewyko-<br>rzystana | ogółem                    | wykorzystana na<br>działalność |                   | niewyko-<br>rzystana |
|                           |                         |                               | rolniczą                       | poza-<br>rolniczą |                      |                           | rolniczą                       | poza-<br>rolniczą |                      |
| Obory                     | 236                     | 23575                         | 21527                          | 72                | 1976                 | 100,0                     | 91,3                           | 0,3               | 8,4                  |
| Chlewnie                  | 39                      | 3475                          | 3083                           | 100               | 292                  | 100,0                     | 53,7                           | 29                | 8,4                  |
| Kurniki                   | 34                      | 839                           | 827                            | -                 | 12                   | 100,0                     | 98,6                           | -                 | 1,4                  |
| Stodoły                   | 179                     | 21723                         | 21455                          | -                 | 268                  | 100,0                     | 98,2                           | -                 | 1,2                  |
| Szklarnie                 |                         | 350                           | -                              |                   | 350                  | 100,0                     |                                |                   | 100,0                |
| Tunele foliowe            | x                       | 182                           | 182                            |                   | -                    | 100,0                     | 100,0                          |                   |                      |
| Budynki<br>wielofunkcyjne | 189                     | 26472                         | 24756                          | 489               | 1227                 | 100,0                     | 93,5                           | 1,8               | 4,6                  |

Dane: Powszechny spis rolny 1996 r. Urząd Statystyczny w Płocku.

Wśród rolniczych obiektów budowlanych dominują obory, budynki wielofunkcyjne i stodoły, które w ponad 90% są wykorzystywane na działalność rolniczą.

Najwięcej, na działalność pozarolniczą w 1996 r., wykorzystywanych było dawnych chlewni.

Natomiast najwięcej niewykorzystanych rolniczych obiektów budowlanych stanowiły szklarnie – 100%, oraz obory i chlewnie – po 8,4% ogólnej liczby obiektów. Budynki wielofunkcyjne, tzn. budynki, w których część przeznaczona jest dla zwierząt, część na magazyny, a część na działalność pozarolniczą, pozostawała niewykorzystana w 1996 r. w około 5%.

Średnio około 4,8% istniejących rolniczych obiektów budowlanych nie było wykorzystanych na działalność rolniczą. Jest to wskaźnik zbliżony do wielkości charakteryzujących całe województwo płockie – 4,3%.

Niewykorzystanie istniejących już rolniczych obiektów budowlanych na działalność rolniczą świadczy o spadku zapotrzebowania na te obiekty, a więc o malejącej produkcji rolniczej, dla której obiekty te były budowane.

Spadek hodowli zwierząt (trzody chlewnej oraz bydła) to niewykorzystane obory i chlewnie.

Zaniechanie upraw szklarniowych to niewykorzystane obiekty szklarniowe.

Z budowlanych przeznaczonych do specjalistycznej produkcji roślinnej użytkowane pozostają jedynie tunele foliowe. Ten rodzaj upraw ma duże możliwości produkcyjne, wykorzystując korzystne warunki przyrodnicze oraz istniejące już obiekty, jak szklarnie, tunele foliowe.

Analizując warunki przyrodnicze oraz stan gospodarki rolnej i prowadzone warunki produkcji rolnej należy stwierdzić:

- bardzo dobre warunki glebowe występujące niemal na całym terenie gminy stwarzają szansę na intensyfikację produkcji rolnej, a także możliwości



rozwoju specjalistycznej produkcji rolnej, oraz upraw wymagających szczególnie dobrych kompleksów rolnych;

- wysoki udział zbóż w strukturze zasiewów jest niekorzystny w świetle wymogów agrotechnicznych i świadczy o niewłaściwym wykorzystaniu istniejących warunków naturalnych;
- istniejące a niewykorzystane obiekty produkcji specjalistycznej wymagają odtworzenia, wzbogacenia i uaktywnienia produkcji specjalistycznej, głównie w zakresie „zdrowej żywności”;
- położenie gminy na terenach czystych ekologicznie i w zasięgu oddziaływania dużych ośrodków miejskich – aglomeracji łódzkiej i włocławsko-toruńskiej, o dobrym połączeniu komunikacyjnym i w rejonie czystym ekologicznie stwarza wyjątkowo korzystne warunki dla upraw i produkcji zdrowej ekologicznie;
- duża liczba gospodarstw małych, o znacznych zasobach siły roboczej, dobre gleby sprzyjają rozwojowi produkcji specjalistycznej (jak upraw warzyw, truskawek, poziomki i innych), wymagających dużych nakładów w produkcji.

## 7. Infrastruktura techniczna

### Zaopatrzenie w wodę

Mieszkańcy gminy Łanięta są zaopatrywani w wodę z istniejących wodociągów komunalnych na terenie gminy oraz z gmin sąsiednich. Na terenie gminy istnieją dwa wodociągi komunalne z ujęciami wody usytuowanymi we wsiach: Pomarzany i Chrosno.

Największym system sieci wodociągowej jest wodociąg komunalny „Pomarzany-Anielin”. Ujęcie wody w postaci studni głębinowej zlokalizowanej na terenie wsi Pomarzany pobiera wodę z poziomu stratygraficznego czwartorzędu w ramach pozwolenia wodno prawnego wydanego decyzją nr OS.II.6210-1/31/97 przez Urząd Wojewódzki w Płocku z dnia 22.07.1997 r. określonego na poziomie  $Q_{dśr} = 560 \text{ m}^3/\text{d}$ ,  $Q_{dmax} = 744 \text{ m}^3/\text{d}$ ,  $Q_{hmax} = 78 \text{ m}^3/\text{h}$ .

Woda ujmowana ze studni retencjonowana jest bez procesu uzdatniania w dwóch zbiornikach stalowych o pojemności  $1000 \text{ m}^3$  każdy i podawana do sieci wodociągowej za pomocą pompowni II-go stopnia o wydajności na poziomie  $10.6 \text{ m}^3/\text{h}$ .

Sieć wodociągowa obejmuje swoim zasięgiem wsie w centralnej i północno-wschodniej części gminy, a mianowicie: Pomarzany, Zgoda, Rajmundów, Łanięta, Budy Nowe, Budy Stare, Kąty, Juków, Franciszków, Suchodębie, Lipie, Święcinki, Bronisławów, Święciny.



Następnym systemem sieci wodociągowej jest wodociąg komunalny „Chrosno”. Ujęcie wody w postaci studni głębinowej zlokalizowanej w Nadleśnictwie na terenie wsi Chrosno pobiera wodę z poziomu kartograficznego czwartorzędu w ramach pozwolenia wodno-prawnego wydanego decyzją nr OS.6210/17/99 przez Urząd Starostwa w Płocku z dnia 06.10.1999 r. określonego na poziomie  $Q_{dśr} = 175 \text{ m}^3/\text{d}$ ,  $Q_{dmax} = 231 \text{ m}^3/\text{d}$ ,  $Q_{hmax} = 21.1 \text{ m}^3/\text{h}$ .

Woda ujmowana i podawana do sieci wodociągowej nie podlega procesowi uzdatniania.

Sieć wodociągowa obejmuje swoim zasięgiem wsie w południowo-wschodniej części gminy, a mianowicie: Chrosno, Klonowiec Wielki, Wola Chruścińska, Chruścinek.

Oprócz zaopatrywania w wodę mieszkańców z ujęć wody położonych na terenie gminy występuje także podłączenie terenów wiejskich do sieci wodociągowej gmin sąsiednich, a mianowicie: z gminy Nowe Ostrowy dla wsi Wilkowie, Ryszardów po stronie zachodniej gminy oraz z gminy Strzelce dla wsi Klino w rejonie Franciszkowa po stronie wschodniej gminy.

Ogólnie stwierdzić należy, że na terenie gminy jest skryzalizowany i zrealizowany komunalny system zaopatrzenia mieszkańców w wodę na cele bytowo-gospodarcze.

### Odprowadzenie ścieków sanitarnych

W wiejskich jednostkach osadniczych na terenie gminy nie ma układów kanalizacji sanitarnej. W gminie nie ma oczyszczalni komunalnej. Jedynie we wsi Franciszków, gdzie znajduje się Dom Pomocy Społecznej, istnieje oczyszczalnia ścieków sanitarnych dla potrzeb tego domu.

Ścieki bytowo-gospodarcze z budynków indywidualnych odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych tzw. szamb. Ilość wywożonych ścieków nie odpowiada ilości zużywanej wody. Ścieki są wywożone przez samochody sanitacyjne do punktów zlewnych ścieków sanitarnych przy istniejącej oczyszczalni ścieków na terenie gminy lub do oczyszczalni ścieków sanitarnych w gminach sąsiednich albo zagospodarowywane na terenach rolnych należących do danego właściciela.

Z ogólnej oceny wynika, że istniejący stan stwarza duże zagrożenie dla środowiska, gdyż ścieki sanitarne z części gospodarstw odprowadzane w sposób niekontrolowany do lokalnych rowów i cieków powierzchniowych mogą stanowić zagrożenie sanitarne otoczenia.

Poprawienie stanu sanitarnego gminy powinno się skoncentrować:

- na wykorzystaniu istniejących obiektów oczyszczania ścieków sanitarnych,



- przewidywaniu dalszych lokalnych oczyszczalni ścieków sanitarnych wraz z kanałami sanitarnymi dla scentralizowanych zespołów jednostek wiejskich,
- wyposażanie ww. oczyszczalni ścieków w punkty zlewne do odbioru zanieczyszczeń płynnych bytowo-gospodarczych z gospodarstw domowych mieszkańców okolicznych wiosek.

W terenach trudnych do skanalizowania oraz z dość luźną zabudowę proponuje się także jako jedno z rozwiązań asenizacji gminy realizację indywidualnej przydomowej lub przyzagrodowej oczyszczalni ścieków.

### **Zaopatrzenie w ciepło**

Zaopatrzenie w ciepło zasadniczo jest rozwiązane poprzez lokalne kotłownie dla potrzeb budynków użyteczności publicznej oraz usługowej, natomiast dla budownictwa jednorodzinnego poprzez ogrzewanie piecowe.

Istniejący sposób zaopatrzenia w ciepło zaspakaja potrzeby mieszkańców w tym względzie. Wykorzystywanie w trakcie spalania paliwa stałego stanowi niewątpliwie źródło emisji substancji szkodliwych dla środowiska naturalnego i człowieka.

Zminimalizowanie substancji szkodliwych w emisji spalin powinno się koncentrować na zmianie paliwa stałego na olej opałowy lub gaz płynny.

### **Zaopatrzenie w gaz**

Na terenie gminy brak jest sieci gazowej. Mieszkańcy na potrzeby gospodarstw domowych korzystają w swych gospodarstwach z gazu płynnego w butlach.

Zaopatrzenie mieszkańców w gaz ocenia się na poziomie zadowalającym.

### **Usuwanie odpadów stałych**

Na terenie gminy nie istnieje gminne wysypisko śmieci. Odpady stałe z terenu gminy są wywożone na wysypisko międzygminne w Krzyżanówku gm. Krzyżanów.

Należy dążyć do segregacji wstępnej odpadów już w miejscu ich powstawania z podziałem na surowce szklane, papierowe, metalowe i odpady organiczne powiększając także ilość kontenerowych punktów gromadzenia odpadów stałych celem wyeliminowania dzikich wysypisk śmieci.

### **Infrastruktura przemysłowa**

Przez teren gminy Łanięta przebiega z kierunku północno-wschodniego na południowo-zachodni trasa rurociągu paliwowego o średnicy 400mm relacji Plock – Ostrów Wielkopolski przyjęta uchwałą Gminy w 1999r.



## Elektroenergetyka

Zaopatrzenie gminy w energię elektryczną odbywa się podstawowo z głównych stacji zasilających wysokiego napięcia 110/15 kV w Kutnie i w Gostyninie, należących do Zakładu Energetycznego Płock S.A.

Przesyłanie i dystrybucja energii, z ww. stacji, do poszczególnych miejscowości w gminie, jest realizowana za pomocą terenowej sieci rozdzielczej średniego napięcia 15 kV, składającej się z linii magistralnych i odgałęzień, doprowadzających energię do znajdujących się w tym miejscowościach lokalnych stacji transformatorowo-rozdzielczych 15/0,4 kV.

Z lokalnych stacji transformatorowo-rozdzielczych 15/0,4 kV energia elektryczna jest doprowadzana do poszczególnych indywidualnych użytkowników, za pośrednictwem zasilanych z tych stacji lokalnych linii rozdzielczych niskiego napięcia 0,4 kV.

Niezależnie od powyższych możliwości zaopatrywanie gminy w energię elektryczną może odbywać się dodatkowo z głównej stacji zasilającej 110/15 kV w Krośniewicach, ponieważ linie magistralne sieci dystrybucyjnej 15 kV są również połączone z tą stacją.

Stan techniczny sieci dystrybucyjnej 15 kV i większości lokalnych linii rozdzielczych niskiego napięcia jest dobry. Sieci te były w znaczącym zakresie modernizowane w latach osiemdziesiątych. Przepustowość energetyczna linii magistralnych i odgałęźnych 15 kV nie stwarza ograniczeń dla przyszłego wzrostu zapotrzebowania na moc i energię elektryczną w gminie. Sieć 15 kV oraz lokalne linie rozdzielcze niskiego napięcia 0,4 kV są liniami napowietrznymi, z przewodami zawieszonymi na betonowych konstrukcjach (stupach) wsporczych. W obrębie tras tych obiektów nie występuje szkodliwe, dla środowiska, oddziaływanie pola elektrycznego lub hałasu, jak również linie te nie zakłócają odbioru telewizyjnego i radiowego. Jedyne ograniczenia dotyczą lokalizacji obiektów budowlanych, w odległościach wynikających ze szczegółowych przepisów prawa budowlanego oraz z zachowania bezpiecznych odstępów między koronami drzew, a przewodami linii energetycznych. Z reguły powyższe ograniczenia mogą występować w odległościach rzędu 10÷12 m od osi linii napowietrznej 15 kV i 3 m od osi linii napowietrznej 0,4 kV.

Przez teren gminy nie przebiegają elektroenergetyczne linie napowietrzne wysokiego napięcia 110 kV.

## Telekomunikacja

Usługi telekomunikacyjne dla gminy są realizowane poprzez węzłową centralę telefoniczną w Płocku, linie telekomunikacyjną relacji Płock – Gostynin – Krośniewice i lokalne linie telefoniczne do indywidualnych abonentów. Aktualnie z wyżej wymienionych urządzeń przewodowej sieci telekomunikacyjnej korzysta niezbyt wielu mieszkańców gminy. Wskaźnik



liczby abonentów sieci telefonicznej na 100 mieszkańców gminy wynosi ok. 6 ab./100 M i jest niższy od średniej krajowej dla terenów wiejskich, która w 1999 r. kształtowała się na poziomie ok. 8,4 ab./100 M. Pewnym uzupełnieniem powyższego stanu jest możliwość korzystania z usług telefonii bezprzewodowej, jednak ta forma łączności i przekazu danych nie eliminuje, jak wskazują ogólne trendy rozwojowe, potrzeby korzystania z łączności przewodowej.

Głównym uwarunkowaniem dla dalszego rozwoju usług telekomunikacyjnych w gminie, realizowanych za pomocą telekomunikacyjnej sieci przewodowej, jest obecnie ograniczona pojemność tej sieci i urządzeń numerycznych.

## 8. Komunikacja

### Uwarunkowania rozwoju

Układ komunikacyjny stanowi szkielet układu przestrzennego każdego obszaru. Gęstość jego sieci, stan techniczny oraz układ i relacje stanowią o możliwościach rozwojowych obszaru. Natomiast dostępność sieci drogowej i jej powiązania wyznaczają wartość rozwojową terenu.

Uwarunkowania rozwoju układu komunikacyjnego gminy Łanięta opracowano na podstawie zebranych materiałów inwentaryzacyjnych, w oparciu o dane i wnioski uzyskane w Urzędzie Gminy i w innych jednostkach (instytucjach), a także obserwacje i wizje w terenie.

Generalnie rozwój gospodarczy gminy uwarunkowany jest, z jednej strony przebiegiem dróg zewnętrznych, a z drugiej strony układem dróg wewnętrznych, jego stanem technicznym, możliwościami przekształceń i rozbudowy.

### Powiązania (uwarunkowania) zewnętrzne drogowe

W powiązaniach zewnętrznych obszar gminy ma korzystny układ, gdyż poprzez:

- drogę wojewódzką nr 581 relacji Krośniewice – Łanięta – Gostynin – Płock,
- dziesięć dróg powiatowych o numerach i relacjach:
  - nr 31510 relacji Ostrowy – Imielno – Wilkowie – Łanięta,
  - nr 31512 relacji Chrosno – Mikszta,
  - nr 31513 Lubień – Budy Nowe – Łanięta – Kutno,
  - nr 31514 relacji Pomarzany – Łanięta,
  - nr 31515 relacji Zgoda – Pomarzany,
  - nr 31516 relacji Rajmundów – Łanięta – Franciszków,



- nr 31614 relacji Chrosno – Klonowiec,
- nr 31615 relacji Chrosno – Stary Klonowiec,
- nr 31624 relacji Imielno – Kolonia Kołomia – Kąty,
- nr 31627 relacji Grochów – Grochówek – Chruścinek – Chrosno,

ruch wewnętrzny z obszaru gminy może być wyprowadzany we wszystkich kierunkach.

Również dojazd z zewnątrz do obszaru gminy zabezpieczają ww. drogi.

Dobre powiązania zewnętrzne, w relacjach z i do, to element sprzyjający wszechstronnemu rozwojowi gminy, który może być realizowany poprzez podejmowanie prywatnej i publicznej przedsiębiorczości.

Rozwój gminy w powiązaniach zewnętrznych uzyska jeszcze lepsze możliwości po zrealizowaniu autostrady A-1, której planowany, według decyzji lokalizacyjnej, przebieg przecina skrajem północno-wschodnią część gminy. Najbliżej obszaru gminy planowany jest węzeł „Sójki” na skrzyżowaniu autostrady i drogi krajowej nr 60 (na północ od Kutna). Znajduje się on zaledwie w odległości ~5 km od granic gminy Łanięta, dlatego też uważa się, iż gmina może wykorzystać tę okoliczność w planowaniu rozwoju i przedsiębiorczości na swoim obszarze. Należy tylko zmodernizować drogi dojazdu do tego węzła.

### **Powiązania (uwarunkowania) zewnętrzne kolejowe**

Poprzez gminę Łanięta nie przebiega żadna linia kolejowa. W jej sąsiedztwie natomiast przebiegają ważne w układzie krajowym linie kolejowe. Są to następujące trasy:

- na zachód od gminy, linia kolejowa (Łódź) Zgierz – Łęczyca – Kutno – Toruń – Bydgoszcz z najbliższą stacją Ostrowy na terenie gminy Nowe Ostrowy,
- na wschód od gminy, linia kolejowa Kutno – Płock z najbliższą stacją Strzelce Kujawskie; również bardzo ważna linia w układzie kolejowym o znaczeniu krajowym.

### **Powiązania wewnętrzne i ich charakterystyka**

Transport osób i towarów wewnątrz gminy zapewniają przede wszystkim drogi gminne, ulice wiejskie, drogi śródpolne, wewnętrzne dojazdowe a także części drogi wojewódzkie i powiatowe.

Łączna długość dróg gminnych wynosi 39,35 km, dróg wojewódzkich 8,1 km a dróg powiatowych w obrębie gminy jest około 33,2 km.

W zakresie powiązań wewnątrzgminnych sieć drogowa jest wystarczająco gęsta. Wszystkie wsie są obsłużone komunikacyjnie, mają połączenie z siedzibą gminy i ze sobą, przy czym większa ilość dróg twardych przebiega w środkowej



części gminy co daje większą szansę rozwoju tego obszaru. Wszystkie drogi wojewódzkie i powiatowe posiadają nawierzchnię twardą ulepszoną, najczęściej bitumiczną, nie zawsze jednak w dobrym stanie technicznym – wątpliwości budzi stan techniczny drogi wojewódzkiej nr 581 i części dróg powiatowych. Generalnie w obecnym stanie większość dróg wymaga przebudowy bądź modernizacji, szczególnie w zakresie szerokości jezdni i wzmocnienia nawierzchni.

Wąskie korytarze komunikacyjne są problemem powszechnym, niemniej jednak stanowią pewne ograniczenie w połączeniach komunikacyjnych, szczególnie obecnie w dobie rozwoju motoryzacji i coraz większych gabarytów samochodów dostawczych czy też maszyn rolniczych.

Dochodzi do tego jeszcze tendencja obustronnego obudowywania dróg i ulic wiejskich, zabudową zagrodową i mieszkaniową, w bliskiej odległości od jezdni, która jeszcze bardziej utrudnia warunki jazdy lub przewozu stwarzając również niebezpieczeństwo wypadków.

W celu zahamowania tego procesu należy zadbać aby drogi nie były obustronnie obudowywane, tzn. należy odpowiednio pokierować ruchem budowlanym poprzez lokalizację nowej zabudowy w bezpiecznej odległości od dróg publicznych.

### **Uwarunkowania obsługi komunikacją zbiorową**

Obsługę komunikacją zbiorową gminy, w zakresie przewozów dalekiego zasięgu zapewnia Przedsiębiorstwo Państwowej Komunikacji Samochodowej.

Mieszkańcy większości wsi, mają dogodną możliwość podróżowania komunikacją zbiorową autobusową PKS, gdyż wsie zlokalizowane są na trasach linii autobusowych, bądź znajdują się w izochronie dojazdu (1,5 km) do przystanku autobusowego.

Gmina posiada szczególnie dobre połączenia komunikacją zbiorową z pobliskimi miastami: Kutnem i Krośniewicami.

Uzupełnieniem obsługi komunikacją autobusową są tzw. przewozy szkolne, które dowożą dzieci do szkół.

### **Uwarunkowania wynikające z motoryzacji**

Burzliwy rozwój motoryzacji indywidualnej, w ostatnich latach, daje się również zauważyć w typowych strukturach wiejskich, jaką jest gmina Łanięta.

Wzrost motoryzacji szczególnie zauważalny jest w samych miejscowościach, na wąskich uliczkach wiejskich, a także w sąsiedztwie usług, gdzie często brakuje miejsc do parkowania samochodów, a szczególnie widoczny jest na drodze wojewódzkiej nr 581, gdzie natężenie ruchu wzrasta z roku na rok. Według pomiarów generalnych ruchu wykonywanych co pięć lat przez Generalną Dyрекcję Dróg Publicznych, ruch na tej drodze w 1990 r. wynosił



poj./dobę, a w 1995 r. już 1800 poj./dobę. Tendencja wzrostowa utrzymuje się nadal, więc można wnioskować, iż obecnie natężenie ruchu jest znacznie większe i wynosi ~ 3000–3500 poj./dobę.

Z innej strony wzrost motoryzacji świadczy o zamożności mieszkańców i podnosi jakość życia. Podniesienie jakości życia mieszkańców to główny cel rozwojowy gminy – samochód jest jakby wyznacznikiem tej jakości. Stanowi wygodny środek lokomocji umożliwiający załatwienie różnych spraw sprawnie i szybko.

Wzrost liczby samochodów czy też maszyn rolniczych, świadczy o rozwoju rolnictwa i predyspozycjach do jeszcze większego jego rozwoju szczególnie na obszarach o dobrych glebach.

### **Uwarunkowania wynikające z celów i kierunków polityki przestrzennej państwa na obszarze województwa**

Przez teren gminy przebiegają elementy komunikacyjne, które w Studium Zagospodarowania Przestrzennego byłego województwa płockiego zostały zakwalifikowane do zadań – propozycji do programów centralnych i wojewódzkich.

I tak do programu centralnego zadań rządowych w ww. studium zaliczono:

- autostradę A - 1 relacji Gdańsk – Łódź – Katowice.

Do programu wojewódzkiego zadań ponadlokalnych proponuje się natomiast zaliczyć:

- modernizację drogi wojewódzkiej nr 581 wraz z realizacją obwodnicy wsi gminnej.

Zaliczenie tych elementów komunikacyjnych do programów centralnych zadań rządowych, wpływa korzystnie na możliwości rozwojowe tych tras, bowiem finansowanie ich rozwoju może być ze środków budżetowych państwowych i nie będzie obciążać budżetu gminy.



# KONCEPCJA

## IV. KIERUNKI ROZWOJU GMINY WYNIKAJĄCE ZE STANU ZAGOSPODAROWANIA

### 1. Kierunki rozwoju wynikające z uwarunkowań środowiska przyrodniczo-kulturowego

#### Kierunki działań w zakresie ochrony i kształtowania środowiska

Ochrona i kształtowanie środowiska odnoszą się do:

- powierzchni ziemi
- wód
- powietrza
- roślinności
- terenów o najwyższych walorach przyrodniczych.

#### Ochrona powierzchni ziemi

##### Ochrona gleb

Na terenie gminy gleby klasy II i III zajmują ponad 60% powierzchni gruntów ornych. Z glebami klasy IV jest to ponad 83%. Gleby te podlegają ochronie przed zainwestowaniem. Z uwagi na przeważającą ilość gleb o wysokich bonitacjach, szczególną ochroną należy objąć gleby klasy II i III. W przypadku konieczności zajęcia pod inwestycje gleb klasy IV należy powierzchnię zainwestowania ograniczyć do minimum. Tereny o najwyższych walorach glebowo-rolniczych powinny zostać wykorzystane na produkcję rolną. Ochronie podlegają również gleby organiczne występujące w dolinach Lublinianki i Skrwy.



### **Ochrona przed degradacją powierzchni ziemi**

Na terenie gminy nie jest prowadzona obecnie żadna większa eksploatacja surowców naturalnych. Ewentualna eksploatacja dotyczy jedynie niewielkich pokładów, w których eksploatuje się surowce w małych ilościach i tylko na potrzeby własne. Taka niekontrolowana eksploatacja, mogąca powodować szkody w pokrywie glebowej czy roślinności, powinna zostać zaniechana a wysypiska zrekultywowane.

Na terenie gminy znajduje się udokumentowane, do chwili obecnej nieeksploatowane złoża soli kamiennej. Eksploatacja złożeń wpłynęłaby bardzo korzystnie na rozwój gospodarczy gminy mogłaby jednak wpłynąć niekorzystnie na jej środowisko przyrodnicze. Dlatego też gospodarka wydobywcza, jak też towarzyszące jej zainwestowanie, powinna być prowadzona w taki sposób aby degradację środowiska ograniczyć do minimum zwłaszcza że są to tereny z glebami o wysokiej bonitacji.

### **Ochrona gleb przed zanieczyszczeniem**

Użytki rolne na terenie gminy zajmują prawie 88%. Występujące tu gleby o wysokich bonitacjach są podatne na zanieczyszczenia. Powodem zanieczyszczenia gleb mogą być ścieki z gospodarstw domowych oraz obiektów przemysłowych i usługowych oraz niewłaściwie prowadzona gospodarka środkami chemicznymi w rolnictwie. Dlatego projektowanym zadaniem w tym zakresie jest pełne skanalizowanie zwartych jednostek osadniczych oraz wyposażenie w inne urządzenia zabudowy rozproszonej (biobloki, oczyszczalnie przydomowe, oczyszczalnie korzeniowe itp.). Zapobieganie zanieczyszczeniu gleb przez nieuporządkowaną gospodarkę wodno-ściekową. Ochrona gleb przed zanieczyszczeniem rolniczym powinna być prowadzona poprzez właściwą gospodarkę nawozami sztucznymi i środkami ochrony roślin. Powodem zanieczyszczenia gleb mogą być również dzikie wysypiska śmieci, które powinny zostać zlikwidowane. Na zanieczyszczenie gleb wpływają również drogi o dużym natężeniu ruchu przecinające teren gminy. Dla zmniejszenia zasięgu oraz intensywności oddziaływania dróg należy wprowadzić wzdłuż szlaków komunikacyjnych pasy zieleni o szerokości i układzie gatunkowym dostosowanym do intensywności zanieczyszczeń.

### **Ochrona surowców mineralnych**

Udokumentowane złoża soli kamiennej do czasu rozpoczęcia eksploatacji lub określenia złożeń z rejestru złóż bilansowych, podlega ochronie przed trwałym zainwestowaniem kubaturowym łącznie z wyznaczonym obszarem górniczym i terenem górniczym. Z uwagi na fakt, że na terenie złożeń znajduje się miejscowość Łanięta, będąca ośrodkiem gminnym, całkowity zakaz ochrony złożeń nie jest możliwy. Należy zatem dopuścić do rozwoju tej miejscowości w niezbędnym dla jej potrzeb zakresie. Określenie warunków zabudowy i



W inwestowania na terenie górniczym należy konsultować z Okręgowym Urzędem Górniczym w Poznaniu.

### Ochrona wód

Wszystkie ciekі na terenie gminy są niewielkie i prowadzą niewiele wody, są więc podatne na zanieczyszczenie. Tak jak przy ochronie gleb wymaga to uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, poprzez wprowadzenie kanalizacji i oczyszczalni ścieków, przy całkowitym wyeliminowaniu miejsc wlewu nieoczyszczonych ścieków do wód płynących i stojących, uporządkowania gospodarki środkami chemicznymi w rolnictwie oraz utworzenia barier biologicznych, czyli tzw. stref buforowych wzdłuż cieków, w celu zatrzymania spływów powierzchniowych zanieczyszczonych wód.

Na zanieczyszczenie narażone są również wody gruntowe zwłaszcza, że na znacznej przestrzeni występują płytko pod powierzchnią ziemi. Działania w zakresie ochrony wód gruntowych są równoznaczne z działaniami w zakresie ochrony wód powierzchniowych.

Teren gminy został zwodociagowany w ok. 60%, przy zupełnym braku systemów kanalizacyjnych, co znacznie zwiększyło niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód powierzchniowych, gruntowych oraz gleb. Dlatego kanalizowanie gminy jest zadaniem priorytetowym dla ochrony środowiska gminy. Dalsze wodociagowanie gminy bez jednoczesnego wprowadzania systemów kanalizacyjnych jest niewłaściwe, niewskazane i powinno być wykluczone.

Gmina posiada bardzo małą ilość wód zarówno płynących jak i stojących. Istnieją też niekorzystne warunki do budowy nowych zbiorników wodnych. Dlatego też każde zwiększenie powierzchni wodnej, poprzez budowę zbiornika, miałoby korzystny wpływ na warunki gruntowo-wodne. Istniejące zbiorniki wodne powinny być bezwzględnie chronione jak również bagna i podmokłości.

W programie małej retencji wykonanej dla województwa łódzkiego, opartej na programach małej retencji byłych województw, uwzględniono na terenie gminy Łanięta zbiorniki małej retencji. Dotyczy to zbiornika wodnego na rz. Skrwie w Łaniętach o powierzchni 0,89 ha i śr. głębokości 0,7 m. Jest to zbiornik istniejący, odbudowany w ostatnim czasie.

Na terenie gminy znajdują się trzy Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP) – jurajski, trzeciorzędowy i czwartorzędowy. Wody tego ostatniego są narażone na zanieczyszczenie m.in. poprzez kontakt z zanieczyszczonymi wodami gruntowymi. Tereny najbardziej narażone na zanieczyszczenie zostały objęte strefą Wysokiej Ochrony Wód Podziemnych (OWO). W granicach Obszaru Wysokiej Ochrony wymagane jest stosowanie szczególnie rygorystycznej polityki w zakresie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki środkami chemicznymi w rolnictwie w celu ochrony wód



gruntowych przed zanieczyszczeniem. Teren objęty GZWP, a zwłaszcza strefa wysokiej ochrony, powinien posiadać uporządkowaną gospodarkę wodno-ściekową z wykluczeniem jakichkolwiek przecieków wód zanieczyszczonych do wód gruntowych (nieuszczelne szamba, wykorzystanie nieczystych studni na szamba, odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych. Najlepszą wodę pitną ma zbiornik jurajski i z niego powinny korzystać ujęcia wód dla celów komunalnych. W celu ochrony ujęć wody oraz utrzymania wysokiej jakości czerpanej z nich wody ustanowić należy wokół ujęć strefy ochrony.

### Ochrona powietrza

Na terenie gminy nie ma obiektów o szczególnej uciążliwości i szkodliwości. Największym źródłem zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy są kotłownie oraz indywidualne paleniska wytwarzające niską emisję. Dla poprawy warunków aero-sanitarnych wskazane jest w miarę możliwości przechodzenie z paliw konwencjonalnych na paliwa niekonwencjonalne. Emitorami zanieczyszczeń są występujące na terenie gminy zakłady przemysłowe i rzemieślnicze, oczyszczalnie ścieków oraz wysypiska śmieci. Zmniejszenie emisji polega tu na zastosowaniu urządzeń redukcyjnych emisję, a także na obudowie biologicznej obiektów w postaci pasa zieleni izolacyjnej. Emitorami zanieczyszczeń są również drogi. Dla zmniejszenia uciążliwości wskazana jest ich biologiczna obudowa, wspomniana wcześniej przy ochronie gleb.

Dla poprawy warunków mikroklimatycznych w dolinach cieków konieczne jest zapewnienie swobodnego przepływu powietrza poprzez likwidację zapór poprzecznych. Wszystkie przegradzające doliny zapory poprzeczne powinny mieć konstrukcję ażurową.

Dla zabezpieczenia warunków aerosanitarnych przed pogorszeniem należy realizując nowe inwestycje mogące emitować zanieczyszczenia stosować wymóg ograniczenia emisji do granic własnej działki.

### Ochrona roślinności

Gmina Łanięta należy do gmin o bardzo małej ilości zieleni wysokiej – lasów, sadów i zadrzewień. Wpływa to niekorzystnie na warunki wodno-gruntowe oraz mikroklimatyczne, zwłaszcza w świetle występujących symptomów stepowienia. Dlatego też należy objąć ochroną:

- wszystkie występujące na terenie gminy kompleksy leśne,
- zieleń parków i cmentarzy – katolickiego i nieczynnego cholerycznego,
- inne formy zieleni urządzonej,
- zadrzewienia przydrożne, przy ciekach, zieleń śródpolną oraz kępy zieleni na nieużytkach.



Sama ochrona jednak nie wystarczy, dlatego należy:

- w możliwie największym stopniu zwiększyć powierzchnię zieleni wysokiej głównie poprzez wprowadzenie możliwie jak największej ilości dolesień, zwłaszcza na terenach niskiej jakości gleb z przyjęciem zasady tworzenia kompleksów leśnych w połączeniu z lasami istniejącymi. Z racji otwartych przestrzeni wskazane jest tworzenie pasów ochronnych. Wskazane jest wprowadzenie kompleksów zieleni wysokiej na terenach źródłiskowych cieków oraz na dziale wodnym;
- wskazane jest maksymalne zwiększenie ilości zadrzewień. Zadrzewienia i lasy powinny tworzyć jednolite ciągi rozcinające bezleśną przestrzeń;
- z uwagi na bardzo dobre warunki glebowe na glebach najlepszej klasy bonitacyjnej wskazane jest wprowadzenie sadów;
- na terenie miejscowości wskazane byłoby tworzenie nowych terenów zieleni urządzonej;
- ochronie podlegać powinny tereny użytków zielonych, zwłaszcza łąk.

Nowym obiektem oddziałującym negatywnie na środowisko, w tym głównie na gleby, powietrze i roślinność, a także hałasotwórczym będzie autostrada A1, przecinająca północno-wschodni skrawek gminy. Określono 3 strefy ponadnormatywnego oddziaływania, które wymagają odpowiedniego zagospodarowania. Strefy te winny być przyjęte jako strefy ograniczonego zagospodarowania. Na obszarze **oddziaływań ekstremalnych** mogą znaleźć się wyłącznie pasy zieleni izolacyjnej, dobrane z gatunków najlepiej wytrzymujących presję zanieczyszczeń komunikacyjnych.

W **strefie zagrożeń** znaleźć się może infrastruktura techniczna związana z autostradą, techniczne urządzenia ochrony środowiska. Nie powinna być ona wykorzystywana do celów mieszkalnych. Jeżeli znalazłyby się w niej obiekty tego pobytu winny być zaopatrzone w bardzo restrukcyjne urządzenia ochronne. Może być wykorzystywana do określonej produkcji rolnej (rośliny zielarskie, przemysłowe, szkółki drzew i krzewów) oraz do działalności usługowej o charakterze produkcyjnym.

**Strefa uciążliwości** odnosi się głównie do klimatu akustycznego, budynki mieszkalne winny być chronione za pomocą rozwiązań technicznych. Nie powinny znajdować się w niej plantacje warzyw i ogródki działkowe.

Uwzględnienie powyższych stref, jako stref ograniczonego zagospodarowania, określa zasadnicze ramy funkcjonowania tych terenów. Na późniejszych etapach realizacji inwestycji niezbędne będzie określenie zabezpieczeń i rozwiązań technicznych chroniących przed uciążliwością środowisko i mieszkańców.



## Obszary i obiekty chronione

**Pomniki przyrody.** Jest ich według danych Konserwatora Przyrody w Łanięciech 7. Z uwagi na występujące nieścisłości w odniesieniu do liczby lokalizacji pomników wymaga to weryfikacji przez służby konserwatorskie. Z uwagi na występowanie na terenie gminy drzew o charakterze pomnikowym wskazane jest nadanie statusu pomnika przyrody kilku innym drzewom.

Ochrony przed dalszą dewastacją oraz objęcia opieką i przeprowadzenia rewaloryzacji wymagają **parki wiejskie** w Święcinach, Klonowcu Wielkim i Ostrusinku.

Najciekawszy pod względem krajobrazowym i najwartościowszy pod względem przyrodniczym zakątek gminy, dolina Lublinianki wraz z parkiem i otaczającym kompleksem leśnym, jest projektowany do objęcia ochroną prawną jako zespół przyrodniczo-krajobrazowy.

Dolina rzeki Lublinianki, stanowi korytarz ekologiczny, hydrologiczny i przewietrzający gminy dlatego powinna być chroniona na trasie całego przebiegu przez gminę. Ochroną należy objąć wszystkie doliny cieków. Doliny te powinny zostać wyłączone z zabudowy, z wyjątkiem zabudowy hydrotechnicznej oraz związanej z rekreacją świąteczną. Wszystkie przegrody przecinające poprzecznie doliny powinny uzyskać konstrukcję ażurową. Przecinająca teren autostrada powinna posiadać odpowiedniej szerokości prześwit w miejscu przekraczania rzeki Skrwy.

Bardziej wartościowe zadrzewienia przydrożne powinny zostać objęte ochroną prawną jako aleje lub szpalery.

## Kierunki działania w zakresie środowiska kulturowego

Jak wynika z diagnozy stanu środowiska kulturowego na terenie gminy jest bardzo skromne i w znacznym stopniu zdewastowane. Dla zachowania tej skromnej spuścizny wskazane jest:

- objęcie opieką wszystkich zabytkowych zespołów podworskich;
- wykonanie dla wszystkich zabytkowych zespołów dworsko-parkowych operatów dokumentacyjno-rewaloryzacyjnych, na podstawie których powinna być przeprowadzona rewaloryzacja zespołów parkowych oraz prowadzona na ich terenie gospodarka. W chwili obecnej najwłaściwiej użytkowany jest zespół we Franciszkowie, jednak i on wymaga opieki konserwatorskiej. Zespół w Kątach wymaga objęcia opieką, przeprowadzenia prac porządkowo-rewaloryzacyjnych w parku oraz wyremontowania dworu. Prac rewaloryzacyjno-porządkowych wymaga cały zespół w Suchodębii. Generalnych prac remontowo-rewaloryzacyjnych wymaga zespół dworsko-parkowy w Łaniętach. Wiąże się to z odbudową „zameczku”, remontem dworu, ogrodzeniem parku, przywróceniem dawnego założenia parkowego, odtworzeniem



stawów i kanału itp.;

- utrzymanie wyznaczonych planem miejscowym stref ochrony konserwatorskiej wokół obiektów zabytkowych; w strefach tych powinna być prowadzona gospodarka służąca wyeksponowaniu obiektu zabytkowego oraz eliminowaniu obiektów dysharmonizujących z obiektem zabytkowym;
- objęcie opieką parków wiejskich w Święcinach, Chrosnie, Chruscinku i Klonowcu Wielkim; z uwagi na duże zniszczenia zaistniałe w tych parkach wskazane, jest w miarę możliwości, przywrócenie im dawnej postaci a nawet ich częściowe odtworzenie; dotyczy to również parku przy gorzelni;
- objęcie opieką obiektów znajdujących się w ewidencji WKZ;
- objęcie opieką nieczynnego cmentarza w Łaniętach, uporządkowanie cmentarza;
- objęcie ochroną elementów sztuki sepulkralnej na cmentarzu w Łaniętach; dotyczy to usuwanych z grobów i niszczonych cennych nagrobków stanowiących niejednokrotnie dzieła sztuki, lub ich fragmentów oraz gromadzenia i eksponowania w przeznaczonym do tego celu miejscu;
- ochrona stanowisk archeologicznych; wszelkie inwestycje realizowane na terenie stanowisk archeologicznych wymagają uzgodnienia z WKZ;
- z uwagi na występującą w Łaniętach dużą liczbę obiektów zabytkowych, nowa zabudowa lokalizowana na terenie miejscowości powinna nawiązywać do zabudowy historycznej oraz powinna być wkomponowana w istniejące środowisko kulturowe i nie tworzyć dysharmonii z historyczną spuścizną.
- Wykaz obiektów środowiska kulturowego znajduje się w części uwarunkowania, pkt III.2.



## **I Główne kierunki rozwoju gospodarczego i wskazania wynikające ze stanu zainwestowania i dotychczasowych tendencji rozwojowych**

### **Główne kierunki polityki przestrzennej**

Podstawowe zadania obowiązujące w planowaniu przestrzennym znajdujące odzwierciedlenie w przyjętych kierunkach rozwoju gminy Łanięta to:

- ochrona najbardziej wartościowych elementów środowiska przyrodniczego;
- poprawa standardu życia mieszkańców na bazie zrównoważonego rozwoju.

Do ochrony oraz poprawy stanu środowiska przyrodniczego w gminie Łanięta należy dążyć głównie przez:

- ochronę gleb wysokiej klasy bonitacyjnej i pochodzenia organicznego, wykorzystując je do produkcji rolniczej i chroniąc przed inną, niż rolnicza, funkcją użytkowania;
- ochronę istniejących lasów i terenów zielonych, głównie parków, zwiększając ich obszar przez dolesienie przede wszystkim na nieużytkach i najslabszych glebach oraz rekonstrukcję parków;
- rozwój infrastruktury technicznej, głównie budowę oczyszczalni i sieci kanalizacyjnej chroniącej środowisko przyrodnicze przed zanieczyszczeniami związanymi z rozwijającymi się procesami urbanizacyjnymi.

Spadek liczby mieszkańców nie jest czynnikiem mobilizującym do rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

Rozwój gminy winien zmierzać przede wszystkim do poprawy i podniesienia jakości warunków życia ludności, wykorzystując istniejące warunki przyrodniczo-ekonomiczne gminy.

**Funkcja rolnicza** to podstawa dotychczasowego, jak i przyszłego rozwoju gminy.

Warunki przyrodnicze i położenie gminy sprzyjają rozwojowi tej funkcji.

Dotychczasowe kierunki produkcji rolnej wskazują na prowadzenie ekstensywnej gospodarki indywidualnej i w tym zakresie winna nastąpić zasadnicza zmiana.

Gmina dysponuje ponadprzeciętnym potencjałem produkcyjnym, głównie w zakresie warunków glebowych i środowiskowych (w miarę nieskażonych) i należy chronić przed wyłączeniem z produkcji rolnej.

Dobre gleby, występujące w dużych i zwartych kompleksach, przesądzają o możliwościach produkcyjnych stwarzając korzystne warunki dla upraw.



Warunki przyrodniczo-ekonomiczne pozwalają na znaczny wzrost produkcji rolniczej. Jednak głównym problemem w dążeniu do intensyfikacji tej produkcji pozostaje nieuporządkowany rynek i trudności ze zbytem płodów rolnych.

Tak więc rozwój produkcji rolnej zależy nie tylko od warunków agrotechnicznych i ekonomicznych wsi, ale w dużej mierze od czynników makroekonomicznych, od popytu rynkowego.

Niestety nie jest to warunek, który może być rozwiązany na poziomie gminy. Polityka rolna w decydującej mierze powstaje na szczeblu krajowym, w powiązaniu a całą gospodarką rynkową oraz współdziałaniu z gospodarką Unii Europejskiej.

W związku z powyższym dla stworzenia korzystnych warunków życia ludności wiejskiej konieczne jest umiejętne wykorzystywanie koniunktury na rynku krajowym a także europejskim dla rozwoju ekonomicznych kierunków produkcji rolnej.

Zapotrzebowanie na określone artykuły rolne winno być podstawowym motorem dla rozwoju gospodarki rolnej.

Ponadto strukturę upraw należy dostosowywać do struktury agrarnej, tzn. w gospodarstwach drobnych o ukrytym bezrobociu dążyć do wprowadzania specjalizacji upraw intensywnych (warzywa gruntowe, truskawki, krzewy jagodowe, sady) wymagające większych nakładów pracy.

Rozwojowi funkcji rolniczej winien towarzyszyć rozwój sfery usług rolniczych oraz agroturystyki.

Główne czynniki rozwoju gminy Łanięta to:

- gleby – jako podstawa produkcji rolniczej;
- surowce mineralne – sól kamienna – jako ewentualne źródło rozwoju produkcji przemysłowej.

W zależności od możliwości rozwojowych obu tych funkcji rozważane mogą być dalsze szczegółowe kierunki rozwoju gminy.

Najbliższe plany rozwojowe gminy powinny być oparte przede wszystkim na dotychczasowej funkcji gminy – rolnictwie.

Uaktywnienie produkcji rolnej powinno być oparte głównie na obserwacji rynku krajowego i europejskiego i zapotrzebowania na określone artykuły rolne i taki właśnie rodzaj produkcji winien być preferowany.

Warunki przyrodnicze w gminie Łanięta dają duże możliwości produkcji rolniczej, o dużej wartości ekologicznej, dlatego różnorodność produkcji rolniczej to szansa dla intensyfikacji produkcji.

Występujące zasobne złoża soli kamiennej stwarzają duże możliwości dla przyszłego rozwoju gminy Łanięta.

Podjęcie decyzji o eksploatacji złoża stworzy nowe miejsca pracy, pozwoli na



wykorzystanie surowca dla rozwoju działalności przemysłowej i usługowej (balneologicznej), a przede wszystkim wpłynie na uprzemysłowienie gminy, a także najbliższego rejonu.

Decyzja o rozpoczęciu wydobywania istniejącego surowca należy do zadań rządowych i należy je rozpatrywać w przyszłych, ale zapewne nie najbliższych, planach rozwoju gospodarczego i przestrzennego gminy.

### **Prognozy oraz zakładane kierunki przemian w rolnictwie w regionie łódzkim**

Kierunki rozwoju rolnictwa w województwie łódzkim opracowane przez Biuro ds. Restrukturyzacji Regionu Łódzkiego UW, na podstawie istniejących tendencji w gospodarce rolnej i żywnościowej oraz przyjętej polityki regionalnej państwa wskazują na:

- promowanie inwestycji na wsi;
- znaczne rezerwy i możliwości rozwoju rolnictwa w wielu działach produkcji;
- wielofunkcyjny rozwój wsi polegający na rozbudowie usług i przedsiębiorczości na terenach wiejskich; przyrost nowych miejsc pracy, alternatywne źródła dochodów jak np. agroturystyka, rozwój infrastruktury technicznej i społecznej na wsi; wprowadzenie nowych technologii w produkcji roślinnej i zwierzęcej;
- rozwój infrastruktury kapitałowej na wsi, wzrost przeciętnej wielkości gospodarstwa rolnego połączony z umocnieniem modelu gospodarstwa rodzinnego, wprowadzenie w niektórych gminach produkcji ekologicznej;
- potrzebę organizacji rolnictwa, m.in. przez wspomaganie inwestycji wiejskich przez Agencję Rozwoju i Modernizacji Wsi.

Zakładane kierunki rozwoju rolnictwa w północnych powiatach województwa łódzkiego to przede wszystkim:

- wzrost uprawy pszenicy i jęczmienia browarnianego, utrzymanie wysokiego poziomu uprawy buraków cukrowych na dobrych glebach;
- kontynuacja uprawy warzyw i owoców w rejonie kutnowsko-łęczyckim;
- w produkcji zwierzęcej kontynuacja kierunku surowcowego w mleczarstwie, poprawa jakości produkcji żywca wołowego oraz wydajności w chowie trzody chlewnej, w powiązaniu z przemysłem paszowym i mięsnym;
- współdziałanie z „Giełdami Rolnymi” oraz w tym z przygotowywanym do budowy Centrum Przetwórstwa i Dystrybucji Żywności z lokalizacją w rejonie Kutna;
- sukcesywne dolesianie niektórych obszarów w związku z niską



lesistością tych powiatów, koncentracja inwestycji na zadaniach retencjonujących wodę, zwłaszcza na użytkach zielonych.

Są to również wskazania dla rozwoju gospodarki rolnej na terenie gminy Łanięta.

### Główne kierunki przemian w rolnictwie

Okres najbliższych 10–15 lat w rolnictwie polskim będzie okresem nawiązywania spójności z gospodarką rynkową oraz współdziałania z gospodarką Unii Europejskiej, dlatego procesy te będą zmuszały polskie rolnictwo do zasadniczej modernizacji, która musi znaleźć swoje odzwierciedlenie na najniższym szczeblu administracji, tj. w gminie.

Tempo przemian rolnictwa będzie uzależnione głównie od wzrostu zatrudnienia pozarolniczego.

Tradycyjna wieś monofunkcyjna powinna przekształcić się w nowoczesną wieś wielofunkcyjną

Przemiany w rolnictwie muszą się wiązać z dopływem kapitału, zwłaszcza długoterminowych kredytów do rozwijających się i nowo powstających gospodarstw.

Dużych nakładów wymaga modernizacja i powstanie urządzeń infrastruktury technicznej, a zwłaszcza w zakresie kanalizacji, oczyszczalni ścieków, dobrze urządzonych wysypisk.

Istotnym warunkiem przekształceń oraz modernizacji rolnictwa powinna być powszechna dostępność i zmiana systemu edukacji młodzieży wiejskiej, zgodna z wymogami nowoczesnej gospodarki rynkowej i agrobiznesu.

Ważnym czynnikiem przebudowy obszarów wiejskich jest przetwórstwo surowców rolnych (m.in. dla tworzenia miejsc pracy poza rolnictwem), wymagające jednak dokonania przekształceń w kierunku zwiększania możliwości eksportowych polskich produktów rolnych.

Współzależnym z rolnictwem ogniwem rozwoju wielofunkcyjnego obszarów wiejskich powinna być gospodarka leśna oraz turystyczna.

### Wskazania dla rozwoju głównych funkcji na terenie gminy Łanięta

Dokonana analiza warunków przyrodniczych, dotychczasowego zainwestowania, możliwości przyszłego zainwestowania oraz możliwości produkcyjnych pozwalają na wskazanie obszarów dla prowadzenia określonych kierunków polityki przestrzennej:

- większość obszarów gminy o dobrych kompleksach rolnych wskazane są do rozwoju **funkcji rolniczej** z ukierunkowaniem na produkcję artykułów najbardziej opłacalnych ekonomicznie; w ośrodkach wiejskich tych terenów wskazany rozwój drobnego przetwórstwa produktów rolnych;
- na terenach zabudowy zagrodowej, w sąsiedztwie istniejących



większych i mniejszych kompleksów leśnych (posiadających funkcje ochronne) znajdującej się w zachodniej części gminy – rejon Kątów, w części wschodniej przy trasie Łanięta–Gostynin, w części środkowej – na wschód od Suchodębia, oraz na południu gminy w rejonie Chrosna, należy dążyć do rozszerzenia działalności rolnej przez wprowadzenie agroturystyki: sąsiedztwo lasów zwiększa atrakcyjność tych terenów i wzrasta szansa dla wprowadzenia tej działalności;

- **agroturystyka** rozwija się w oparciu o pobyt w rodzinie wiejskiej, prowadzącej gospodarstwo rolne i adresowane jest głównie do turystów indywidualnych, szukających możliwości spędzenia czasu na łonie zdrowego środowiska przyrodniczego oraz w ciszy i spokoju.

Dla uatrakcyjnienia takiego wypoczynku wskazane jest promowanie dodatkowych atrakcji pobytowych, jak np. wyprawy na jagody, grzyby, umożliwienie jazdy konnej, rowerowej, organizowanie ognisk itp.

Odpowiednia promocja ze strony gminy może zachęcić turystów do jej odwiedzania, a mieszkańców do tworzenia odpowiedniej bazy dla wygodnego zakwaterowania.

Tworzenie gospodarstw agroturystycznych to szansa dla wiejskich rodzin na zwiększenie ich dochodów, zaangażowanie wszystkich członków gospodarstw rolnych, lepszego wykorzystywania produktów z gospodarstw rolnych a także zmiany dotychczasowej struktury upraw.

- położenie miejscowości Łanięta w węźle układu komunikacyjnego, wzbogaconego projektowanym obejściem tego ośrodka łączącym Krośniewice–Gostynin oraz w sąsiedztwie istniejących złóż soli kamiennej stwarza duże możliwości rozwoju różnych funkcji usługowych, produkcyjnych, mieszkaniowych, a przy właściwym wykorzystaniu złóż soli, także rozwój funkcji rekreacyjno-balneologicznej.

### 3. Rozwój przestrzenny gminy

Sporządzenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest niezbędnym ogniwem procesu planowania przestrzennego, który ustawowo jest procesem ciągłym. Studium jako etap poprzedzający plany miejscowe, wskazuje pełen zakres możliwości przedsięwzięć planistycznych, oraz realizacji idei i zamierzeń rozwoju lub ograniczeń czy ochrony, w bliskiej i dalszej perspektywie czasowej.

Opracowanie jest kierowane zasadami rozwoju zrównoważonego i spełnia podstawowe jego kryteria:



- **cele społeczne**, realizowane przez takie kształtowanie struktur przestrzennych, aby społeczeństwu umożliwić lepszą jakość życia; poza podstawowymi czy elementarnymi kryteriami wprowadza się kształtowanie środowiska przestrzennego kreującego nowe jakościowo potrzeby, nowe wartości społeczne umożliwiające rozwój i samorealizację;
- **cele kulturowe**, osiągane przez takie kształtowanie struktur przestrzennych, które chronią istniejące dziedzictwo kulturowe narodu przez zniszczeniem lub dewastacją; eksponowanie jego wartości i walorów oraz przeciwdziałanie degradacji;
- **cele ekologiczne** osiągane przez kształtowanie struktur przestrzennych oddziałujących hamująco na dewastację środowiska i tworzących warunki aktywnej ochrony, a także odzyskiwanie utraconej równowagi ekologicznej;
- **cele ekonomiczne** osiągane przez kształtowanie struktur przestrzennych tworzących warunki wzrostu efektywności gospodarowania. Podstawowe kryteria to: tworzenie warunków przestrzennych umożliwiających racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych, wykorzystanie istniejącego majątku.

To nowoczesne (współczesne i przyszłościowe) kształtowanie ładu integralnego jest najistotniejszym warunkiem prawidłowego rozwoju gminy.

W wyniku przeprowadzonych analiz i studiów dokonano waloryzacji obszaru gminy. Waloryzacja ta wskazała:

- **obszary rolne** z możliwością wprowadzenia intensyfikacji produkcji rolno-warzywniczej czy sadowniczej;
- **tereny zabudowy zagrodowej** o zwartej strukturze, które obok funkcji wiodącej, związanej z rolnictwem mogą pełnić funkcje uzupełniające związane z przetwórstwem, drobnym rzemiosłem czy agroturystyką;
- **tereny zabudowy zagrodowej** rozproszone, zanikające, wprowadzające nieład przestrzenny i nie racjonalne jako jednostki gospodarcze;
- **enklawy słabych gleb** wskazane do wyłączenia z produkcji i nadania im innej funkcji;
- **tereny o dużym potencjale przyrodniczo-krajobrazowym**, które powinny być urządzone i zorganizowane do pełnienia funkcji rekreacyjno-sportowej i letniskowo-wypoczynkowej
- **założenia podworskie** niedostatecznie wykorzystane, wymagające



działań rewaloryzacji i rehabilitacji i adaptacji dla celów społeczno-kulturalnych;

- **zespół funkcjonalno-przestrzenny Łanięta** o niewykształconych cechach strukturalnych z dużymi terenami wskazującymi na procesy degradacji i dewastacji, wymagające przekształceń i nadania odpowiednich funkcji.

W oparciu o uwarunkowania, w pełnym zakresie problemowym, tzn. przestrzenno-historycznym, przyrodniczo-ekologicznym, komunikacyjnym, zarówno jako system lokalny jak i w powiązaniach zewnętrznych, infrastruktury technicznej, oraz infrastruktury społeczno-gospodarczej, a także według zamierzeń organów nadrzędnych oraz wskazań władz samorządu lokalnego zaproponowano koncepcję rozwoju gminy. Koncepcja ta określa cele społeczne, kulturowe, ekologiczne i ekonomiczne, wskazuje kierunki rozwoju gminy na czas najbliższy i dla dalszej perspektywy czasowej.

Generalnie za zasadę przyjmuje się ochronę i rozwój oraz intensyfikację istniejących walorów i zjawisk.

Jako całkowicie nowe wprowadza się rozwój funkcji usługowej w zakresie wypoczynku i rekreacji o zasięgu ponadlokalnym, czy regionalnym, z wykorzystaniem istniejących walorów przyrodniczo-krajobrazowych i istniejącego zespołu podworskiego oraz z wykorzystaniem istniejących kopalin w postaci pokładów soli.

W projekcie zakłada się rozwój funkcji w zakresie zdrowia i opieki społecznej na bazie funkcjonującego ośrodka leczenia specjalistycznego. Rozwój tej funkcji może znacznie wpłynąć na poszerzenie kadry specjalistycznej i to z kolei spowodować większą aktywność społeczno-ekonomiczną gminy.

Jako **wartości rozwojowo-przekształcające** wprowadza się:

- na terenach rolniczych wprowadza się, obok intensywnej produkcji, rozwój budownictwa zagrodowego w formie skupionej z dopuszczeniem funkcji drobnego rzemiosła oraz przetwórstwa, a także usług w zakresie agroturystyki;
- zespoły dawnych PGR wskazuje się jako tereny produkcyjno-usługowo-składowe;
- dla jednostki osadniczej Chrosno rozwój usługowo-mieszkaniowy;
- konieczność opracowań rewaloryzacyjno-rehabilitacyjnych założeń podworskich w celu umożliwienia procesów adaptacji ich dla potrzeb społeczno-kulturalnych.



### Do opracowania planem miejscowym wyznacza się:

- jednostkę osadniczą Łanięta jako rozwojowe centrum gminy, które powinno skupiać funkcje administracyjno-gospodarcze, edukacyjne, kulturalno-oświatowe i rekreacyjno-sportowe, oraz mieszkaniowe i usługowe o poszerzonym programie. Jako że teren wsi Łanięta jest w całości zlokalizowany na obszarze udokumentowanego wydobywania soli, lokalizacja taka wyklucza wszelkie formy inwestowania, co z kolei zahamowałoby jakiejkolwiek możliwości rozwoju ośrodka. Zachodzi zatem konieczność wyznaczenia strefy potencjalnego (dopuszczalnego) rozwoju ośrodka gminnego Łanięta w zakresie umożliwiającym pełny i harmonijny rozwój w oparciu o istniejące możliwości i uwarunkowania. Eksploatacja złoża jest zamierzeniem dalece przyszłościowym, natomiast rozwój wsi Łanięta, jako jedynie możliwego ośrodka gminnego jest koniecznością. Jego rozwój i potencjał będzie stanowił również bazę wyjściową dla przyszłego rozwoju funkcji wydobywczej. Rozwój infrastruktury technicznej, komunikacyjnej, zapewnienie odpowiedniego standardu życia mieszkańcom, a także wprowadzenie funkcji o znaczeniu ponadgminnym, jest warunkiem koniecznym dla planowanego, systematycznego, w końcu zrównoważonego, a nie przypadkowego i chaotycznego rozwoju, w tym również funkcji wydobywczej.

Planowana metoda eksploatacji – szybowa a nie odkrywkowa – wskazuje na brak konieczności blokowania rezerw terenowych pokrywających się z całym obszarem wydobywania soli, wymaga jedynie wskazania obszaru wejścia – penetracji złoża (strefy potencjalnej eksploatacji złoża). Występujące pokłady soli mogą być podstawą rozwoju gospodarczego gminy w aspekcie wydobywczym, ale mogą również być podstawą funkcji balneologicznej, co mogłoby radykalnie zmienić znaczenie Łanięty w skali regionu;

- jednostkę architektoniczno-krajobrazową „Kąty” przeznaczoną dla funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej i kulturalno-rozwojowej z poszerzeniem programu usług, powiększeniem obszarów leśnych i optymalnym wykorzystaniem założenia podworskiego;
- jednostkę strukturalną „Franciszków” jako ośrodek zdrowia i opieki społecznej o poszerzonym programie rehabilitacji i opieki z własnym zapleczem obsługi podstawowej i specjalistycznej jako rozwojowa samodzielna jednostka.

Realizacja zadań powinna obejmować różne perspektywy czasowe, niejednokrotnie determinowane czynnikami będącymi poza Samorządem



Gminy, jak np. uaktywnienie procesów wydobywczych złóż soli, ale powinna być sukcesywna i docelowa.

Elementy przyrodnicze, o cechach wyższych wartości, powinny podlegać ochronie poprzez stałe powiększenie ich obszarów o tereny słabszych gleb, jako dolesiania, co wzmacniałoby strukturę ekologiczną gminy.

Koncepcja zawarta w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Łanięta” wskazuje na możliwość większej aktywności gospodarczej, dostosowanej do zmiennych uwarunkowań i potrzeb, a jednocześnie chroni i rozwija istniejące walory przyrodniczo-kulturowe i wskazuje możliwości lepszych warunków życia jej mieszkańców.

## 4. Infrastruktura techniczna

### Zaopatrzenie w wodę

Mieszkańcy gminy Łanięta będą zaopatrywani w wodę z istniejących wodociągów komunalnych na terenie gminy oraz z gmin sąsiednich.

### Odprowadzenie ścieków sanitarnych

W wiejskich jednostkach osadniczych na terenie gminy nie ma układów kanalizacji sanitarnej. W gminie nie ma oczyszczalni komunalnej. Jedynie we wsi Franciszków, gdzie znajduje się Dom Pomocy Społecznej, istnieje oczyszczalnia ścieków sanitarnych dla potrzeb Zakładu.

Ścieki bytowo-gospodarcze z budynków indywidualnych odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych, tzw. szamb. Ścieki są wywożone przez samochody asenizacyjne do punktów zlewnych ścieków sanitarnych przy istniejących oczyszczalniach ścieków w gminach sąsiednich albo zagospodarowywane na terenach rolnych należących do danego właściciela.

Istniejący stan stwarza duże zagrożenie dla środowiska, gdyż ścieki sanitarne z części gospodarstw odprowadzane w sposób niekontrolowany do lokalnych rowów i cieków powierzchniowych mogą stanowić zagrożenie sanitarne otoczenia.

Poprawienie stanu sanitarnego gminy powinno się skoncentrować:

- na wykorzystaniu istniejących układów kanalizacji sanitarnych, szczególnie we wsi Franciszków,
- na projektowanych lokalnych oczyszczalniach ścieków sanitarnych wraz z kanałami sanitarnymi dla scentralizowanych zespołów jednostek wiejskich a mianowicie:



- układ kanalizacji dla rejonu wsi Łanięta z oczyszczalnią ścieków, po północnej stronie tej wsi, dla obsłużenia mieszkańców wsi gminnej oraz zespołu budownictwa przy drodze do Rajmundowa z możliwością rozbudowy systemu w okresie kierunkowym w kierunku południowym w stronę wsi Suchodębie wraz z obsługą zaplecza technicznego przewidywanej kopalni soli kamiennej usytuowanej po zachodniej stronie drogi Łanięta-Suchodębie;
- wyposażanie ww. oczyszczalni ścieków w punkty zlewne do odbioru zanieczyszczeń płynnych bytowo-gospodarczych z gospodarstw domowych mieszkańców okolicznych wiosek.

W terenach trudnych do skanalizowania oraz z dość luźną zabudową proponuje się także jako jedno z rozwiązań asenizacji gminy realizację indywidualnej przydomowej lub przyzagrodowej oczyszczalni ścieków. Jest to możliwe do zastosowania w przypadku korzystnych warunków gruntowo-wodnych (grunty przepuszczalne, niski poziom wód gruntowych).

### **Zaopatrzenie w ciepło**

Zaopatrzenie w ciepło zasadniczo jest rozwiązane poprzez lokalne kotłownie dla potrzeb budynków użyteczności publicznej oraz usługowej, natomiast dla budownictwa jednorodzinnego poprzez ogrzewanie piecowe.

Wykorzystywanie w trakcie spalania paliwa stałego stanowi niewątpliwe źródło emisji substancji szkodliwych dla środowiska naturalnego i człowieka, a zminimalizowanie ich w emisji spalin powinno się koncentrować na zmianie paliwa stałego na olej opałowy lub gaz płynny.

### **Zaopatrzenie w gaz**

Na terenie gminy brak jest sieci gazowej. Mieszkańcy dla potrzeb gospodarstw domowych korzystać będą w swych gospodarstwach z gazu płynnego w butlach.

### **Usuwanie odpadów stałych**

Na terenie gminy nie istnieje gminne wysypisko śmieci. Odpady stałe z terenu gminy są wywożone na wysypisko międzygminne w Krzyżanówku, gm. Krzyżanów, dążąc sukcesywnie do segregacji wstępnej odpadów już w miejscu ich powstawania, z podziałem na surowce szklane, papierowe, metalowe i odpady organiczne, powiększając także ilość kontenerowych punktów gromadzenia odpadów stałych celem wyeliminowania dzikich wysypisk śmieci.

### **Infrastruktura przemysłowa**

Przez teren gminy Łanięta przebiega z kierunku północno-wschodniego na południowo-zachodni trasa rurociągu paliwowego o średnicy 400 mm relacji Płock-Ostrów Wielkopolski przyjęta uchwałą gminy w 1999 r.



## Elektroenergetyka

Dla przyjętych w niniejszym Studium kierunków zagospodarowania przestrzennego przewiduje się stopniowy wzrost zapotrzebowania na moc i energię elektryczną. Będzie on z jednej strony kształtowany wpływem cen za energię i opłat za jej dystrybucję na koszty bytowe i koszty produkcji, z drugiej zaś strony – coraz silniejszą tendencją eliminowania odbiorników energochłonnych, zarówno w gospodarstwach domowych, jak i w produkcji, usługach i oświetleniu miejsc publicznych. W takich warunkach i opierając się na badaniach prowadzonych w kraju w ujęciu statystycznym oraz prognostycznym należy przyjąć, że średnioroczne przyrosty zapotrzebowania na moc elektryczną będą osiągały poziom 2,0%, w stosunku do każdego poprzedniego roku, przy jednoczesnym zwiększaniu się efektywności wykorzystania tej mocy w czasie. Wynikającą z powyższych założeń prognozę zapotrzebowania energii elektrycznej na potrzeby gminy przedstawiono w tabeli:

| Wyszczególnienie                             | Jednostka miary | Rok  |      |      |
|----------------------------------------------|-----------------|------|------|------|
|                                              |                 | 2000 | 2005 | 2010 |
| Szczytowe zapotrzebowanie na moc elektryczną | MW              | 1,5  | 2,0  | 2,5  |
| Roczne zużycie energii elektrycznej          | MWh             | 3800 | 5200 | 7000 |

Prognozowany wzrost zapotrzebowania na moc i energię elektryczną nie będzie wymagał budowy na terenie gminy stacji energetycznej wysokiego napięcia 110/15 kV. Niezbędna będzie natomiast dobudowa lokalnych stacji transformatorowo-rozdzielczych 15/0,4 kV, linii dystrybucyjnych 15 kV i linii rozdzielczych niskiego napięcia oraz przyłączy, dla obszarów przewidzianych do zagospodarowania oraz dla terenów istniejącej, ale uzupełnianej zabudowy, w tym zabudowy mieszkaniowej. Budowa linii 15 kV, linii niskiego napięcia 0,4 kV oraz stacji 15/0,4 kV i przyłączy na terenach zabudowy mieszkaniowej, objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, powinna być zgłaszana przez władze gminy do właściwego obszarowo przedsiębiorstwa energetycznego, celem uwzględnienia realizacji ww. obiektów przez to przedsiębiorstwo, w ramach opracowywanych własnych planów rozwoju, w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną.

Długookresowe założenia polityki energetycznej kraju przewidują też rozwój lokalnej energetyki, opartej na odnawialnych źródłach energii (energia wiatrowa, słoneczna itp.). Dla tego rodzaju rozwiązań muszą jednak powstać dogodne warunki ekonomiczno-finansowe w sferze sterowania popytem i podażą energii elektrycznej.

Przez teren gminy nie przewiduje się prowadzenia, w najbliższej przyszłości,



niż istniejące linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV, ni też elektroenergetycznych linii najwyższych napięć krajowego układu sieci przesyłowej.

Budowa nowych linii sieci dystrybucyjnej 15 kV i sieci rozdzielczych niskiego napięcia 0,4 kV powinna być oparta o stosowanie nieuciążliwych dla środowiska linii napowietrznych z przewodami izolowanymi, a na obszarach o zwartej zabudowie, bądź chronionych ze względów krajobrazowych i zabytkowych – z zastosowaniem podziemnych kabli elektroenergetycznych.

### Telekomunikacja

Zgodnie z krajowymi prognozami rozwoju usług telekomunikacyjnych realizowanych za pomocą łączności przewodowej przyjęto, że wskaźnik liczby abonentów tej sieci, przypadający na 100 mieszkańców gminy, powinien w 2010 roku osiągnąć poziom nie mniejszy niż 30 ab/100 M.

Realizacja powyższego założenia wymagać będzie:

- zwiększenia pojemności urządzeń numerycznych (central telefonicznych), dla zapewnienia gminie możliwości korzystania z nie mniej niż 1500 NN, przy zastosowaniu elektronicznej techniki cyfrowej,
- modernizacji i rozbudowy lokalnej telefonicznej sieci przewodowej, z zastosowaniem techniki światłowodowej.

Źródłami finansowania ww. przedsięwzięć mogą być środki pochodzące z inwestycji własnych, z inwestycji podmiotów zagospodarowujących tereny wyznaczone w planowaniu przestrzennym, a także z zysków i amortyzacji przedsiębiorstw – operatorów sieci telekomunikacyjnej, jak również środki z dotacji pochodzących z funduszy celowych.

Przewidywane, z końcem 2000 r., wejście w życie nowej ustawy Prawo telekomunikacyjne powinno doprowadzić do zwiększenia uprawnień abonentów, w stosunku do operatorów usług telekomunikacyjnych, choćby przez to, że operatorzy ci nie będą mieli prawa odmówić przyłączenia telefonu i czynności tych będą musieli dokonywać w czasie nie dłuższym niż 1 rok, a ponadto dofinansowanie rozwoju usług telekomunikacyjnych odbywałoby się częściowo, z utworzonego w tym celu Funduszu Usług Powszechnych. Natomiast prawidłowość realizowania usług telekomunikacyjnych podlegałyby kontroli Urzędu Regulacji Telekomunikacji, powołanego z mocy ww. ustawy.



## 5. Komunikacja

Układ drogowy oprócz pełnienia funkcji obsługi komunikacyjnej jest również elementem kształtującym strukturę przestrzenną obszaru gminy. Poprzez dostępność komunikacyjną wyznacza wartość terenu a poprzez zapewnienie odpowiedniego standardu obsługi komunikacyjnej stymuluje jego rozwój. Określone poniżej główne zasady polityki komunikacyjnej oraz kierunki rozwoju układu komunikacyjnego gminy Łanięta oparto głównie na analizach i diagnozie stanu istniejącego, założeniach i wnioskach z planów wyższego rzędu oraz koncepcji i kierunkach zagospodarowania przestrzeni.

### Przyjęte założenia

#### Uwzględnienie wniosków z dotychczasowych opracowań planistycznych

Ze studium zagospodarowania przestrzennego byłego województwa płockiego:

- projektowaną autostradę A - 1 relacji Gdańsk – Łódź – Katowice – Cieszyn,
- modernizację drogi wojewódzkiej nr 581, relacji Krośnice – Łanięta – Gostynin – Płock wraz z projektowanym obejściem wsi gminnej.

#### Uwzględnienie wniosków z analizy i diagnozy stanu istniejącego

Na obszarze gminy dotyczą one :

- słabych parametrów technicznych dróg, które wymagają przebudowy bądź modernizacji, szczególnie w zakresie szerokości jezdni i rodzaju nawierzchni;
- powszechnej tendencji obustronnego obudowywania dróg zabudową zagrodową i mieszkaniową, co szczególnie uwidacznia się w wiejskich jednostkach osadniczych;
- niskiej sprawności układu drogowego w kontekście wzrostu motoryzacji i niedostatecznych parametrów technicznych podstawowego układu drogowego (zbyt wąskie korytarze komunikacyjne, często nawierzchnie nieutwardzone ).

### Cele polityki komunikacyjnej

Generalnym celem polityki komunikacyjnej gminy winno być tworzenie poprawnych warunków podróżowania, zapewnienie właściwej obsługi komunikacyjnej mieszkańcom gminy, stworzenie warunków do rozwoju przestrzennego i ekonomicznego gminy oraz kształtowanie ładu przestrzennego.



### Pochodnymi celami polityki winny być:

- zapewnienie sprawnych powiązań wewnątrz obszaru gminy, a także układu drogowego gminy z układem drogowym zewnętrznym,
- dbałość o nieobudowywanie obustronne ważnych ciągów drogowych poprzez odpowiednie kierowanie ruchem budowlanym, lokalizując nową zabudowę w bezpiecznej odległości od dróg publicznych.

### Kierunki rozwoju układu komunikacyjnego gminy

Uwarunkowania wewnętrzne wynikające z diagnozy stanu istniejącego, powiązania zewnętrzne oraz założenia polityki komunikacyjnej stanowiły podstawę do określenia kierunków rozwoju poszczególnych układów komunikacyjnych gminy.

#### Układ drogowy:

Projektowana podstawowa sieć drogowa gminy składać się będzie z następujących układów:

- ♦ **autostrady (A-1)**, której wyznaczony według decyzji lokalizacyjnej przebieg, przecinać będzie północno-wschodnie tereny gminy. Autostrada ta przebiega tranzytowo przez gminę, bez dostępu na jej obszarze. Najbliższy węzeł autostradowy „Sójki” zlokalizowany jest na skrzyżowaniu z drogą krajową nr 60 na północ od Kutna, tj. w odległości około 5–10 km od obszaru gminy Łanięta. Wzdłuż autostrady, po obu jej stronach, w pasie autostradowym wyznaczonym liniami rozgraniczającymi (100–110 m), zgodnie z projektem wykupu gruntów, planowany jest system dróg zbiorczych dla obsługi osadnictwa i pól.

Studium przewiduje dojazd do węzła „Sójki” na autostradzie A-1 poprzez modernizację drogi powiatowej 31513. Droga ta stanowi również najkrótszy dojazd do stacji kolejowej w Strzelcach (gm. Strzelce) na linii kolejowej Kutno–Płock. Natomiast do stacji kolejowej Ostrowy (gm. Ostrowy) na linii kolejowej Kutno–Włocławek prowadzi droga powiatowa nr 31510 relacji Łanięta–Ostrowy.

- ♦ **dróg głównych (G)** – do których zakwalifikowano:

- drogę wojewódzką nr 581, relacji Krośniewice – Łanięta – Gostynin – Płock; wskazana modernizacja drogi do pożądaných parametrów. Przebieg drogi regionalnego znaczenia, o wzrastającym natężeniu ruchu, przebiega przez środek wsi gminnej dzieląc ją na dwie części, co jest przyczyną wielu kolizji i utrudnień w funkcjonowaniu wsi. W studium zaproponowano



północno-zachodnie obejście wsi w ciągu tej drogi. Obejście to proponowane było już w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego gminy. Studium koryguje jedynie przebieg tego obejścia uwzględniając aktualne uwarunkowania wynikające z zainwestowania terenu. Proponowane parametry całego ciągu drogowego wraz z obejściem – droga główna (G1/2). Zalecany korytarz komunikacyjny o szerokości w granicach 25–30 m, jezdnia – 7 m.

♦ **drogi zbiorcze (Z)** – do tej kategorii postuluje się zmodernizować następujące drogi powiatowe:

- nr 31510 relacji Ostrowy – Imielno – Wilkowie – Łanięta,
- nr 31512 relacji Chrosno – Mikształ,
- nr 31513 relacji Lubień-Budy Nowe – Łanięta – Kutno - drogę tą postuluje się wykorzystać dla realizacji najkrótszego dojazdu do węzła autostradowego „Sójki”,
- nr 31514 relacji Pomarzany – Łanięta,
- nr 31516 relacji Rajmundów–Łanięta–Franciszków,
- nr 31615 relacji Chrosno – Stary Klonowiec,
- fragment drogi wojewódzkiej nr 581, przebiegający przez wieś Łanięta, po zrealizowaniu obwodnicy w ciągu tej drogi,
- przedłużenie drogi powiatowej nr 31514 w kierunku Belna – Gostynina wykorzystując planowany wiadukt pod autostradą w jej ciągu,

Zalecane parametry dla w/w dróg to: jezdnia o szerokości – 6 m, szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – min. 20 m.

♦ **drogi lokalne (L)** – do tego układu zakwalifikowano następujące drogi:

- powiatowe:
  - nr 31515 relacji Zgoda – Pomarzany,
  - nr 31614 relacji Chrosno - Klonowiec,
  - nr 31624 relacji Imielno – Kolonia Kołomia – Kąty
  - nr 31627 relacji Grochów – Grochówek – Chruścinek – Chrosno,
- oraz gminne o numerach: 312103, 312104, 312107, 312109, 312110, 312112, 312113, 312115, 312121 i 312124.



Drogi te winny posiadać parametry klasy L, nawierzchnię twardą, szerokość jezdni 5–6 m. Zalecana szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających – 15 m.

Wyżej omówiony układ podstawowy, którego przebiegi obrazuje plansza podstawowa, wymaga dostosowania parametrów technicznych do pełnionych funkcji i wymogów klasy technicznej. Modernizację układu, mając na uwadze wyżej proponowane kategorie i zalecane parametry techniczne, należy realizować w oparciu o Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.

Uzupełnienie wyżej omówionego układu drogowego stanowią pozostałe drogi gminne i wewnętrzne, które nie zostały wyszczególnione w powyższych układach. Winny one posiadać parametry klasy drogi dojazdowej (D), nawierzchnię twardą, szerokość jezdni min. – 5 m. Zalecana szerokość pasa drogowego w liniach rozgraniczających 12–15m.

### **Układ komunikacji publicznej**

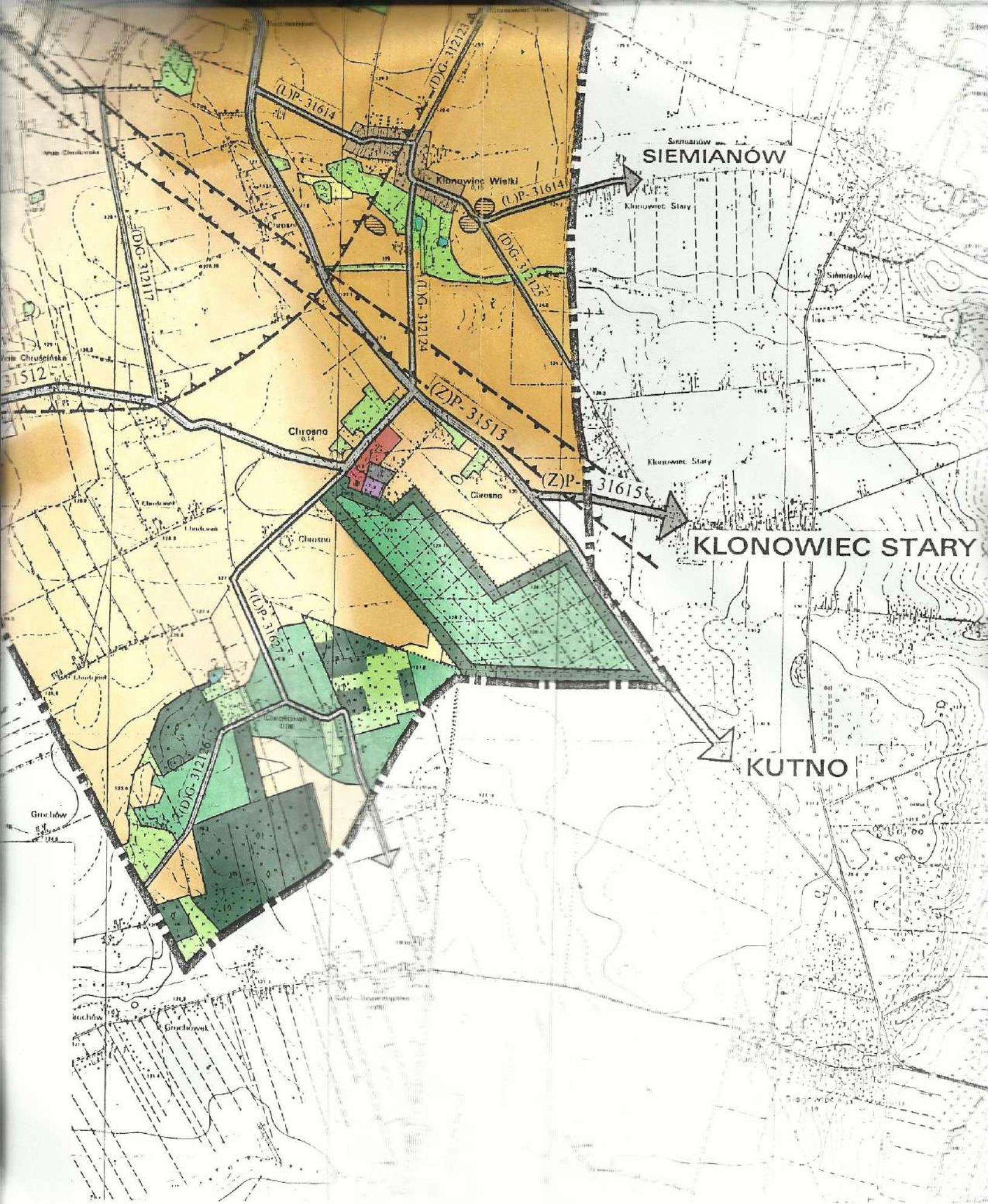
Zakłada się rozwój obsługi przewozów pasażerskich poprzez istniejący układ linii autobusowych PKS, oraz tzw. przewozy szkolne. Wskazane byłoby, po uprzednim doprowadzeniu parametrów technicznych dróg powiatowych do wymaganych norm, przedłużenie linii komunikacji zbiorowej na tereny niedostatecznie obsłużone komunikacją zbiorową oraz na obszary sąsiednich gmin, tak aby stworzyć dla mieszkańców gminy możliwość podróżowania i wyjazdów z jej obszaru również komunikacją zbiorową.

### **Drogi dla rowerów**

Proponuje się rozwój komunikacji rowerowej na obszarze gminy. W tym celu wyznaczono szereg głównych ciągów ścieżek rowerowych, łączących tereny mieszkaniowe z przemysłowymi oraz zapewniających dostęp do rejonów rekreacji i turystyki. Generalnie ścieżki winny przebiegać wzdłuż układu dróg pełniących rolę obsługującą teren a nie tranzytową, główną w układzie i służyć zarówno celom dojazdowym jak i rekreacji.

Proponowane przebiegi głównych ciągów ścieżek rowerowych pokazane zostały na planszy koncepcji.

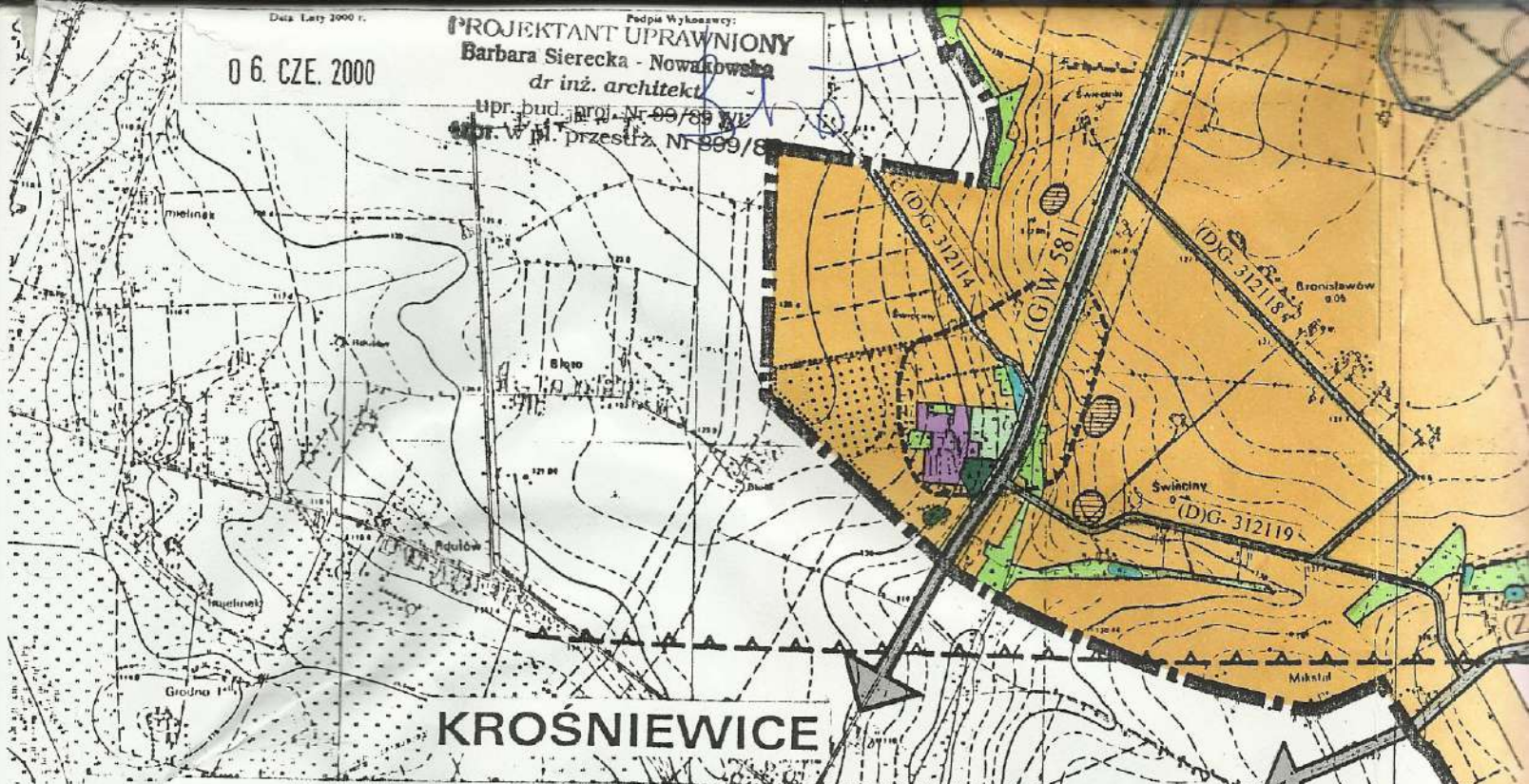






0 6. CZE. 2000

**PROJEKTANT UPRAWNIONY**  
**Barbara Sierecka - Nowakowska**  
 dr inż. architekt  
 upr. bud. proj. Nr 99/89 WZ  
 Gbr. W p. przestrz. Nr 999/8



## OZNACZENIA:

- GRANICE GMINY
- TERENY ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ - OBSZARY GŁEB CHRONIONYCH I LUKI przeznaczane do intensyfikacji produkcji warzywno - rolniczej z doposażeniem zabudowy zagrodowej, bezposrednio związanej z rolniczym użytkownictwem gruntów - jako funkcja uboczna, umożliwia droga i komunikacja oraz przeciwnie, w kierunku do rolnictwa, rozpraszający zabudowy zagrodowej, ułatwiający wadze komunikacyjnych, depozytów, projektowania funkcjonalnego - przeciwnie
- TERENY ZABUDOWY ZAGRODOWEJ O ZWARTEJ STRUKTURZE, związane z rolniczym użytkownictwem gruntów, umożliwiające wypas zwierząt, uprawy, oraz usług i zabudowę agroturystyki, umożliwiające w prowadzenie zabudowy koczowniczej - wypoczynkowej
- OBSZARY ZESPÓŁÓW ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ w układzie uporządkowanym, luźnym
- OBSZARY ZESPÓŁÓW ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ wskazane do przekształcenia w zakresie podniesienia standardu życia mieszkańców
- OBSZARY KONCENTRACJI USŁUG
- STREFA, proponowana POTENCJALNEGO DEPOZYTALNEGO ROZWOJU OŚRODKA GMINNEGO LANIETA
- OBSZAR WSKAZANY POD ROZWOJ FUNKCJI USŁUGOWEJ W ZAKRESIE WYPYCHNIKI I REKREACJI W DALSZEJ PERSPEKTYWIE PRZEWIDUJĄCY ROZWOJ FUNKCJI BALNEOLOGICZNEJ w oparciu o kora soli
- OBSZAR ZESPÓŁU PRZYRODNICZO - KRAJOBRAZOWEGO, proponowany, WSKAZANY DLA ROZWOJU FUNKCJI WYPYCHNIKI I REKREACJI w oparciu o kora soli
- OBSZARY OBJĘTE OBLADZANIEM SPORZĄDZENIA PLANU MIEJSCOWEGO
- OBSZARY WSKAZANE DLA ROZWOJU W RAMACH FUNKCJI ISTNIEJĄCEJ
- TERENY PRODUKCYJNO - USŁUGOWO - SKŁADOWE, związane z obsługą produkcji rolniczej
- OBSZAR ZABUDOWY USŁUGOWEJ ZWIĄZANEJ Z OBSŁUGĄ TRASY KOMUNIKACYJNEJ
- OBSZARY ZWIĄZANE Z PRODUKcją PRZEMYSŁOWĄ
- STREFA WYŚADU SOLNEGO
- STREFA OBSZARU GÓRNICZEGO
- STREFA TERENU GÓRNICZEGO
- STREFA, proponowana POTENCJALNEJ EKSPLOATACJI ŻŁOŻA
- TRASA PROJEKTOWANEGO KOPKUTAGU
- ELEMENTY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
- ŁASY
- ŁASY OCHRONNE
- PROPONOWANE OBSZARY DOLESIEŃ
- OBSZARY UPRAW LĘSNYCH - SZKOLKA
- UŻYTKI ZIELONE - ŁAKI I PASTWISKA
- GŁĘBY KLAS V - VI - wskazane do wyłączenia z produkcji rolniczej
- POMNIKI PRZYRODY
- CIEKI, RÓWY - ZBIORNIKI WODNE
- GŁÓWNY ZBIORNIK WOD PODZIEMNYCH - JURAJSKI
- GŁÓWNY ZBIORNIK WOD PODZIEMNYCH - TRZECIORZĘDOWY
- GŁÓWNY ZBIORNIK WOD PODZIEMNYCH - CZWARTORZĘDOWY
- STREFA NAUPEŁNIENIA OCHRONY WOD PODZIEMNYCH
- BIOLOGICZNA OBUŁOWA DROGI
- STREFA OCHRONY KONSERWATORSKIEJ
- ZABYTKOWE ZESPOŁY DWORSKO - PARKOWE
- ZAJAZDOWE PODWORSKIE - wskazane do opracowania w zakresie rehabilitacji i rewitalizacji w celu umożliwienia procesu adaptacji dla celów społeczno - kulturalnych
- PARKI PODWORSKIE - wskazane do opracowania w zakresie rehabilitacji i rewitalizacji
- OBIEKTY ZABYTKOWE
- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE
- CMENTARZ

## MIKSZTAŁ

KOMUNIKACJA  
UKŁAD DROGOWY

ISTNIEJĄCA KLASYFIKACJA I NUMERACJA DRÓG wg FUNKCJI W SIĘCI DROGOWEJ I ZARZĄDZANIU

- W DROGI WOJEWÓDZKIE
- P DROGI POWIATOWE
- G DROGI GMINNE

## PROJEKTOWANA KLASYFIKACJA FUNKCJONALNO - TECHNICZNA

- G DROGI GŁÓWNE - PROJEKTOWANE
- G DROGI GŁÓWNE
- Z DROGI ZMIORCZE
- L DROGI LOKALNE
- D DROGI DOJAZDOWE

## ELEMENTY ZWIĄZANE Z AUTOSTRADĄ (A - I)

- PROJEKTOWANA AUTOSTRADA A - I
- PROJEKTOWANE OBIEKTY INŻYNIERSKIE na zewnątrz z przekraczaniem autostrady i dróg publicznych
- PROJEKTOWANE PRZEŁOŻENIA DROG PUBLICZNYCH na zewnątrz z przekroczeniem A - I

## INNE ELEMENTY KOMUNIKACYJNE

- PROJEKTOWANE TRASY SZCIEŻEK ROWEROWYCH
- STREFA UCIAŁIWOŚCI AKUSTYCZNEJ

## UWAGA:

GRANICE OBSZARÓW NALĘŻY TRAKTOWAĆ JAKO ORIENTACYJNE, A KILKOROZMIERZNY ZAKRES ZMIENIANE OBSZARÓW W MIĘDZYWYMIANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO



LUBIEN

ŁÓDŹ

(Z)P-31513

(L)G-312104

(Z)P-31513

(Z)P-31510

(L)G-312112

(L)G-312113

(L)G-312114

(D)G-312117

(D)G-312116

Projektant: *[illegible]*

PROJEKT PLANU

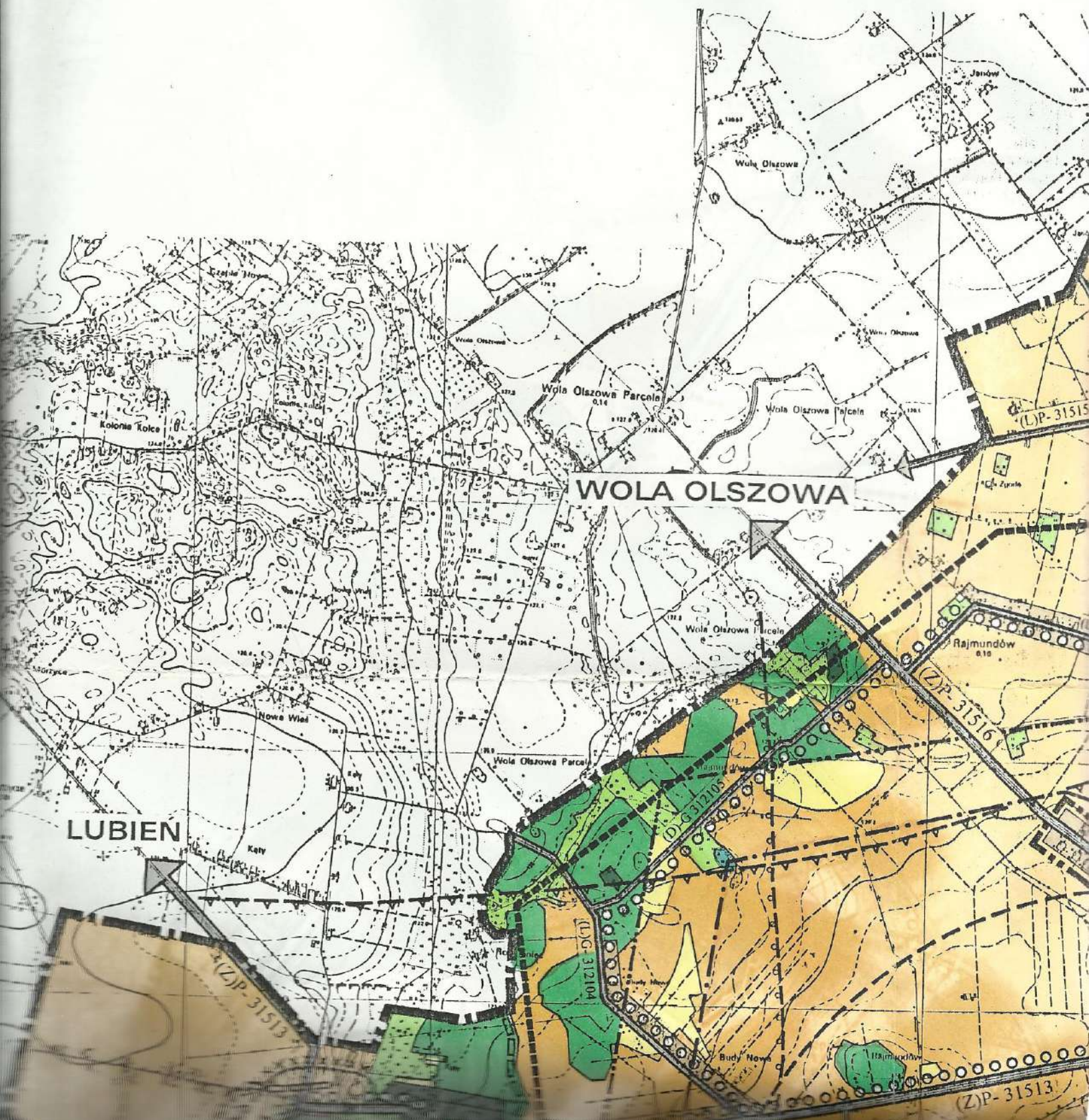
GENERALNY PROJEKTANT: dr inż. arch. BARBARA SIERECKA - NOWAKOWSKA

Skala: 1:500

PROJEKTANT: *[illegible]*



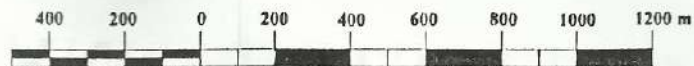
# STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZA GMINY ŁANIĘTA ROZWÓJ PRZESTRZENNY





SPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

skala 1: 10 000





# SIEMIANÓW



